

SLAMNIK

To, kar smo mi,
boste kmalu tudi vi,
kar ste vi, smo bili
tudi mi.

Vida Marcijan, manager 1991

Gospa Vida Marcijan, ki je že prej opravljala odgovorne vodstvene naloge, je leta 1984 prišla v mengeško tovarno Filc z nalogo, da podjetje sanira.

Podjetje je bilo tedaj na meji rentabilnosti in precej zadolženo. Pod njenim vodstvom je podjetje že v enem letu doseglo lepe uspehe in se po dobičku na delavca uvrstilo na 1. mesto v Sloveniji. Leta 1985 je postala direktorica Filca. V letu 1987 so namesto programov, ki so jih opuščali, začeli pripravljati nove, bolj rentabilne programe. Novi program uspešno nadomešča usihanje klasične proizvodnje valjanih volnenih filcev. Leta 1989 so si zadali zahtevno nalogo, in sicer, da hočejo biti v letu 1992 s svojo proizvodnjo na evropskem nivoju. Izdelali so investicijski program s povsem novim tehnološkim procesom.

Letos so gradnjo novega obrata dokončali in slovesno odprli. Direktorica Vida Marcijan, diplomirana inženirka tekstilstva pa je bila izbrana za manažerja leta v Sloveniji.

Vida Marcijan, dipl. ing. tekstilstva, med gosti na slovesnem odprtju nove tovarne Filc v Mengšu.

KAKŠEN NAJ BO REBALANS PRORAČUNA V NAŠI OBČINI BREZ
»TODA«...

Sedaj gre zares!

3. KONGRES SLOVENSKE DEMOKRATIČNE ZVEZE

Prvi povojni kongres – kongres za nove čase

V Cankarjevem domu je bil 12. in 13. oktobra predčasni kongres Slovenske demokratične zveze. Glavni razlog zanj je bilo razhajanje med delom vodstva stranke, ki se je celo zavzemalo za počasen, neopazen prehod k levemu (komunističnemu) bloku strank (SDP, LDS, SSS...) in članstvom, ki je želelo, da stranka ostane v vladajoči koaliciji DEMOS in ohrani (desno) sredinsko orientacijo. Prav tako omembe vredna problematika je bila, ker niso spoštovali odločitve večinskega mnenja najvišjega organa stranke med kongresoma, ki je kongresu predlagal tudi novo ime stranke, in sicer NARODNA DEMOKRATSKA STRANKA ali krajše NARODNI DEMOKRATI.

Že na začetku dvodnevne kongresa je bilo jasno, da je

neizbežen odhod nekaterih članov stranke, ki so se zavzemali za prehod k levim strankam, popularno smo jih imenovali liberalci. To se je kazalo predvsem v razpravah na identiteto stranke, kjer so se kot po pravilu vse končale z besedami »ali bo tako, kot sem rekel, ali pa me v tej stranki ne bo več«. Kdor se ni strinjal z njimi, je bil v najboljšem primeru samo omerjan, da je narodnjak, precej razpravljalcev pa se je spustilo precej pod običajen nivo komuniciranja z ljudmi. V nasprotju z njimi pa se tisti, ki smo se zavzemali za desno sredinsko opredelitev, nismo odzivali na njihovo nekulturno izzivanje in smo se pogovarjali zgolj z argumenti. Vrhunec prvega dne kongresa je bil, ko je

Nadaljevanje na
tretji strani

Strinjam se z Vami, gospod župan, kar ste povedali, je res in prav, ampak...

Tako je začela svoje obrazložitve (ne)strinjanja z mojimi izhodiščnimi razmišljanji in predlogi amandmajev na rebalans občinskega proračuna večina članov predsedstva in IS-a občine, ko smo na dveh sejah predsedstva (prvič razširjenega s predstavniki strank in drugič s člani IS-a) obravnavali najvažnejšo točko za sejo Skupščine.

Na prvi seji nismo znali prisluhniti drug drugemu in sem celo demonstrativno zapustil sejo, ker kljub podpori večine članov predsedstva (4:3), nisem uspel prepričati IS-a, da bi spremenil stališče glede občutnega rušenja razmerij proračuna s predlogom rebalansa. Sejo je nato zapustil tudi predsednik IS-a. To moram zapisati, da bodo občani vedeli, kako težko je graditi novo državo v praksi in kako jalovo je zgolj navdušenje za samostojnost, ne da bi se zavedali krute resnice, da imamo in bomo lahko delili samo to, kar ustvarimo, predvsem pa, da moramo več varčevati in vlagati, pa manj trošiti.

Oglašam pa se zaradi tistega »ampak«, ki me tako spominja na polpretekli čas, ko je uradna politika partije včasih celo priznavala upravičenost kritike ekonomistov, ampak... (jih ni upoštevala). Vem, da bi me volivci, če bi sedaj bile volitve, zavrgli zaradi stališč, ki jih zagovarjam. A vest mi ne da, da bi gradil zaupanje (ali privrženost, če tako rečem) na lažnih obljubah in pričakovanjih. Ta država bo enako (ne)uspešna,

kot je bila prejšnja velika, ce se ne bomo zares začeli obnašati drugače in spoštovati vrednote razvitega sveta vsi in vsak pri sebi. Čakanje na to, da bo začela država ali izgovarjanje, češ, zakaj pa drugi niso tako dosledni, je zgolj sprenevedanje. Sprenevedanja pa ne maram, tudi če bi moral takoj odstopiti od vseh funkcij, ki mi jih je ljudstvo na volitvah zaupalo. To ni grožnja, so načela poštenja do sebe in predanost stvari,

Nadaljevanje na
tretji strani

S pravilnim kurjenjem varujemo okolje in varčujemo

K velikemu onesnaženju zraka v kurilni sezoni in veliki porabi energije prispevajo individualna kurišča, ki niso primerno opremljena, ali pa z njimi nepravilno upravljamo. Da bi se temu izognili, smo se odločili objaviti nekaj najpomembnejših nasvetov za pravilno kurjenje v peceh ali kotlih na trdo kurivo. Nasvete je pripravilo Trgovsko podjetje Center.

STANE ORAŽEM
dipl. ing., član IS, zadolžen za varstvo okolja

Preden pokurite ta izvod Slamnika
si preberite nasvete na strani 20

V Slamniku preberite

Str. 2

Novosti stanovanjskega zakona

Str. 3

Sedaj gre zares!

Str. 5

Bodimo ljudje

Str. 6

Pogovor z lazaristom Janezom Petkom

Str. 10

Vas Soteska

Str. 11

Zakaj stavkamo?

Str. 12

Sociala na razpotju

Str. 13, 14

Kultura

Str. 15, 16

Šport

Str. 17, 18, 19

Sporočila

SEKRETARIAT ZA UREJANJE PROSTORA IN VARSTVO OKOLJA – DOMŽALE

Novosti stanovanjskega zakona

Pravkar sprejet stanovanjski zakon najavlja obsežne reformne posege na stanovanjskem področju. Namen je ustvariti razmere za uveljavitev tržnih odnosov tudi na stanovanjskem področju, z upoštevanjem selektivnih socialnih kolektivov.

Stanovanjski zakon določa, da s stanovanji in stanovanjskimi hišami upravljajo lastniki stanovanj.

Uporaba stanovanj se bo v bodoče urejala z najemnimi pogodbami. V najemna razmerja za nedoločen čas se preoblikuje stanovanjska pravica na stanovanjskih v družbeni lastnini, pri čemer zakon zagotavlja celovito varstvo pravice najemnikom.

Pri lastninjenju postanejo pravne osebe, ki imajo pravico uporabe na stanovanjih in stanovanjskih hišah, lastniki stanovanj.

Pri privatizaciji pa so lastniki dolžni prodati ta stanovanja imetnikom stanovanjske pravice. Pogoje odkupa določa Zakon, ki s pogoji odkupa vsodbujata tudi predčasno odplačilo kupnine.

Zakon vsodbujata tudi sprostitev dosedanjih družbenih stanovanj ter zamenjave za manjša stanovanja.

Kot prvo najaktualnejše področje, izkazano skozi interes občanov, je privatizacija oz. odkup stanovanj.

Kaj pomeni privatizacija po stanovanjskem zakonu?

Stanovanjski zakon določa, da

Primer izračuna vrednosti treh stanovanj (1), pogodbene cene (2) in popustov (3) – po obrazcu (število točk × vrednost točk / 66,60 SLT / × uporabna površina × korekcijski faktor)

starost stanovanja v letih	10 let	30 let	50 let
skupno število točk	347	265	175
uporabna površina	55	55	55
1. vrednost stanovanja	1.271.061	970.695	641.025
2. pogodbena cena stanovanja (30% popusta) na vrednost stanovanja v SLT (obročno odplačilo)	889.743	679.486	448.717
3. 60% popusta – plačilo v enkratnem znesku	508.424	388.278	256.410

so lastniki stanovanj dolžni prodati na zahtevo imetnika stanovanjske pravice, ki je to pravico na dan uveljavitve zakona imel, z njegovo pisno pridobitvijo pa tudi ožjim družinskim članom, bremen prosto stanovanje, na katerem je imel stanovanjsko pravico.

S sklenitvijo kupoprodajne pogodbe kupec prevzame vse pravice in obveznosti, ki jih imajo lastniki stanovanj.

Uzakonjena je pravica do popusta v višini 30% od vrednosti stanovanja. Preostala vrednost je pogodbena cena, ki jo je kupec dolžan poravnati:

– 10% od pogodbene cene v 60. dneh po sklenitvi pogodbe,
– preostanek v 20-letih, pri čemer morajo biti mesečni obroki ves čas odplačevanja v vrednosti enakega deleža stanovanja.

Kupec, ki v 60 dneh po sklenitvi kupoprodajne pogodbe pogodbeno ceno odplača v enkratnem znesku ima pravico do popusta v višini 60% od vrednosti stanovanja.

Pri skrajšanem odplačilu stanovanja kot 20 let pa se pogodbena cena zmanjša za 1,5% za vsako leto hitrejšega odplačila.

Odkup in ugodni pogoji po določilih zakona so časovno omejeni na dve leti od uveljavitve stanovanjskega zakona. Z imetniki stanovanjske pravice, ki se za nakup stanovanj ne bodo odločili, bodo sklenjene najemne pogodbe za nedoločen čas. Sklenitev najemne pogodbe je obveznost lastnika stanovanja v 6. mesecih od uveljavitve Zakona.

Lastniki stanovanj so pravne osebe, ki imajo pravico uporabe (nekdanji stanodajalci), ki že razpolagajo s podatki za izračun vrednosti posameznih stanovanj oz. ceno na dan 30. 9. 1991 z določeno vrednostjo točke 66,50 SLT.

Občina je z uveljavitvijo zakona lastnica družbenih stanovanj in stanovanjskih hiš, na katerih je imela pravico uporabe delovna skupnost, stanovanj namenjenih za nosilce družbenih funkcij ter drugih družbenih stanovanj, na katerih je imela pravico uporabe; kot tudi stanovanj in stanovanjskih hiš pridobljenih s solidarnostnimi in vzajemnostnimi sredstvi stanovanjskega gospodarstva.

Vse informacije za stanovanja, katerih lastnik je Občina Domžale je mogoče dobiti na tel. 713-686 in 722-022 ali osebno na Ljubljanski 76/II – Občina Domžale Sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja (poleg prostorov Razvojnega zavoda Domžale in Komunalno stanovanjskega podjetja Domžale, ki razpolaga tudi z zapisniki za ugotovitev vrednosti stanovanj in drugimi podatki). Kontaktna oseba Jelka Zalogar.

V prostorih Občine Domžale, Sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja, Ljubljanska 76/II ter Ljubljanska 69 – vložišče, je mogoče dobiti obrazec vloge za odkup stanovanja, katerih lastnica je Občina Domžale.

V kolikor bo možno, bodo pri položnicah za stanarino za mesec november 1991 izpisani tudi podatki za izračun vrednosti stanovanja (število točk, površina).

Komunalno stanovanjsko podjetje Domžale bo izdajalo tudi potrdila o poravnanih obveznostih za uporabo stanovanja – stanarino, centralno ogrevanje.

Sekretar Sekretariata:
Janez Kovač, dipl. inž. arh.

Urnik cerkvenih obredov na pokopališčih v občini

Obredi na pokopališčih bodo takoj po molitvah v cerkvi

Domžale, 1. novem. ob 14. uri v cerkvi okrog 15. ure staro pokopališče, okrog 15.30 novo pokopališče

Mengeš	1. nov.	ob 14. uri
Dob	1. nov.	ob 14. uri
Škocjan	1. nov.	ob 9. uri
Sv. Trojica	1. nov.	ob 10.30
Krtina	1. nov.	ob 15.30
Ihan	1. nov.	ob 14. uri
Pšata	1. nov.	ob 16. uri
Šentpavel	1. nov.	ob 16. uri
Homec	1. nov.	ob 14. uri
Radomlje	1. nov.	ob 14. uri
Rova	1. nov.	ob 14. uri
Brdo	1. nov.	ob 14. uri
Zlato polje	1. nov.	ob 11. uri
Šentvid	1. nov.	ob 15. uri

Rafolče	3. nov.	ob 16. uri
Gradišče	4. nov.	ob 16. uri
Prapreče	5. nov.	ob 16. uri
Krajsnja	1. nov.	ob 14. uri
Blagovica	1. nov.	ob 14. uri
Šentožbolt	1. nov.	ob 10. uri
Češnjice	1. nov.	ob 14. uri
Moravče	1. nov.	ob 14. uri
Peče	1. nov.	ob 13. uri

Grob »Tardečega« Jaka

V tistih zlatih otroških časih so, kadarkoli je bilo, kaj narobe, to pa je bilo pogosto, nas otroke plašili, da nam bo »Tardeč Jaka« kri spil. Berač Jaka, ki je vsakih nekaj mesecev prikoracal v vas in že zaradi tega, ker ni mogel hoditi, ni bil nevaren, je včasih iz žepa privlekel kratko, tanko rdečo vrstico in se na prigravjanje starejših, pohvalil, da porednežem kri pije. Potegavščina je še kako uspela, pognal nam je strah v kosti, bili smo prepričani, da je vrstica rdeča od krvi.

Vendar nas siromak ni dolgo strašil s tisto »krvavo špagom«. Nekega jutra so ga pod Grdavovo hruško na Studencu našli mr-

tvega. Pokopali so ga sicer na blagoslovljen prostor za cerkvi sv. Kancijana, kamor so pokopavali berače, potepuhe in druge reveže brez svojcev. Njihovih grobov ni nihče urejeval. Tudi Jakov grob je trava prerasla. Nekega dne je mama rekla: »Toliko vas je otrok v vasi, pa ne morete »Tardečemu Jaku« urediti groba.«

Odslej smo fantje redno skrbeli za njegov grob, temeljito pa smo ga uredili pred praznikom Vseh svetnikov in vernih duš. Za njegov grob smo našli najlepšo črno prst in tudi najlepših krizantem smo naprosili zanj.

Spominjam se, kako imenitno

se mi je zdela, ko me je nekega dne pred 1. novembrom učitelj Franjo Chvatal zadolžil naj v šolo prinesem štiri po meri odrezane palice, da bi deklice spletele venec za spominsko ploščo padlim vojakom iz prve svetovne vojne. Tako kot za grob »Tardečega Jaka« smo šolarji redno skrbeli tudi za spomenik padlih vojakov. Poskrbeli smo tudi, da so med obredom za mrtve zmeraj gorele svečke.

Jakov grob so zaradi prostorske stiske že zdavnaj prekopali. Zaradi sovraštva, ki so ga sejali drugi, smo z Jakom postali prijatelji šele po njegovi smrti. Tudi padlih vojakov se še sedaj spomi-

njamo z bolečino in ljubeznijo, čeprav jih nismo nikoli poznali.

Veliko pa je po naših gozdovih od Dobena do Križat od temnih kolovskih gozdov do Murovice in Zasavja »skritih« in »pozabljenih« grobov. Prav bi bilo, da bi šolarje opozorili tudi na take pozabljene grobove mladih fantov in mož, ki so padli morda od okupatorjeve krogle, ali pa so bili žrtve ideoloških zmot. Vsem prinesimo cvetja, prižgimo svečke in se jih vsak po svoje dostojno in spoštljivo spominjamo. Ustavimo se za hip, in čeprav težko, prisluhnimo njihovi govorici:

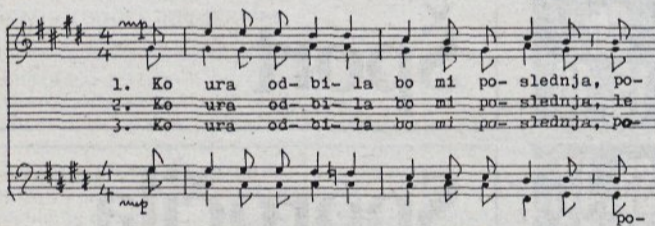
To, kar smo mi boste kmalu tudi vi, kar ste vi smo bili tudi mi.

MARIJAN SLEVEC

Ko ura odbila

Počasi

Jože Trošt

1. Ko ura od-bi-la bo mi po-slednja, po-
2. Ko ura od-bi-la bo mi po-slednja, le-
3. Ko ura od-bi-la bo mi po-slednja, po-

po-
le-
pa-

gled mi še enkrat naj svet prele-ti! Kra-
Bog ve, le Bog ve, ka-ko to bo-li! Naj
dal vsem ljudem bom lju-be-čo ro-ko. Kaj

gled še enkrat naj
Bog, le Bog ve,
dal lju-dem bom

so ta te zemlje in vsega ve-solja naj
po-ka nje-go-va te-daj me po-bo-ža in
mir in pravičnost med va-mi cve-ti-ta! mi

ve-čno v duši mo-ji ži-vi!
š-če tr-pe-če mi o-hla-di!
bo-do be-se-de, za-dnje v slo-vo.

ve-čno v duši mo-ji ži-vi!
š-če tr-pe-če mi o-hla-di!
bo-do be-se-de, za-dnje v slo-vo.

ve-čno v duši mo-ji ži-vi!
š-če tr-pe-če mi o-hla-di!
bo-do be-se-de, za-dnje v slo-vo.

ve-čno v duši mo-ji ži-vi!
š-če tr-pe-če mi o-hla-di!
bo-do be-se-de, za-dnje v slo-vo.

ve-čno v duši mo-ji ži-vi!
š-če tr-pe-če mi o-hla-di!
bo-do be-se-de, za-dnje v slo-vo.

ve-čno v duši mo-ji ži-vi!
š-če tr-pe-če mi o-hla-di!
bo-do be-se-de, za-dnje v slo-vo.

ve-čno v duši mo-ji ži-vi!
š-če tr-pe-če mi o-hla-di!
bo-do be-se-de, za-dnje v slo-vo.

ve-čno v duši mo-ji ži-vi!
š-če tr-pe-če mi o-hla-di!
bo-do be-se-de, za-dnje v slo-vo.

ve-čno v duši mo-ji ži-vi!
š-če tr-pe-če mi o-hla-di!
bo-do be-se-de, za-dnje v slo-vo.

ve-čno v duši mo-ji ži-vi!
š-če tr-pe-če mi o-hla-di!
bo-do be-se-de, za-dnje v slo-vo.

ve-čno v duši mo-ji ži-vi!
š-če tr-pe-če mi o-hla-di!
bo-do be-se-de, za-dnje v slo-vo.

ve-čno v duši mo-ji ži-vi!
š-če tr-pe-če mi o-hla-di!
bo-do be-se-de, za-dnje v slo-vo.

KARITAS – krščanska dobrodelnost

Odšla sem v misijone v Indijo. Tudi tam imam veliko otrok. Naši otroci so prav tako lepi in dobri kot vi. Srečna sem, ko vidim, da ste tudi vi srečni. Dragemu Bogu se morate zahvaliti za vse, kar imate. Veliko otrok je na svetu, ki nimajo tega, kar imate vi. Ne pozabite tistih otrok, ki nimajo ničesar.

Nikoli ne pozabite tistega, kar so za vas naredili drugi, in ko odrastete, delajte tudi vi drugim. To medsebojno ljubezen širimo po vsem svetu. To je hvaležna ljubezen! Mati Terezija otrokom v Skopju.

KARITAS – ljubezen do Boga in do bližnjega hkrati

Ničesar nimamo, da bi dali, če-sar nismo sprejeli. In če naše prizadevanje lahko postane odrešenje za bližnjega, je to zato, ker smo orodje v božji roki.

Ali smo kos vsaki zahtevi po lju-

bezni do bližnjega? Tudi če že imamo lastne izkušnje, smo vedno na začetku. To nam ne sme vzeti poguma. Vedno bo tako, da bo cilj večji kot to, kar dosežemo.

Ljubezen je ideal, za katerega se trudimo, samo pa od njega pogosto še oddaljeni.

»LJUBEZEN JE POTRPEŽLJIVA«, to pomeni, da je tisti, ki ljubi, dolgo potrpežljiv in trden v svojem srcu, dlje kot partner v stiski. Tistega, ki išče nasveta, lahko pusti, kot je, ne da bi mu vsiljeval lastne predstave.

»LJUBEZEN JE DOBROT LJIVA«, hoče doseči dobro za trpečega in ne nekaj zase. Išče dobro, veruje v dobro v življenju trpečega.

»NI NEVOŠČLJIVA, SE NE PONAŠA, SE NE NAPIHUJE«. Od svetovalec ne zahteva nobenih pretiranih reakcij, da bi se dokazoval. Svetovalec je v svoji ljubezni do partnerjev v sebi popolnoma prepričan.

»NI BREZOBZIRNA«, ne preko-

rači meja intimnosti in integritete, ne rani sposobnosti, spoštuje dostojanstvo trpečega partnerja.

»NE IŠČE SVOJEGA«, nima svojih namenov in pogojev. Hoče dati in ne zahteva povračila nobene posebnega priznanja, nobene izrecne hvaležnosti.

»SE NE DA RAZDRAŽITI, NE MISLI HUDEGA«, lahko dopušča jezo, razočaranja, žalitve od tistega, ki išče nasvet, ne da bi se enako maščeval. Lahko razume slabosti, mu ni treba, da poračunava enako z enakim.

»NE VESELI SE KRIVICE, VESELI PA SE RESNICE«. Tisti, ki ljubi, veruje v moč dobrega v drugem, v dobre možnosti partnerja, ne obupa nad seboj, nad partnerjem in nad odnosom, ki prinaša pomoč.

Takšna ljubezen krepi upanje v ponovno vstajenje v nove življenjske možnosti »kljub vsemu«, posebno tudi pri trpljenju, ki se ga ne da spremeniti. V srečanju z vsakim človekom v stiski mora ta življenjska resničnost postati realno prisotna. Ni nujno, da to izrazimo z besedami, pomembno je, da to živimo s celotno držo.

Če želimo, da bi bili naši odnosi resnična pomoč, če želimo vzdržati ob trpljenju in ob stiskah, moramo drug drugega podpirati v veri, upanju in ljubezni. Samo kot OBČESTVO, kot CERKEV lahko resnično diakonijsko delamo.

KARITAS POMENI SKUPAJ VEROVATI, UPATI IN LJUBITI.

IVAN KEPIC

Spominski žalni slovesnosti ob dnevu umrlih

bosta v četrtek, 31. oktobra t.l., in sicer: v Radomljah na grobišču padlih borcev NOV ob 17. uri in na pokopališču v Domžalah ob 18. uri.

Vabljeni!

OBČINSKA ORGANIZACIJA ZVEZE BORCEV OBČINE DOMŽALE

REBALANS PRORAČUNA V OBČINI DOMŽALE

Sedaj gre zares tudi v naši občini!

Nadaljevanje s prve strani

za katero sem zastavil svoj ugled, žrtvujem čas in uporabljam znanje. Torej začnem pometati pred svojim pragom.

Ne bom se spuščal v razglabljanje o drži gospodarstva, ki je izsiljene olajšave ob sprejemanju proračuna Republike prelilo v plače; ki ne plačuje svojih obveznosti ali jih prelaga, da zmanjka denarja za družbeno infrastrukturo (šolstvo, zdravstvo, kulturo, upravo...) in zagotavlja višjo porabo za »boni« za hrano zgolj zaposlenim v »družbenem« sektorju itd.

Tudi ne, zakaj si upamo vzeti tam, kjer je ugovor zaradi lastninskih, sistemskih in kreditno-monetarnih neurejenosti šibek, ne pa tam, kjer je ugovor organiziran, da ne rečem izsiljevalski, in ruši vsa prizadevanja nove oblasti in oblast samo brez vsake državniške modrosti in priznanja pravilnosti usmeritve. Pa smo menda razglasili samostojnost, torej zrelost za vladanje! Prav tako ne želimo polemizirati, ali je ravnanje IS-a občine taktno, če sprejme sklep o rušenju razmerij proračuna brez predhodnega posveta s predsedstvom in ali je izsiljevanje s stavko moralno opravičeno kljub predhodnemu dvigu plač in tudi ne zakaj se je med letom trošila dvanajstina proračuna, čeprav smo vsi vedeli, da inflacija je in bi morali že v začetku leta racionirati porabo.

Samo spomnil bi rad, da papir vse prenese, zakaj na izhodišču za proračun, ki sem jih zapisal v Poročevalec 24. 1. 91, smo povsem pozabili, kot še na marsikaj, kar obljublamo, pa obljube ne uresničimo. Samo rezultati štejejo, vse drugo je sprenevanje in blefiranje, vendar jaz tako delati ne znam in nočem. Zato sem morda za ene prestrog in asket, za druge krut oz. nepopustljiv in neusmiljen in za tretje licemerec, ko govorijo, da je lahko meni govoriti o »zategovanju«, ker zaslužim 100 tisoč dolarjev na mesec, pa nihče ne preveri, če takšno govorjenje ni navadno obrekovanje in laž, niti ali od svojih prejemkov poravnavam vse datjave državi, ali jih prikriam kot ne malo »podjetnežev« v občini.

Ali kdo morda razmišlja, kako vedno več trošimo iz tekočega dela proračuna, ki dosega že prek 70% vse porabe oziroma za plače in materialne stroške že skoraj 53 procentov? Ali se kdo vpraša, koliko se da prihraniti z boljšo organizacijo uprave in dela družbene infrastrukture? Se da kaj komercializirati, zaslužiti zraven redne dejavnosti...? Ali smo dobili od plačanih funkcionarjev dobre ideje, kako ravnati, da bo ta občina še boljša, kot je, in zagotovila, da bodo ideje tudi uresničili ter tako racionirali porabo? Racioniranje namreč

ni prostovoljna odločitev, je posledica sistemske ali davčne prisile, je posledica zahtev in pričakovanj lastnika davkoplačevalca, da hoče čim večji dobiček – izplen in čim manj plačati delojemalcu. Menežer ali minister pa mu mora vse to z umnim gospodarjenjem nadpremoženjem, zagotoviti. Lahko je dajati (tuje še posebno), težko pa zadrževati ali celo vzeti (posebno sebi). In če komu ob rebalansu vzamemo, da drugemu damo, je treba to narediti preudarno in z zavestjo, da ne delamo sebi škode in drugim prevelike krivice (zakaj vsako jemanje obljubljenega je krivica). Vem, da to ni lahko, zato sem tudi zahteval temeljit pretres vseh postavk proračuna, ki se spreminjajo, predvsem tistih, ki izhajajo iz predvolilnih obljub, ali dvigajo splošni standard večini občanom. Vedeti namreč tudi moramo, da trošenje proračunskih

sredstev za »plače« nekaj sto občanom, prikraja večino, ki nas je blizu 45 tisoč.

In moram priznati, da je po naporih razgovorih IS vendarle spoznal, kaj je za občino dolgoročno dobro, vendar še vedno premalo odločno. Zato bo prav, če se poslanci ob sprejemanju rebalansa srečajo še s kakšnim amandmajem, ki bo onemogočil preveliko porabo skozi plače na račun prepotrebni drugih porabnikov proračuna in ga sprejel. Takšni porabniki so gotovo vzdrževanje kulturne dediščine, ki neusmiljeno propada, da nas je lahko vse sram. Pa revitalizacija stavb in urejanje naselij ter podeželja. Ste že kdaj hodili po Avstriji, ki nam je najbližja in nemo ugotavljali, koliko kulturnega odnosa do okolja smo v nekaj desetletjih izgubili. Ali kakšni problemi nas čakajo, če ne bomo zagotavljali potrebnih sredstev za odlagališče odpad-

kov in drugih komunalnih objektov. Ali kaj pomeni nekemu odtegniti vir za enkratno socialno pomoč, preživnino, zdravniški pregled, izplačilo skromne Kersnikove nagrade za kulturni dosežek. Da našejem samo nekaj cvetk.

Za nekoga je to, kar sem napisal, demagogija, morda celo pridobivanje volilnih točk. Zame je to vztrajanje pri načelih, ki sem jim zvest vse življenje brez obotavljanja ali kameleonstva, pa tudi pokončnost v obrambi interesov te nove države, da po nemarnem ne zapravimo priborjenega. To je pot v Evropo, drugo so iluzije ali ohranjanje stanja, ki je bilo grajeno na obljubah in tuji akumulaciji.

Ni me strah prihodnosti, če bom vztrajen in ne preizkušen ali obrekovan, ki me čakajo zaradi načelnosti. Res ne. Poznam pa tudi svetopisemsko resnico, da mora zrno umreti, če želi obroditi sad. Vendar mi še ne vemo, kam je zrno padlo. Boj za nove vrednote še ni končan, še prav začel se ni, tudi v naši občini ne. Zato bom vestno in zavzeto opravljal zapupane funkcije, pa četudi nekaterim moja stališča niso všeč.

Domžale, pred zasedanjem Skupščine, 16. 10. 91

Vaš župan
ERVIN-A. SCHWARZBARTL

Domžalčani na kongresu: Tomaž Štebe, Janez Stibrič, Matjaž Vovk, Jožica Štuhec, Anton Tomažič, France Gorše

3. KONGRES SLOVENSKE DEMOKRATIČNE ZVEZE

Prvi povojni kongres – kongres za nove čase

Nadaljevanje s prve strani

dr. Dimitrij Rupel, po izglasovanem dokumentu o identiteti stranke pozval vse tiste, ki so glasovali proti sprejetju, da se mu pridružijo v drugi (že prej rezervirani dvorani), kjer bodo nadaljevali kongres. Tako nam je bilo tudi jasno, zakaj je dr. Rupel na lastno pest prestavil kongres v Cankarjev dom, kajti po predlogu organizacijskega odbora naj bi bil kongres v veliki dvorani Smelta. To ni prva in edina samovoljna odločitev g. Rupla, takšnih je bilo kar precej, seveda pa o takšnih odločitvah člani nikoli nismo bili obveščeni.

Drugi dan kongresa se je začel s pozitivnim presenečenjem. Kljub drugačnim trditvam se nam je pridružil Janez Janša, ki sicer ni hotel sprejeti nobene vidnejše funkcije, vendar nam je zagotovil, da ostaja v stranki in da se strinja z identitetu (saj je bil tudi eden izmed avtorjev osnutka dokumenta) ter novim imenom stranke. Kongres se je nato nadaljeval z delom po komisijah. Med odmorom za kosilo je od liberalcev prišel predlog, da bi se pogajali. Njihov predlog smo kljub nekaterim pomislekom sprejeli, kajti mi smo se in se bomo vedno zavzemali za demokracijo in pripravljenost poslušati tudi drugačna stališča. Vendar pa so pogajanja propadla, kajti druga stran je nastopila samo z ultimati brez možnosti razgovora. S tem se je iz strankarskega življenja umaknil tudi Janez Janša. Tako se je kongres nadaljeval brez »leve struje«. Na plenarnem zasedanju smo nato sprejeli novi statut in druge kongresne dokumente. Najpomembnejša odločitev je bila sprejetje novega imena naše stranke, ki se po novem glasi Slovenska demokratična zveza – Narodna demokratična stranka, krajši naziv pa je tudi Narodni demokrati. To seveda pomeni, da nismo nova stranka, le točneje smo se profilirali.

Ruplova linija nam to sicer oporeka, vendar naj vas opomnim, da je tudi Slovenska kmečka zveza dodala prvotnemu imenu še dodatek Ljudska stranka, pa jim nihče ne

Novi predsednik »Narodnih demokratov« dr. Rajko Pirnat

govori, da so nova stranka, ki bi se morala šele registrirati.

Ker je bil naš kongres tudi volilen (za vse funkcije, ki jih po statutu volijo delegati na kongresu), so nam preostale samo še volitve novih organov stranke. Ker se zavzemamo za popolno demokratičnost, smo v statut zapisali, da mora za vsako funkcijo kandidirati več kandidatov, kot se jih voli. V skladu s tem členom statuta smo nato izvedli kandidacijski postopek. Za predsednika stranke sta bila predlagana dr. Rajko Pirnat in dr. Andrej Umek, za podpredsednika stranke pa je bilo predlaganih kar 5 kandidatov. Delegati iz Domžal smo predlagali našega predsednika Antona Tomažiča, poleg njega pa so kandidirali tudi Milan Dobnik, Stanko Holc, Borut Korun in Andrej Šter. Za nadzorni odbor, ki šteje 7 članov, je bilo predlaganih 11 kandidatov, med njimi tudi naša delegatka Jožica Štuhec. Po kandidacijskem postopku je volilna komisija, v katero sta bila izvoljena tudi naša delegata Matjaž Vovk in Janez Stibrič, razdelila glasovnice in po opravljenem štetju glasov razglasila rezultate. Za predsednika Slovenske demokratične zveze – Narodno demokratične stranke je bil izvoljen dr. Rajko Pirnat, za podpredsednika pa Anton Tomažič in Andrej Šter. V nadzorni odbor je bila ena izmed 7 izvoljenih članov tudi Jožica Štuhec, tako da smo Domžalčani dosegli kar dober izkupiček. To je za nas pomemben znak, ki pomeni, da smo že od same ustanovitve stranke delovali dobro, hkrati pa nas to zavezuje, da bomo takšni tudi v prihodnje.

J. S.

NOV OBRAT FILCA

Korak v Evropo

»Zato sem vesel, da sem danes tu, sredi med ljudmi, ki vedo za kaj se je vredno boriti in kaj je prav. Če tega ne bi vedeli, se danes ne bi postavljali z uspešno izvedbo zastavljenega cilja, pa čeprav ste ga uresničevali v še neurejenih razmerah. Čutim vaše zadovoljstvo, vaš ponos in cenim vaš prispevek kraju, občini in s tem vsej naši novonastajajoči državi Sloveniji. Čestitam,« so besede mag. Ervina Antona Schwarzbartla, predsednika Skupščine občine Domžale, ki jih

je izrekel na slovesnem odprtju novega obrata podjetja FILC MENGEŠ.

Novi obrat za proizvodnjo poliestrskih nosilcev za bitumeniziranje je naložba, vredna 8 milijonov DEM, njenemu namenu pa jo je slovesno predal gospod Izidor Rejc, minister za industrijo in gradbeništvo.

V FILCU delajo tehnični tekstil in spadajo v vrh slovenske tekstilne industrije. To mesto so si izborili s stalno skrbjo za uvajanje tehnoloških novosti, z zamenjavo tržno manj zanimivih programov s tistimi, ki imajo mesto na trgu, vse to pa je sad sposobnega vodstvenega kadra, znanja in marljivega dela delavcev, ki znajo tako varčevati kot vlagati, ki vedo, kaj je za firmo dolgoročno pomembno in donosno. Pri tem uporab-

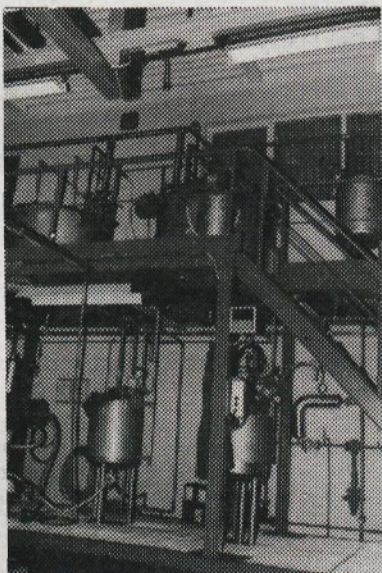
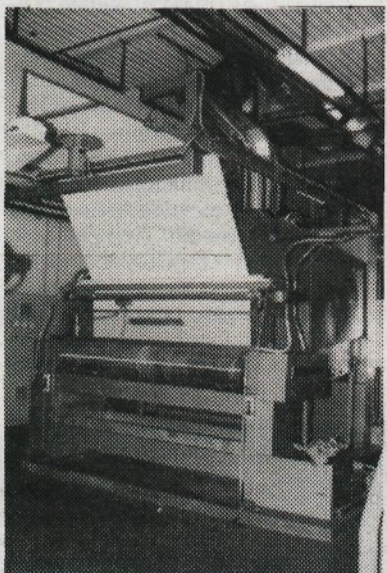

ljajo vsa znanja sodobne organizacije in tržne ekonomije, ki ju že dlje časa pozna in uporablja že ves razviti svet.

Predračunska vrednost investicijskega projekta, katerega na-

slov je bil Proizvodnja poliestrskih podlag za bitumeniziranje, je 8 milijonov DEM. Več kot četrtno sredstev so zagotovili sami, 11 odstotkov je prispevala republika iz sredstev za razvoj, 13 odstotkov je posodil izvajalec gradbenih del, drugo je tuje posojilo, za katerega so kupili opremo.

Investicija je tudi za uspešno podjetje, in to FILC Mengeš, ki je že praznoval pol stoletja uspešnega dela, danes zanesljivo je, velik zalogaj tako po tehnološki kot količinski plati. Glede na dosedanje izkušnje pa smo lahko prepričani, da je to le eden izmed večjih korakov tega uspešnega podjetja na poti v novo stoletje in evropsko kvaliteto.

Sklic seje zborov Skupščine občine Domžale

Predsednik Skupščine občine Domžale sklicuje 13. skupno sejo vseh zborov Skupščine občine Domžale za sredo, 30. oktobra 1991, ob 15. uri v sejni dvorani Skupščine občine Domžale.

Med drugim bodo zbori obravnavali in sklepali o:

- predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu Občine Domžale za leto 1991
- predlogu odloka o sprejetju zazidalnega načrta Zaboršt D28, D29

– osnutku odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki na območju občine Domžale

– osnutku odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o varstvenih pasovih vodnih virov v občini Domžale in ukrepih za zavarovanje voda

– osnutku odloka o javnem redu in miru v občini Domžale

– osnutku odloka o organiziranju zaščite in reševanja v občini Domžale.

SEKRETARIAT SKUPŠČINE

AETERNA d.o.o. Trzin, Trzin, Reboljeva 25, 61234 Mengeš

Vam pod ugodnimi pogoji nudimo:

PRAVNE STORITVE:

- izterjava dolžnikov
- svetovanje
- vlaganje zahtevkov pri sodiščih in upravnih organih
- ustanovitev podjetja

Obtirniki in manjša podjetja, pokličite po telefonu: (061) 724-187.

12. SEJA SKUPŠČINE OBČINE DOMŽALE

Največ o družbenih dejavnostih

Začelo se je optimistično. Zoran Kramžar, sekretar Sekretariata za družbeno planiranje in razvoj, je predstavil gospodarska gibanja in ob tem ugotovil: občinsko gospodarstvo je eno redkih v vsej republici, kjer je akumulacija večja kot izgube. Fizični obseg je tudi v obdobju po prvi polovici leta ugoden, uvoz in izvoz v redu, le pokritost se znižuje, žal pa se povečuje število nezaposlenih. Trenutno nobeni organizaciji ne grozi stečaj zaradi različnih blokad, so pa težave v nekaterih družbenih dejavnostih (zdravstvo), pa tudi v nekaterim zasebnim podjetjem ne gre najbolje.

Socialna stiska vse večja

Za njim je z dovoljenjem delegatov spregovorila Danica Avbelj, predsednica Območnega sveta Zveze samostojnih svobodnih sindikatov. Povedala je, da je kljub dobrim rezultatom socialna stiska vse večja. Najbolj se draži hrana, brez katere ne gre, plače pa realno padajo. Delavci za dobro delo dobivajo slabe plače, ki so v naši občini ponekod kar 20 odstotkov nižje, kot določajo panožni sporazumi. Predlagala je tudi usmeritve: za dobro delo ustrezno plačilo in pa takojšnje izdelavo socialnega programa, ki bo blažil socialne stiske.

Ker drugih razpravljalcev ni bilo, točko zaključili z ugotovitvijo, da se informacija o gospodarskih gibanjih v občini Domžale v obdobju januar – julij 1991 skupaj s finančnimi rezultati poslovanja v obdobju januar – junij 1991 sprejme.

Povečati ali ne povečati

Točko o analizi osebnih dohodkov v družbenih dejavnostih v občini Domžale je predstavila Irena Kos iz Sekretariata za občo upravo. Analiza je opozorila na odstopanja OD po tipičnih delovnih mestih na zastojanje osebnih dohodkov negospodarstva za gospodarstvom, precej so govorili tudi o ustreznosti in enotnosti sistematizaciji, pa o koeficientih za ovrednotenje posameznih delovnih mest. Izvršni svet je poleg štirih predlogov sklepov, v katerih predlaga, da se v ob-

činskem proračunu sredstva za osebne dohodke zavodom zagotavljajo na podlagi sistematizacije delovnih mest po koeficientih, da se zavodom zagotovi dodatna sredstva za stimulatívni del OD v skladu s proračunskimi možnostmi, da se delavcem v zavodih, ki nimajo ustrezne izobrazbe za delovno mesto, ki ga opravljajo, osnova za OD zmanjša za deset odstotkov in da morajo biti dodatki za delovno dobo enotni za vse zavode, predlagal tudi povečanje OD za 25 odstotkov.

To pa je povzročilo pravi plaz razprav, za katere je nekdo rekel, da vsi mislimo enako, vlečemo pa različne zaključke, katerih bistvo je bilo, da so nekateri podpirali predlog IS SO Domžale, da se OD v negospodarstvu poveča za 25 % pred sprejemom rebalansa, drugi pa so bili za povečanje po sprejemu rebalansa.

Veliko je bilo argumentov za, veliko tudi za proti, najbrž pa je odločilni kamenček prispel Jože Lenič, predsednik Izvršnega sveta, ki je z grafičnim prikazom OD v negospodarstvu, kjer popolnoma ravna črta kaže na mizerno stanje, prepričal večji del delegatov. Plače so se povečale, treba jih je torej le še uvrstiti v rebalans letošnjega proračuna.

Posledice agresije in neurij

Obe v podnaslovu našeti »naravni nesreči« sta precej škodo povzročili tudi naši občini. V zvezi z agresijo na našo republiko in njenimi posledicami na našo občino, mimgrede: materialne posledice so izračunane v višini 272.014.640 din, od tega največ na radio oddajniku Domžale v višini 27.300.000, je bilo ugotovljeno, da nas agresija jugoslovanske armade ni presenetila saj se sistem obrambe in zaščite učinkovito uprl agresorju. Ne glede na uspešnosti obrambe in zaščite pa se ne smemo zavajati in mora delo temeljiti predvsem pri nadaljnji krepitvi sistema obrambe in zaščite, še posebej oboroženih sil in civilne zaščite. V razpravi je sodeloval tudi Marjan Mahnič, poveljnik 55. Območnega štaba TO; delegatom je predstavil sedanje in

načrtovano organiziranje ter delovanje naše vojske.

Neurje, ki je pustošilo 25. julija 1991, je povzročilo precejšnjo gmotno škodo tudi v naši občini, najhuje je bilo v Depali vasi. Ugotovljena skupna škodaje znašala 17.896.000,00 din, od tega več kot polovica na stanovanjskih zgradbah. Iz poročila je razvidno, da je bila večina škode sanirana s sredstvi prizadetih krajanov. Izvršni svet je pomagal z 374.500,00 din, nekaj več kot 6 milijonov pa je na osnovi vlog oškodovancev izplačala Zavarovalnica Triglav. Občina je za solidarnostna sredstva zaprosila tudi republiko Ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora, vendar do danes ni nobenega odgovora.

Kako bodo odprte trgovine

Brez razprave so sprejeli: poslovno poročilo Centralne čistilne naprave za obdobje prvih 6 mesecev letošnjega leta in poročilo o poteku investicij ter sklep o namenu dolgoročnega kredita pri Zavarovalni skupnosti Triglav, ki bo pretežno uporabljen za nakup opreme za požarno dejavnost.

V razpravo pa je bil dan osnutek ODLOKA O POSLOVNEM ČASU. Ta določa minimalni obvezni poslovni čas za podjetja in samostojne obrtnike, ki opravljajo promet blaga na drobno, gostinske in obrtne storitve, določa

pa tudi delovni čas turističnih poslovalnic, lekarn, bank in pošte.

Občani imamo 30 dni časa, da se izjasnimo o dokumentu, ki je po mnenju predlagatelja ne le bistveno krajši, temveč tudi bistveno liberalnejši, določa pa le minimalni obvezni poslovni čas:

trgovine poslujejo v neprekinjenem poslovnem času najmanj 7 ur dnevno vse delovne dneve v tednu med 9. in 16. uro, razen sobote, ko poslujejo najmanj med 8. in 13. uro, lahko pa poslujejo tudi v deljenem delovnem času najmanj med 9. in 12. uro ter popoldne med 15. in 19. uro vse delovne dni v tednu, v soboto pa najmanj med 8. in 13. uro. Če imajo celodnevni neprekinjeni delovni čas pa vse delovne dni v tednu in to najmanj med 9. in 13. uro.

Kot zanimivost povejmo, da morajo zadnji delovni dan v kolesarskem letu poslovati najmanj do 13. ure, bencinski servisi določijo delovni čas najmanj med 7. in 19. uro, lekarne pa poslujejo vse delovne dni v tednu, poslovni čas pa določijo najmanj med 8. in 19. uro, v sobotah do 13. ure.

Gostinski obrati poslujejo najmanj 5 dni v tednu, izbirajo pa lahko med naslednjimi možnostmi:

restavracije	med 6. in 23. uro, najmanj 8 ur dnevno
kavarne	med 8. in 24. ur, najmanj 10 ur dnevno
gostilne	med 7. in 24. uro, najmanj 8 ur dnevno
	v petek in soboto do 1. ure.

okrepčevalnice, bifeji in slaščičarne med 7. in 22. uro, najmanj 8 ur dnevno, po dogovoru s KS lahko tudi dlje

nočni lokali lahko poslujejo med 18. in 4. uro, najmanj pa 7 ur dnevno.

Popoldanski obrtniki lahko določijo tudi krajši delovni čas, turistične poslovalnice morajo delati najmanj 8 ur dnevno (med 7. in 20. uro), odluk pa govori tudi o delovnem času podjetij in obrtnikov (delovni čas je podoben kot v trgovinah), predvideva pa tudi obvezno zagotavljanje dežurstva za nekatere storitvene dejavnosti (elektroinstalacije, vodovodne instalacije, mehnična delavnica za popravila).

Radio tudi v naši občini

Po izglasovanju soglasja k sklepu o ustanovitvi skupnosti zdravstvenih zavodov Domžale, Kamnik in Litija je bil delegatom predstavljen predlog akta o ustanovitvi radijskega programa v občini Domžale. Predsedstvo Skupščine, uradni predlagatelj, je svoj predlog utemeljil z dejstvom, da z izdajanjem časopisa Slamnik ne more v celoti zagotoviti hitrega prenosa informacij uporabnikom – bralcem oz. vsem občanom, zato predlaga ustanovitev radijskega programa, ki bi kot vzporedni medij lahko zagotovil resnično vsestransko, pravočasno in popolno obveščanje vseh občanov. Akt je bil soglasno sprejet, na njegovi osnovi pa bo Izvršni svet Skupščin občine Domžale razpisal javni natečaj za izbiro podjetja, zavoda, društva ali druge organizacije oz. posameznika, ki se mu bo dala koncesija za ustvarjanje in oddajanje radijskega programa.

Irena Gričar, nova članica izvršnega sveta

Na predlog Jožeta Leniča, predsednik Izvršnega sveta, so delegati naprej sprejeli predlog sprememb in dopolnitev Statuta občine Domžale; to v praksi pomeni ustanovitev Sekretariata za

družbene dejavnosti, ki bo predvsem pripravljala predloge programov in planskih dokumentov družbenih dejavnosti, spremljal in usklajeval izvajanje teh, pa tudi analiziral stanje porabe po posameznih področjih ter opravljal druge strokovne in upravne naloge, ki so v pristojnosti občine za družbene dejavnosti.

Na predlog predsednika Izvršnega sveta je bila na tajnih volitvah za članico Izvršnega sveta Skupščine občine Domžale, zadolžena za družbene dejavnosti, izvoljena IRENA GRIČAR, roj. 1952, stanuje v Domžalah, po poklicu organizator dela, ki je bila doslej zaposlena kot vodja Poslovne skupnosti osnovnih šol občine Domžale. Obenem je ga. Gričarjeva postala tudi sekretarka novo oblikovanega sekretariata.

Društvo upokojencev Mengeš

vabi

vse tiste svoje člane, ki za leto 1991 še niso poravnali svoje obveznosti (članarina in prispevek za samopomoč), da to lahko storijo vsak četrtek od 9. do 12. ure.

V istem času se v društveni pisarni na Trdinovem trgu lahko vpišejo v društvo tisti upokojenci, ki to želijo.

»RENOVA« Dragarjeva 4 Rodica, Domžale ☎ (061) 723-144

Naravno čiščenje in barvanje usnjenih izdelkov (nappa, velur). Prednost pred kemijskim čiščenjem: usnje ostane naravno mehko, dobi živ in enakomeren barvni ton, se ne krči in deformira!

II. TABOR SLOVENSKE KRŠČANSKE DEMOKRATOV V NOVI GORICI

Politična pomlad Slovenskih krščanskih demokratov

V soboto, 14. septembra 1991, smo se na avtobusnih postajah v Mengšu, Moravčah, Dobu, Domžalah in drugje zbirali krščanski demokrati iz domžalske občine ter se z dvema posebnima avtobusoma odpeljali proti Novi Gorici, kjer smo se pridružili svojim političnim somišljenikom iz vse Slovenije na drugem taboru

slovenskih krščanskih demokratov pod geslom Zemlja slovenska, to je tvoja pomlad.

Že prihod v Novo Gorico, središče novogoriške občine in zelo mlado mesto, okrašeno s slovenskimi zastavami in zastavami slovenskih krščanskih demokratov, je pričeval, da je pred nami pravi praznični dan. Prvi občutki in vtisi nas niso

preslepili – dogodilo se je toliko lepega, da spomin na doživljeno leto tabora še dolgo ne bo zbledel.

Čez dan se je zvrstilo veliko stvari: sv. maša v cerkvi Kristusa Odršenika in v njej orgelski koncert Huberta Berganta, strokovna srečanja o gospodarstvu, šolstvu in športu, kulturni in zdravstveni politični srečanja (Slovenski krščanski demokrati in mladina, Slovenci v skrbi za socialno državo, Slovenija, sosesje, Evropa, svet, Slovenski krščanski demokrati v Sloveniji in Evropi), tekmovanje v govorništvo, nastopi pevskih, folklornih, zabavno-glasbenih skupin, gledališka predstava, in še in še bi lahko naštevali. Resnično bogata in lepa ponudba – za vse in vsakogar!

K bogatemu kulturnemu programu smo svoj »piskrček pristavili« tudi krščanski demokrati domžalske občine. Z dolгим ploskanjem je bil nagrajen Cerkevni mešani pevski zbor iz Moravč, prav tako pa tudi nastop in zmaga v tekmovanju v govorništvo Ivana Kepica, predsednika KO SKD Domžale in glavnega in odgovornega urednika Naših pogledov, republiškega glasila SKD. Iskreno čestitamo!

Osrednji dogodek II. tabora SKD v Novi Gorici je bilo glavno srečanje na osrednjem prizorišču, ko je spregovoril Lojze Peterle, predsednik

stranke Slovenskih krščanskih demokratov in predsednik slovenske vlade. V svojem nagovoru je najprej pozdravil »Slovence iz vseh meja in iz vseh ognjišč«. Zelo lepo je približno 4000 udeležencev zaposkalo njegovi misli o bližajoči se samostojni Sloveniji s spremenjenim družbenim in gospodarskim redom. Z umirjeno in kleno besedo je zavrnil tudi vse napade, ki so v zadnjem času leteli na DEMOS, in zatrdil, da bo uresničil cilje, ki si jih je zastavil v lanski slovenski pomladi.

Sledili so številni pozdravni govori predstavnikov krščanskih in ljudskih strank, političnih prijateljev iz Slovenije, Avstrije, Italije, Kanade, Argentine in drugod.

S tabora smo poslali tudi telegram solidarnosti Hrvaški in njenim državljanom v boju za svobodno domovino.

Po celodnevnom opazovanju živahnega vrveža, sestavljenega iz resnih pogovorov, iskanja boljših rešitev, pobožne molitve, sproščenega smeha in zabave, prijateljstva in odločnosti za politično delo ter učenje, lahko sklenemo, da smo slovenski krščanski demokrati v kratkem času prehodili veliko pot. Da bo slovenska pomlad dobila vetra v jadra, bo potrebno trdo delo in molitev, je bilo modro zapisano nekje o II. taboru, velikemu prazniku slovenskih krščanskih demokratov, krščanske demokracije in krščanskemu političnemu, kulturnemu in drugemu izročilu.

Krščanski demokrati iz vseh krajev domžalske občine že zdaj vemo, da nas bo na III. taboru še veliko več. Se nam boste pridružili tudi vi? Pridite, med nami je dobro!

BOGDAN OSOLIN

ČLANI SLOVENSKE DEMOKRATIČNE ZVEZE SMO VOLILI

Novo vodstvo narodnih demokratov v Domžalah

Na članskem sestanku Slovenske demokratične zveze – Zbora za Domžale smo izvolili delegate za predčasni kongres naše stranke, hkrati pa smo, na željo naših članov, izvolili tudi nov izvršni odbor in ostale organe stranke.

Ker je bil pred nami kongres, smo temeljito pregledali in prediskutirali kongresna gradiva, predvsem gradivo o identiteti stranke. Zavzeli smo določena stališča, ki naj jih naši delegati zastopajo v imenu našega zbora. Člani smo podprli spremembo imena, kot možna kandidata za predsednika stranke sta se pojavljali predvsem imeni Janez Janša in dr. Rajko Pirnat. Vsi smo menili, da mora naša stranka imeti desnosredinski položaj v našem političnem

prostoru, prav tako pa mora ostati v Demosu.

Nato so sledila poročila predsednika, sekretarja, blagajničarke, nadzornega odbora in predsednika poslanskega kluba SDZ Domžale o delu v preteklem mandatnem obdobju. Po krajši razpravi smo izvolili tričlansko volilno komisijo in pričeli s kandidacijskim postopkom. Na podlagi statutarne sklepa, ki smo ga sprejeli, sta sekretar in blagajničarka avtomatično postala člana izvršilnega odbora in ju ne bi volili. Za sekretarja je bil predlagan in potrjen Janez Stibrič, za blagajničarko pa Majda Košič. Za predsednika so bili predlagani kar 4 kandidati, ravno tako za podpredsednika. Tudi za člana izvršilnega in Nadzornega od-

bora je bilo predlaganih precej kandidatov. Volili smo tudi delegate za kongres. Glede na veliko število članov v naši občini smo imeli pravico kar do 4 delegatov, ker pa v občini deluje tudi strankin podmladek, ki se imenuje Mlada iniciativa pri SDZ, so bili tudi oni upravičeni do enega delegata (izvolili so ga naknadno). Predlaganih je bilo kar 9 kandidatov. Po opravljenih volitvah so bili rezultati naslednji:

Predsednik: Anton Tomažič
Podpredsednik: France Gorše
Sekretar: Janez Stibrič
Blagajničarka: Majda Košič

Drugi člani Izvršilnega odbora pa so še:

Matjaž Vovk, Anton Pirnat, Miran Gajzar, Jožica Štuhec,

Tomaž Štebe, Aleksander Markovič in predstavnik Mlade iniciative Marko Hrovat.

Člani nadzornega odbora:

Anton Štebe, Dare Flis in Anton Gabršek

Delegati za kongres:

France Gorše, Janez Stibrič, Tomaž Štebe, Matjaž Vovk in predstavnica Mlade iniciative Jožica Štuhec.

To je torej novo vodstvo Slovenske demokratične zveze – Narodno demokratične stranke Domžale, ali krajše Narodni demokrati Domžal. Če želite postati član(ica), se oglašite v naši pisarni na Ljubljanski 70, 1. nadstropje ali pa nas pokličite po telefonu. Naša številka je 721-359 (popoldan).

J. S.

Dialog in politika

Od nekdanj so najbolj mamljive stvari: oblast, slava in bogastvo oziroma udobje. Politične strasti so najhujše. Pregovor pa pravi: Oblast je slast. To je očitno res, saj nobena druga strast tako hitro ne potepta temeljnih krvnih in prijateljskih odnosov, da se bratje in prijatelji pobijajo samo zaradi politične usmeritve. Politika je vlačuga! To je res, dokler med ljudmi, ki delajo politiko, ne pride do pravega pogovora ali dialoga. Kaj je pravi dialog? Dialog je kot vidna oblika medčloveških odnosov dolžnost vseh, ljudi kakršnegakoli, tudi drugačnega prepričanja, bodisi svetovnonazorskega, političnega, gospodarskega, kulturnega in drugega.

Kakšne so dialoške značilnosti v slovenskem političnem življenju? Zelo dobro jih lahko opazujemo na televizorjih, ko nam televizijske kamere pred očmi postavijo velikokrat dolgočasne obraze naših vrlih po-

slancev, ki zanesenega govornca poslušajo s časopisom v rokah, z nemirnim prelistavanjem delegatskega gradiva (Oh, ti naši »gradbeniki«!), s sprehajanjem od bolj pomembnega k manj pomembnemu poslancu, s prakskanem za ušesi, še zaprte oči niso tako velika redkost, kaj šele zehanje z usti, odprtimi na stežaj, klepetanje med njimi pa je zelo podobno tistemu v kakem razredu v osnovni šoli. Podobni bolezenski znaki, bodimo iskreni, se kot nalezljiva bolezen pojavljajo tudi v občinskem »parlamentu«. O dialogu pa ne duha ne sluha! Dokler dialog ne bo začela prevečati dobrohotnost, ko je treba poznati duha in čut sogovornika ali sogovornikov (poslušalcev) in z njimi stati na isti ravni, ne pa zviška gledati nanje, temveč z njimi ravnati kakor enak z enakimi, toliko časa bo »našo« demokracijo dušila v vseh porah slovenskega političnega, gospodarskega, kulturnega in drugega življenja pogubna in škodljiva AVTOKRACIJA! Ne mislim zgubljeni besed o samodržstvu, kateremu smo bili priča dolgo vrsto let, za konec svojega razmišljanja bi rad zatrčil, da nekateri v zvezi z dialogom, tudi in predvsem o političnem, o ljubezni niti slišati ne morejo in nočejo. Miselno se jim beseda poveže z mehkužnostjo, neurejenim razdajanjem, zmaličenostjo. Menijo namreč, da sami pravilno presojajo sebe, druge in politično resnico, a se ne zavedajo, da to zmore do kraja le dobrohotnost. Poudarjajo modrost, preudarnost, previdnost, ki so v odnosu do političnih nasprotnikov potrebne, a se tudi ne zavedajo, da je prav ljubezen tista, ki edina daje tem potrebnim lastnostim resnično globino, pravo mero in tisto zdravje, ki jih varuje, da se ne sprevržejo v TOGOST, ZAKRKNJENOST in TRDOSRČNOST.

Zaradi krščanskega etosa, kot temelja programa Slovenskih krščanskih demokratov, ki ni ne verska ne cerkvena organizacija, je v doslednem uresničevanju, na ljubezni in dobrohotnosti temelječim političnem delovanju prihodnost, h kateri stremi sleherni krščanski demokrat! V njej pa je vedno odprt prostor za vsakega drugače mislečega človeka dobre volje! Upam!?

BOGDAN OSOLIN

Bodimo ljudje

Na zadnji seji Skupščine občine Domžale smo odborniki odločili tudi o povečanju osebnih dohodkov v negospodarskih dejavnostih (tu so zajete tako družbene dejavnosti kot tudi občinska uprava) v naši občini. V obrazložitvi je bilo med drugim navedeno tudi to, da bi se morali OD v družbenih dejavnostih povečati za 28%, osebni dohodki delavcev in funkcionarjev v občinski upravi pa za 36%, če bi seveda hoteli, da so OD v skladu z usmeritvami Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o delavcih in funkcionarjih v državni upravi, ki je relevanten tudi za občinsko upravo, je Izvršni Svet Republike Slovenije s sklepom določil, da se osnova za izračun osebnih dohodkov poveča za 36% s 1. 9. 1991 (Uradni list Republike Slovenije št. 14/91).

Ker je za potreben dvig OD potreben rebalans proračuna, ta pa bo na dnevnem redu šele na naslednji seji (predvidoma konec oktobra), je Izvršni svet

SO Domžale predlagal kompromisen sklep. Osebni dohodki v negospodarstvu naj bi se povečali za 25% še pred rebalansom, vendar pa bo SO Domžale z rebalansom zagotovila potrebna sredstva za dvig OD. Po dokaj burni razpravi smo končno s prepričljivo večino sprejeli omenjeni sklep.

Ta kompromisni predlog me ni povsem zadovoljil, kajti v Uradnem listu Republike Slovenije jasno piše 36%, katere bi morali, vsaj po mojem mnenju, spoštovati.

Ob vsem tem besedičenju in tolmačenju pravnih aktov in sklepov pa ne morem mimo vprašanja, ali smo odborniki res lahko pristojni tudi za takšne stvari? Da odločimo o nečem, na kar se sploh ne spoznamo oz. ne poznamo omenjene problematike, ne znamo in tudi ne moremo znati ceniti tega dela (ker pač nismo strokovno podkovani na tem področju). Zamislite se nad

tem, da bi skupščina odločala o vaši plači, o vašem osebnem dohodku. Kaj bi storili, če bi vam na republiškem nivoju odobrili dvig osebnega dohodka (in to samo zaradi uskladitve, ki vam po zakonu pripada, se pravi, da je to gola formalnost), občinska skupščina pa tega sklepa ne bi sprejela (mogoče samo zaradi trmoglavosti ali trenutne slabe volje nekaterih njenih članov, pa četudi se ta član mogoče imenuje celo župan)? Kaj bi storili vi, če vam plače ne bi povečali? Kaj bi storili, če bi bili član skupščine? Kako bi se odločili? Mar res ne znamo (ne moremo, NOČEMO) biti ljudje do LJUDI, ki bi spoštovali drug drugega, mu pomagali, skratka uresničevali tim. krščanski etos? Kdo nam bo pomagal, če ne sami sebi in drug drugemu? Zamislite se nad tem, tako kot sem se jaz. Mogoče boste spoznali, da imam celo prav. Zato še enkrat pravim **BODIMO LJUDJE!** JANEZ STIBRIČ

POVEJ MI KAM ODLAGAŠ ODPADKE, IN POVEJ TI, KDO SI (II. DEL)

Mednarodni ekološko raziskovalni tabor Bistrica '91

Tokrat vam prinašamo izvešček rezultatov, ki so jih udeleženci mednarodnega tabora ugotovili v zadnji tretjini svojega dela, ko so odkrivali divja smetišča v vzhodnem delu občine in v ravninskem delu opravljali anketo o ravnanju z odpadki.

Divja smetišča – metastaze sodobne družbe

»Čas, preživet na terenu med 31. 8. in 4. 9. 1991, je bil poln (ne)prijetnih spoznanj. Podolgem in počez smo prečesali gozdne ceste in stranske poti krajevnih skupnosti Krašnja, Lukovica, Moravčev ter Blagovica in našli kar 45 črnih odlagališč smeti!« je zapisala v prvem tabornem biltnu Mateja.

Udeleženci so v treh skupinah po dva v štirih dneh raziskali približno 8% površine občine. Pri delu so poleg pešačenja uporabljali gorska kolesa, informirali pa so se tudi pri domačinih. O vsakem smetišču so navedli natančno lego, geološko podlago, bližino vode, površino, stanje, urejenost, dostopnost, njegov vpliv na okolico, količino, vrsto in razporejenost odpadkov, predlog sanacije. Vsi podatki so bili vneseni v računalnik po enotni republiški metodologiji.

Največ smetišč je v gozdnih grapah in na bregovih vodotokov. Očitno ne motijo prebivalcev bližnjih naselij, saj je večina oddaljena 500 do 1000 m. Nekatera med njimi izdaja že stalen smrad na večjo razdaljo, precej jih je potencialnih onesnaževalcev vode. Poleg tega, da kvarijo videz okolice v širšem merilu, pa je tudi možnost, da se okužijo ljudje in živali.

Med vrstami odpadkov je največ gospodinjskih in gradbenih, svoje »zadnje žalostno počivališče« pa je tod našlo tudi nekaj odsluženih jeklenih konjičkov. Zaskrbljujoče je odlaganje mrhovine in nevarnih odpadkov (vreče umetnih gnojil, embalaža škropiv, akumulatorji, staro motorno olje, topila, barve...) ter lahko vnetljivih predmetov (stiropor, plastične mase, barve...) v gozdovih.

Nobeno od odlagališč ni opuščen, ampak prebivalci odpadke še vedno dovažajo. Le dve sme-

tišči imata opozorilno tablo (Krašnja in Negastrn), sicer pa ni nikarkršnih ovir (zapornic, ograj, nasipov ali čuvajev), ki bi preprečevale odlaganje. Zavedajoč se nepravilnosti svojega početja poskušajo prvi odvoz prikriti v grmovjih, gozdovih in grapah, ko pa smetišče že obstaja, ljudje brez zadržkov odlagajo odpadke. Vaščani tudi prostodušno izjavljajo, da jim največ pomeni, če se poceni, preprosto in hitro rešijo odpadkov; po možnosti na terenu, kjer odloženo ne ovira košnje ali spravila lesa. Zato ne presenečajo odlagališča v potokih ali ob njih. Tam velika voda svinjarijo sproti odnese.

Sanacija popisanih smetišč bo draga in zamotana, ker:

- smetišča obsegajo velike površine;
- največ jih je v strmini ali ozkih grapah, kjer je strojno saniranje nemogoče;
- mnoga smetišča so premajhna, da bi se jih spralalo (tudi če je možno) sanirati strojno.

Na srečo večina smetišč ne vsebuje (vsaj videti jih ni bilo) nevarnih ali posebnih odpadkov, tako da odvoz ni nujen in bi lahko odlagališče uredili s prekrivanjem z zemljo in zaraščanjem.

Ekološka zavest napreduje

Z anketiranjem so bila zbrana mnenja 102 stanovalcev individualnih hiš o odnosu do varstva

okolja, sortiranju odpadkov, zadovoljnostjo z organiziranim odvozom smeti, ki ga opravlja KP Domžale, kurjenju, izolaciji hiše, primernosti občinske deponije odpadkov v Dobu in sanaciji te deponije.

Anketa je bila narejena na ravninskem delu občine, kjer je odvoz smeti organiziran. Povprašanih je bilo 72 prebivalcev iz krajev Vir, Domžale, Trzin, Preserje, Spodnje Jarše, Mengeš, Radomlje in Dob in 30 iz Doba, kjer deponijo imajo. Pokazalo se je, da so Dobljani bolj ozavešeni in zaskrbljeni za okolje, bolj kritični do ukrepov oblasti in upravljalca smetišča; seveda so bili odgovori različni tudi glede denarja, ki bi ga moral dobiti kraj kot odškodnino za postavljeno smetišče. Pri drugih vprašanih ni bilo pomembnih razlik med Dobljani in ostalimi.

Rezultati ankete kažejo tri bistvene premike:

1. Na varovanje okolja ljudje ne gledajo več zgolj čustveno, ampak se zavedajo, da je to del življenja. Podobno gledajo tudi na odpadke; veliko manj se pojavlja mišljenje: »Vseeno je, kje so odpadki, le da niso blizu mene!«. Vse bolj prodira zavedanje, da so odpadki nujno zlo napredka in standarda, ki pa ga je moč uspešno strokovno obvladati. Torej iz stadija ekološkega romantizma, ki je apriorno zavržal, prehajamo v ekološki reali-

zem, ki kritično-razumsko sprejema optimalne rešitve.

2. Prebivalci se čedalje bolj zavedajo nevarnosti materialov, ki jih vsakodnevno uporabljajo. Zato jih (iz)upo(rabljen) odlagajo selekcionirano in tako omogočajo ponovno uporabo (recikliranje).

3. Vse več občanov po svojih močeh, z malo dobre volje, zavesti, organiziranosti in doslednosti prispeva k varovanju okolja.

Kratek prelet odgovorov kaže, da je skoraj polovica ljudi dovolj govorjenja o varstvu okolja in zahtevajo hitrejše spremembe. Povsem so občani razočarani nad zakonskim ukrepanjem (kazni, inšpekcije...).

Večina krajanov odpadke sortira. Vendar so velike razlike med vrstami: tri četrtine prebivalcev kompostira ali živalim pokrmi organske odpadke, približno polovica jih poskrbi za ponovno predelavo starega papirja in steklovine. Zelo majhni so deleži tistih, ki pravilno ravna z odpadnimi olji, ostanki zdravil, škropiv, topil, barv, baterijskimi vložki in akumulatorji; poleg tega se ocenjuje (na podlagi zadreg), da so se anketiranci velikokrat nepravilno in neiskreno zatekli k odgovoru, da »omenjenih odpadkov nimajo«.

Presenetljivo je, da je velika večina prebivalcev zadovoljna z odvozom smeti, kar je v nasprotju z govoricami in pogosto

Illegalna odlagališča odpadkov so lahko vir onesnaženja vodotokov

izraženimi mnenji v medijih in na sestankih. Večini se cena odvoza zdi pravilna in manjšini previšoka. Večina bi bila pripravljena tudi več plačati, če bi bil odvoz še bolj urejen ali sortiran.

Več kot polovica lastnikov hiš že ima toplotno izolirano stanovanje in le tretjina ne. Dobra polovica se jih greje z drvmi in premogom, slaba polovica s kurilnim oljem. Zaskrbljuje nestrokovno hranjenje kurilnega olja.

Večina Nedobljanov meni, da je lokacija občinske deponije primerna, medtem ko jo ima večina Dobljanov za malo oziroma neprimerno. Državlani ne zaupajo strokovnosti delavcev na deponiji. Veliki večini se zdi 250.000 din, ki jih dobi KS Dob vsak mesec na račun deponije, pravilno.

Pod določenimi pogoji (sovlaganja ali nadzor tujcev, reciklaža, zahodna tehnologija, cenejši odvoz smeti oz. večja ekološka renta) bi bilo 25 anketirancev pripravljeno sprejeti deponijo v bližini svojega kraja. 44 pa jih

je bilo izrecno proti. Pokazalo se je, da mnogi (zlasti v Mengšu) poznajo najnovejšo tehnologijo s področja sortiranja in deponiranja odpadkov ter vedo, da je zbiranje, prebranje, recikliranje in skladiščenje odpadkov lahko tudi donosen posel z možnostjo odpirati nova delovna mesta.

Ljudje pričakujejo, da bo po določenem času deponija v Dobu zaprta. Dobljani si na tem prostoru želijo predvsem športno-rekreacijskih površin in objektov, večina Nedobljanov pa bi prostor pogozdila.

IGOR LIPOVŠEK

Prihodnjik: Rezultati merjenj površinskih in talnih vod

DEKORS

d.o.o. Mengeš
Proizvodnja –
ekonomske storitve

Če želite sebi i svojim najbližjim omogočiti zdravo in mirno spanje, se odločite, da vam z elektronsko merilno napravo izmerimo navzočnost škodljivih sevnanj v stanovanjskih prostorih in na delovnih mestih. po potrebi vam nevtraliziramo sevnanje z izmenjevalci energije. Informacije in naročila Dekors, d.o. Mengeš, telefon 737-158. Vitamer Radlje d.o.o.

Z anketiranjem so udeleženci tabora ugotovili odnos občanov Domžal do ravnanja z odpadki

Na občinski deponiji v Dobu se ravna strokovno, izcedne vode pa tečejo na čistilno napravo v Študi

Kaj pa je vas treba bilo, družbene dejavnosti...

V zadnjem času se v domžalskem političnem življenju veliko govori o t.i. družbenih dejavnostih. Pojavljajo se različni pogledi nanje, različni koncepti in razmišljanja, kako z njimi v prihodnosti. V samih dejavnostih neprestano nastajajo nove in nove težave, pomanjkanje denarja, krčenje dejavnosti, vprašanje komercializacije njihovega dela. Priče smo bili stavki zaradi prenizkih osebnih dohodkov.

Rad bi predstavil nekaj svojih misli o tej družbeni nadstavbi, o tem duhovnem delu našega življenja, s katerim je povezan sleherni izmed nas. Tudi občina se bo morala hitro odločiti, kakšen odnos imeti do njih, kako jim omogočiti normalno delo. Kajti prepuščanje stihiji ne bo prineslo dobrih rešitev. Saj konec koncev gre pri tem tudi za to, kaj bomo dali našim otrokom, kako bomo poskrbeli za svoje duhovno življenje, svojo socialno in zdravstveno varnost – gre za našo prihodnost.

Občina mora v tem trenutku še vedno zagotavljati financiranje dejavnosti, kot so osnovno šolstvo, kultura, šport in socialno delo. Lahko sicer spremljamo razprave o tem, kako bo to urejeno v prihodnosti, ali bo morda to urejeno na ravni republike prek nacionalnih programov – toda v tem trenutku je to še vedno del občinske skrbi in tudi blagajne.

Ker so časi težki, ker primanjkuje denarja povsod in za vse, je pač treba ves trud, vse znanje in moči usmeriti vsaj v ohranitev najbolj pomembnih dejavnosti, ob hkratni racionalizaciji v njih seveda. Ne moremo pa kar potegniti črte in odločiti: tega v občini Domžale ne bo več. In to brez analiz, ne da bi vprašali občane – davkoplačevalce. Konec koncev se tako ne obnašajo niti okoli nas, v drugih občinah. In v Domža-

selno vsaj obdržati na doseženi ravni oziroma ga krčiti in zniževati tam, kjer niso ogrožene temeljne človekove pravice: do znanja, do knjige, do socialne in zdravstvene varnosti. In pri tem ne moremo začeti prisegati samo na materialni del življenja in težiti samo k razvoju komunalnega standarda. Kajti, če se moramo odločiti med kvaliteto znanja, varstvom za otroke, zdravstveno in socialno zaščito, knjigo in umetnostjo, ali na drugi strani med asfaltno cesto, novo fasado, metri kanalizacije in urejeno mrliško vežico – potem se jaz odločam za tiste stvari, ki mi bodo v perspektivi omogočile tudi več asfalta, betonskih cevi... – odločam se torej za znanje, razvoj, kulturo in socialno družbo.

Naši mladi državi so ti v tem trenutku bolj potrebni. V svet nas vodi cesta, trasirana z zna-

njem in duhovnim bogastvom, ne pa asfalt.

Pri restrikcijah v družbenih dejavnostih je potrebna določena mera in občutek. Vsakemu, ki zna nekaj osnovnih računskih operacij, je jasno, da je treba v letošnjem oktobru dati za določeno stvar (elektrika, ogrevanje...) kar precej več tolarjev, kot pa je bilo treba decembra dati dinarjev. Inflacija je!! In rebalans, ki ga oblikujemo, mora to upoštevati. Toda mnogih stvari ne upoštevamo, zato so bile racionalizacije in »šparanje« v družbenih dejavnostih zelo velike. To, kar država daje zdaj, je pač minimum minimuma.

In tudi tega naj se zavedajo poslanci, ko bodo imeli pred seboj predlog rebalansa občinskega proračuna.

STANE ORAŽEM

lah nikoli nismo bili med najslabšimi in najrevnejšimi. Standard na področju družbenih dejavnosti je torej smi-

ZNAMENITI ROJAKI PO SVETU

Pogovor z lazaristom Janezom Petkom

Med obiskom v Argentini sem se v Slovenski vasi v Lanusu na obrobju Buenos Airesa, kjer sem tudi bival, skoraj vsak dan srečeval z lazaristom, gospodom Janezom Petkom, ki je sicer domačin: Korošček iz Rafošč. Z njim sem se veliko pogovarjal tako o življenju Slovencev v Argentini kot o razmerah pri nas. V oktobru in septembru letos je obiskal domovino. Zadnji dan pred njegovim odhodom v Argentino je nastal tale zapis:

Kakšne spomine imate na otroštvo?

Tako kot marsikdo, ki je v miru preživel otroštvo, imam tudi jaz samo lepe spomine na to dobo. Kot veste, sem bil rojen pri Korošču v Rafoščah, in sicer 30. julija 1920. Prijetni so spomini tudi na pohode v osnovno šolo na Brdo, ki je bila za različne dogodivščine na poti ravno prav daleč od Rafošč. Posebej lepi so spomini na tedanjega brdskega župnika Matijo Slaka.

Kdaj ste zapustili domačo vas?

Klasično gimnazijo v Ljubljani sem začel obiskovati

Lazarist Janez Petek-Korošček iz Rafošč v Argentini

z dvanajstim letom, to je v šolskem letu 1933–1934. Potem sem vsa leta do druge svetovne vojne hodil domov na počitnice, kjer pa seveda ni bilo nikakršnih počitnic, ampak sem skupaj z drugimi pridno delal na kmetiji. Domov sem vedno rad prihajal. Večkrat sem šel iz Ljubljane v Rafošče peš. Žal so mladeniška leta hitro minila in

začela se je druga svetovna vojna.

V septembru 1941 sem se zapisal v red sv. Vincencija in začel študirati bogoslovje. Leta 1944 so me poslali na Primorsko. Ker je bila slovenščina na Primorskem pred vojno zelo zatirana, so me zadolžili za širjenje slovenske tiskane besede, časopisov in lepih knjig. Tako sem konec vojne v maju 1945 dočkal v Šempetru na Krasu. Pred novim komunističnim režimom, ki je bil skupaj s svojimi grozotami na pohodu v domovini, sem se umaknil v Italijo. Potem sem študij nadaljeval na Gregorijani v Rimu, kjer sem imel 9. julija 1947 novo mašo. Potem me je predstojnik poslal k španskim lazaristom v Madrid, kjer sem skrbel za slovenske študente v Španiji.

Kdaj ste prvič videli Argentino in kakšni so vaši vtisi o domovini ob vrnitvi v Argentino?

V Argentino sem prišel 17. junija 1950. Nato sem bil do 23. decembra 1956 kaplan v Buenos Airesu. Tedaj je bila v Slovenski vasi v Lanusu ustanovljena Slovenska hiša in mene so imenovali za predstojnika Baragovega semenišča v njej. Tako se je začelo obdobje velikih gradenj. Leta 1957 je škof Rožman položil v Slovenski vasi temeljni kamen za cerkev Marije kraljice. Dela so bila končana do 15. novembra 1957, ko smo jo slovesno blagoslovili. Naj še dodam, da je bila to prva slovenska cerkev v Argentini in da je osrednja figura nekaj več kot dva metra visok lesen kip Marije kraljice nad glavnim oltarjem, delo domžalskega rojaka Franceta Ahčina, ki je kiparil in živel v Argentini.

Že leta 1958 smo ob cerkvi dogradili Baragovo semenišče, ki posebej skrbi za misijonske poklice in za misijonsko delo po vsem svetu. Iz tega semenišča je prišlo že devet lazaristov, skupaj pa že osemnajst duhovnikov. Ko je bila v letu 1973 ustanovljena slovenska župnija, sem postal njen prvi župnik.

In kaj je vaša največja skrb v Argentini?

Največ dela imam seveda s šolo. Že leta 1963 smo začeli

Na podlagi 281. člena Statuta občine Domžale, (Ur. vestnik občine Domžale, št. 2/85, 4/87 in 13/89 ter 19/91) je Izvršni svet Skupščine občine Domžale na 14. seji, dne 16. 10. 1991 v skladu s 3. členom Akta o ustanovitvi radijskega programa v občini Domžale (Uradni vestnik občine Domžale, št. 20/91) sprejel

javni natečaj

za izbiro radijske organizacije za ustvarjanje in oddajanje radijskega programa v občini Domžale

I.
Izvršni svet Skupščine občine Domžale razpisuje javni natečaj za izbiro radijske organizacije za ustvarjanje in oddajanje radijskega programa v občini Domžale.

II.
Na javni natečaj se lahko prijavijo pravne in fizične osebe, ki izpolnjujejo zakonske pogoje za ustvarjanje in oddajanje radijskega programa.

III.
Prijava morajo biti priložena dokazila o izpolnjevanju zakonskih pogojev za opravljanje dejavnosti, ki je predmet razpisa in ponudba, ki mora vsebovati:

- način uresničevanja temeljne vsebinske zasnove radijskega programa, ki je objavljen v Ur. vestniku občine Domžale, št. 20/91
- časovni obseg radijskega programa in predvidene termine oddajanja
- osnutek finančnega načrta poslovanja radijske organizacije
- način sodelovanja s programskim svetom
- obseg potrebnih materialnih, finančnih in drugih pogojev in sredstev za nemoteno ustvarjanje in oddajanje radijskega programa.

IV.
Interesenti naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in ponudbe pošljejo v zaprti kuverti z oznako »za razpis – radio« na Izvršni svet Skupščine občine Domžale v roku 15 dni po objavi razpisa.

V.
Izvršni svet SO Domžale bo v roku 30 dni od poteka roka za prijavo odločil o izbiri ponudnikov in z njim sklenil ustrežno pogodbo.

Javno odpiranje ponudb bo v sredo, 13. novembra 1991 ob 18. uri v Sekretariatu Izvršnega sveta Skupščine občine Domžale.

VI.
Ta razpis se objavi v časopisu DELO in glasilu občine Domžale SLAMNIK.

VII.
Za posredovanje dodatnih informacij o tem natečaju sta pristojna Brane HEFERLE, tel. 721-321 in Lado GORIČAN, tel. 721-320.

Republika Slovenija
SKUPŠČINA OBČINE DOMŽALE
Izvršni svet
Številka: 00600-5/91-9
Datum: 15/10-1991

Predsednik:
Jože LENIČ

z ljudsko šolo za špansko govoreče otroke. Število otrok se je iz leta v leto večalo. Osnovni šoli se je pridružila še srednja trgovska šola in seveda vrtec. Tako je v naši šoli že okrog 1800 otrok. Skupaj z naraščanjem njihovega števila je bilo seveda treba zidati in prizidavati šolska poslopja. Tako smo prav letos dokončali gradnjo drugega nadstropja te šole. Dela je torej veliko. Poleg same gradnje poslopij vsa leta skrbrim za gospodarsko stran šole. Naša šola je dobro urejena in organizirana, to dobro vedo tudi starši argentinskih otrok.

Čeprav morajo nekaj doplačati, jih raje pošiljajo v našo šolo kot v državne. Pred leti smo samo za potrebe naše šole zgradili pokrit bazen z ogrevano vodo. S tem se ne more pohvaliti veliko šol, celo v središču velenjskega mesta ne.

Za Domžalčane bo zanimivo tudi to, da je bil petnajst let, to je do upokojitve letos, ravnatelj naše šole Vinko Rode-Vadamov z Rodice.

Kako ste spremljali slovensko pomlad in prizadevanja za osamosvojitve Slovenije?

O vsem smo bili v Argentini zelo dobro informirani. Z vese-

ljem sem spremljal in pozdravljal vsak napredek. Posebej smo bili vsi Slovenci po svetu veseli ali skoraj presenečeni nad tako soglasno plebiscitno odločitvijo za samostojno Slovenijo. O tem smo veliko pisali tudi v argentinskih in naših časopisih. Letos sem že četrtič v domovini. Povedati hočem, da opažam v demokraciji in odprtosti ljudi, s katerimi sem se srečeval, velik napredek. Kljub težavam, ki jih preživljate v domovini, je povsod viden velik napredek, lepe hiše in bogate avtomobile, kar je gotovo odsev urejenega standarda.

Kako ste spremljali zadnjo okupatorsko vojno v Sloveniji?

Noč in dan smo z veliko zaskrbljenostjo spremljali dogodke v domovini. O dogodkih v Sloveniji nas je vsak dan sproti po radiu obveščal prof. Tine Vidod, ki je bil tedaj v domovini. Tako smo bili o vsem dobro poučeni. Vsi Slovenci po svetu vas v osamosvojitvenih prizadevanjih podpiramo. Nekateri celo menijo, da ima mlada slovenska država velike možnosti za večje trgovske izmenjave z Argentino.

Lep pozdrav vsem rojakom v domovini.

S. S.

Šestdesetletnico skupne življenjske poti sta na Limbarski gori v tihem brez slovesnosti praznovala Anton Kosmač in njegova žena Lenčka. Jože Novak pa je uredništvu poslal sliko njenega zlatega jubileja; praznovala sta ga 29. junija 1981.

OB TRIDESETLETNICI MENGEŠKEGA VODOVODA

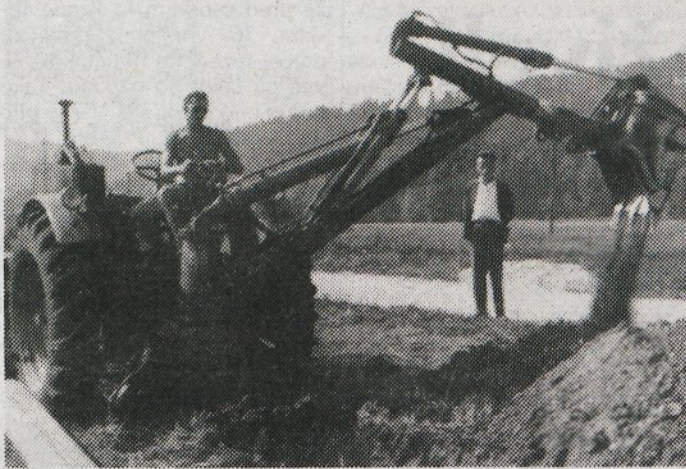
Živa voda izpod Krvavca

Na pomlad 1964 je bil prekop skoraj ves Mengeš. Glavni cevovod je gradila vodna skupnost, izkop stranskih jarkov pa so prevzeli v glavnem Mengošani sami. Lastniki hiš so si razdelili traso izkopa jarkov za vodovodno omrežje, upoštevaje število hišnih priključkov. Vsak lastnik hiše je dobil še en odmerjeni prispevek – udarniško delo za mengeški vodovod. Delo je urno in veselo potekalo. Nekdaj zarjavili krampi in lopate so se vsak večer po delu spet svetili. Mengošani so se zavedali, koliko bo vredno, ko bo imela vsaka hiša tekočo vodo. Če kdo določenega dela izkopa ni hotel, ali mogel opraviti, je moral delo plačati, šele potem je lahko hiša dobila vodovodni priključek.

Ena prvih mengeških ulic, ki je dobila vodo, je bila Novakova. Lastniki hiš so izmerili ulico in na vsak hišni priključek oz. na lastnika stanovanja je prišlo po 14 metrov izkopa

jarka. Vsi so pridno zagrabili za delo in celotni jarek je bil kar hitro izkopen. Monter za polaganje cevovoda je imel polne roke dela, saj ni bilo mogoče vsem na enkrat zmontirati priključkov. Ob tem je bilo kar nekaj težav, saj so se jarki v peščenem terenu usipali in rušili. Znan je primer, ko sta monterja cevovoda v Kolodvorski ulici polagala jekleno cev proti Novakovi ulici. Prav v tem trenutku se je zrušil izkopani jarek, vendar se je vse srečno končalo. Oba monterja je sicer zasulo skoraj do pasu, vendar na srečo ni bilo telesnih poškodb. Monterja je bilo potrebno odkopati, zasuti jarek pa tudi, da so z delom lahko nadaljevali. Na tej ulici je bil cevovod položen v enem mesecu.

Prava posebnost je bil izkop jarka na Stari poti, kar je bila do leta 1935 skozi Mengeš glavna cesta. Menda pa je bila to tudi nekdanja rimska cesta. Bila je tako utrjena in zbita, da se je s krampom sploh ni dalo ko-

Izkopavanje jarka ob Topolah v letu 1963.

Ob občinskem prazniku 27. julija 1964 je bil v Mengšu odprt vodovod. Ob fontani stoji Lado Zabret.

pati. Kopači so rekli: »Hudiča, saj je trše kot skala.« Dva delavca sta obupala in »zbolela«. Nazadnje so, ker je delo le prepočasno napredovalo, začeli kopti s kompresorjem.

Nepopisno veselje

Po opravljenih gradbenih delih in montaži cevovodov je bila urejena še večina hišnih priključkov.

Med ljudmi je bilo nepopisno veselje, saj je lahko vakdo v svoji hiši odprl pipo z zdravo pitno vodo, ki je pritekla prav izpod Krvavca na Gorenjskem.

Vodovod v Mengšu je bil odprt na občinski praznik – 27. julija 1964. Do tega časa je bilo zgrajenega že večji del vodovodnega omrežja, tudi večina hišnih priključkov, v gradnji so bili le še manjši rezervoarji v Vodica, Pristavi in Trzinu.

Naš vodovod je gravitacijskega značaja, zato za pogajanje vode ne potrebuje nobenih električnih vodnih črpalk. Nabava teh, vzdrževanje in poraba električne energije za obratovanje je vse skupaj zelo drago. Če omenjeno odštujemo, bi lahko vsi krajan, ki so priključeni na ta vodovod, imeli za 50 odstotkov cenejšo vodo. Tako pokaže primerjava z drugimi vodovodi, ki ne morejo obratovati brez električnih vodnih črpalk.

Vodna skupnost

Vodna skupnost Cerklje-Vodice-Mengeš je bila registri-

rana z odločbo Uprave za vodno gospodarstvo LRS Ljubljana pod številko 373/4 z dne 20. maja 1957 in vpisana v register vodnih skupnosti. Po registraciji so vsa gospodinjstva oz. lastniki hiš in družbenih

zgradb na območju, kjer poteka vodovod, dobili obvezne izkaznice o članstvu v tej vodni skupnosti. Pristopnina je bila 1000, članarina pa 500 din. V letu 1959 so bile za vse člane vodne skupnosti izdane odločbe, da morajo plačati prispevek za gradnjo vodovoda. Pavšal na gospodinjstvo je bil 10.000 din in še pet odstotkov davčne osnove od posesti zemlje. Obrtniki so plačali od davčne osnove od obrti, tovarne pa je bil ta prispevek še znatno večji. Ob sofinanciranju občine in republike je bil v glavnem to denar, iz katerega se je gradil naš vodovod. Zgrajeni sta bili dve zajetji, dva raztežilnika, šest rezervoarjev in glavni cevovod.

Ob Gorenjski cesti 9 v Mengšu je bilo v letih 1963 do 1965 zgrajeno: delavniška hala z upravnimi prostori, skladišče, garaža in zasilna ključavničarska delavnica. Vse to je naredila zidarska gradbena skupina Vodne skupnosti Cerklje-Vodice-Mengeš, ki je sama izdelala železno konstrukcijo za ostrešje, pa tudi vsa druga dela.

Hidrometal Mengeš

Vodna skupnost Cerklje-Vodice-Mengeš je obstajala do

leta 1971, po tem letu pa se je preimenovala v Hidrometal Mengeš. To podjetje je celotni vodovod upravljalo in vzdrževalo do 1. aprila 1984, tedaj pa ga je z vsem skupaj, to je z osnovnimi sredstvi in nepremičninami, prevzelo Komunalno podjetje Domžale. S tako imenovanim združenjem je bilo vse imetje odvzeto, Hidrometal pa je moral svojo zgradbo celo odkupiti od domžalske komunale. To je bila nerazumljiva kupčija, saj so bile zgradbe in celotni vodovod last članov tega vodovoda.

Vse to se je dogajalo brez kakršnega koli zbora krajanov, referenduma, vprašanja ali pojasnitve. Hidrometal se je proti tej odločitvi Občine Domžale upiral skoraj dve leti. Toda večji je vedno tudi močnejši in ima vedno tudi vse bolj prav!

Komunalno podjetje Domžale je mengeški vodovod nasilno prevzelo v svoje upravljanje in vzdrževanje, ki pa ni najbolj vzorno.

LADO ZABRET

ZLATKA LEVSTEK

Planinec

V planine zahajam, me sapa lovi in pot mi po hrbtu polzi, a truden še vztrajam.

Ves trud je poplačan, ko z vrha samo, lepoto narave lahko objemam je lačen.

KRAJEVNI PRAZNIK V DOBU

Prešernova uradno odprta

Novi časi, stari dobri običaji bi lahko rekli za letošnje praznovanje krajevnega praznika v Dobu. Bil je koristno, zanimivo, rekreativno, razvedrilno in še kakšen pridevnik bi se našel za vrsto prireditev, ki so trajale več kot teden dni. V jih so sodelovala društva in organizacije, vodstvo krajevnega praznika, predvsem pa vsi tisti, ki so želeli.

Začelo se je s tekmovanjem dvojic v balinanju, nadaljevalo s tekmovanjem nogometašev in gasilcev, osrednja prireditev pa je bila zaradi slabega vremena prenesena v avlo Osnovne šole Martina Koželj Dob. Pavle Cerar, predsednik Sveta KS Dob, je najprej vsem prisotnim zaželel prijetno počutje v Dobu, nato pa na kratko predstavil rezultate enoletnega dela: izgradnja kanalizacije v Šolski ulici, v Ul. Gubčeve brigade in Ul. bratov Miš, če pa prištetjemo še kanala T in R, to pomeni več kot kilometer nove kanalizacije, v ta okvir pa spada tudi ca. 600 m urejenega kanala za meteorne vode na Župančičevi in Vodnikovi cesti. Prenovljena Prešernova ulica z urejeno javno razsvetljavo je polepšala zahodni del Doba, center pa je prijaznejši z ureditvijo dela Ul. 7. avgusta. Nov asfalt je dobila tudi cesta proti Gorjuši, o največji letošnji pridobitvi, asfaltirani cesti v Laze, pa pišemo posebej.

V enoletno obdobje spada tudi skrb za čistejšo okolje v obliki novih plakatnih tabel, prebarvanih mostnih ograj ter manjših vzdrževalnih del, opravljenih na različnih koncih KS Dob. Vse skupaj je vredno več kot 7 milijonov din, v tej vsoti pa je precejšen delež tudi ob samoprisključku zbranih dodatnih sredstev, ki so pravzaprav omogočila tako pospešen razvoj te KS.

V kulturnem programu so so-

delovali učenci Osnovne šole Martina Koželj Dob in plesalci Plesne šole Mickey mouse, nato pa so se vsi zbrani preselili na začetek Prešernove, kjer so jo uradno odprli. Posebej so se »odrezali« vsi prebivalci ulice, saj so pridne žene in dekleta razveselile vse prisotne z doma pripravljenimi dobrotami, krajevni praznik pa se je zaključil s srečanjem vseh krajanov v centru Doba, ki so ga skrbno

pripravili in izvedli domači gasilci.

To je bil le eden izmed zaključkov praznika. Krajevni odbor SKD je namreč v okviru praznovanja pripravil tudi srečanje in posaditev lipe na začetku prihodnjega parka, kar je bilo združeno s kulturnim programom. V tem okviru je bila tudi maša za domovino in padle v vojni.

V.

Na novo posajena lipa v Dobu

tdles
Tel.: 061 712-343
D.O.O. TRZIN
KIDRIČEVA 28

LESNO PODJETJE ZA ZASTOPSTVO POSLOVNE IN TRGOVSKE STORITVE

Po konkurenčnih cenah Vam nudi stavbno pohištvo Jelovice iz Škofje Loke.

V zalogi imamo smrekov opaž po ceni 190,00 din/m² in ladijski pod po 280,00 din/m². Nudimo vam montažo in servisne storitve.

Delovni čas: vsak dan razen nedelje, od 7. do 13. ure v sredo in četrtek od 16. do 19. ure v soboto od 8. do 12. ure
Tel. (061) 712-343.

Pohvala Društvu invalidov Domžale

Težki časi so nastopili v naši ožji domovini, težka in siva so naša leta življenjske jeseni, pogled na našo prihodnost je negotov!

Vendar so vmes še svetli dnevi, katere nam »pričara« skupinica entuziastov, marljivih posameznikov v Društvu invalidov Domžale. Ti nam omogočajo to, kar v naši mladosti nismo uspeli užiti, saj smo bili preveč zaposleni z izgradnjo domov za naše prihodnje rodove.

Društvo nam omogoča, da spoznavamo lepote naše ožje domovine in sosednje prijateljske dežele.

Hvaležni smo jim! Zato menimo, da zaslužijo vsaj majhno javno zahvalo za ves trud z nami. Želimo jim, da bi tudi v naprej uspešno sodelovali.

KARITAS

Tečaj za nego bolnikov in starejših oseb na domu

Kar hitro se nam lahko dogodi, da zbolijo v naši družini ali bližnji okolici ali pa postanejo starejši sorodniki ali znanci nepokretni in pričakujejo našo pomoč, mi pa ne vemo, kako naj jim pomagamo.

Če je bolezen kratkotrajna, še nekako prebrodimo ta čas, če pa je potrebna dolgotrajnejša nega, pa so težave vse večje, nemalokrat tudi

zato, ker takega bolnika ne znamo negovati. **Župnijska Karitas iz Domžal** zato organizira tečaj za nego bolnikov in starejših ljudi na domu. Tečaj bo vsako **3. soboto v mesecu od 15. do 18. ure v Domu za upokojence v Domžalah. Tečaje bodo vodile sestre usmiljenke iz Ljubljane.** Začeli bomo 19. oktobra 1991. Prijave sprejema župnijska Karitas Domžale,

Tabor 10. Tečaj je brezplačen. Število udeležencev za en tečaj je omejeno na največ 15 oseb. Če v sebi čutite potrebo, da si pridobite dodatno znanje o negi bolnika na domu in boste z njim lahko bolj kvalitetno pomagali bližnjim, ste prisrčno vabljeni. Obvestite se med seboj.

ŽUPNIJSKA KARITAS
DOMŽALE

BOJ ZA SAMOSTOJNO SLOVENIJO

Kako so ga doživeli delavci domžalske postaje milice

Negotovost o namerah nekdanj naših, vsaj tako so nas učili, zdaj pa že dolgo ne ljudske jugoslovanske armade, to vse bolj kažejo tudi dogodki na Hrvaškem, se je z bližajočim se dnevom razglasitve samostojne Slovenije iz dneva v dan stopnjevala. Da nam 26. junij ne bo prinesel samo veselje in samostojnost, smo lahko sklepali tudi po groznjah, ki jih je v slovenski skupščini nekajkrat ponovil armadni poslanec Aksentijević. Samo veliki optimisti so morda res verjeli, da se nam ob koncu drugega tisočletja ne bo zgodilo kaj hudega. Koliko nam je bilo prizanešeno?

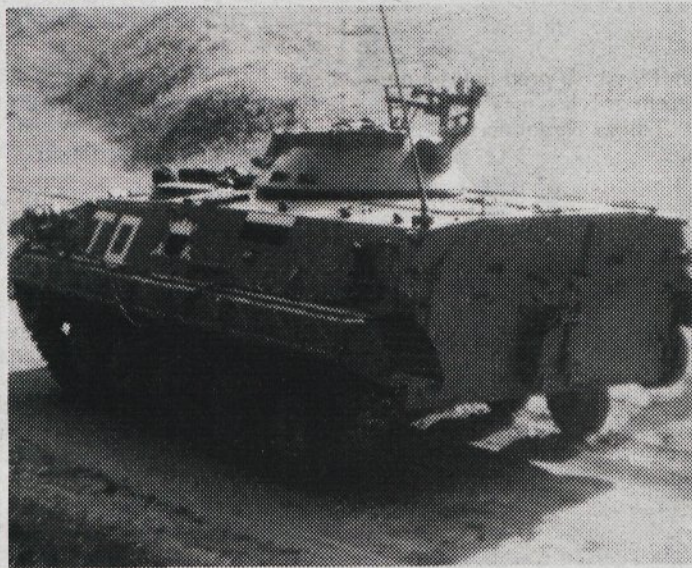
O tem, kako so potekale priprave na spopad z armado, sem se pogovarjal s policijskima inšpektorjema komandirjem postaje milice v Domžalah Bojanom Matevžičem in njegovim pomočnikom Maksom Karbom.

Kje vas je doletela vojna za samostojno Slovenijo?

Na delovnem mestu, bil sem ravno dežurni na postaji milice. To, kar smo že dolgo malce napeti pričakovali, se je zgodilo v četrtek, 26. junija zgodaj zjutraj. Iz Ljubljane so nas obvestili, da so iz vrhniške karsarne odpeljali tanki in oklepna vozila. Kam so bila namenjena še nismo vedeli. Ko je bilo očitno, da peljejo v domžalsko smer, sem dobil nalogo, da jih z nenasilno blokado nekje med Dobravo in Trzinom poskušamo ustaviti. Skupaj s patruljo sem se odpeljal v Trzin. Za cestno zaporo je bil najbolj primeren prostor pri mostu čez Pšato blizu Gregčeve hiše. Ustavili smo vozila, ki so pripeljala iz celjske smeri in jih postavili kot temu pravimo v nenasilno blokado. Žal tedaj kot

nalašč ni bilo velikih tovornjakov.

Med četrto in peto uro smo opazili kolono tankov, ki se nam je približevala iz črnuške strani. Pred barikadami so se sicer ustavili, vendar samo za kratek čas. Po petih, morda desetih minutah, medtem so najbrž dobili povelje, so »navalili« na barikade. V trenutku, ko so se tanki postavili na »zadnje noge« ter se začeli vzpenjati na

avtomobile v barikadi in jih mleti pod seboj, je bilo prav strašno. Priznati moram, da me je pošteno stisnilo, kot da bi se podiral svet pod menoj. Vse je potekalo zelo hitro. V dobrih petih minutah so tanki prebili blokado in pot nadaljevali. Proti tankom smo ostali nemočni. Kot da je vsega konec. Skočil sem v avtomobil, drvel proti Domžalam saj še sam ne vem, kako sem se mogel znajti na stranski cesti sredi Depale vasi. Šele tu sem ugotovil, da mi tanki ne sledijo, ampak da

so zavili proti Mengšu in Gorenjski.

Medtem ko so tanki in oklepna vozila s svojim ropotom vznemirjali prebivalce Trzina in Loke, sem jih po Vodovodni cesti in čez polje prehitel in sem bil v Mengšu pred njimi, naštel sem jih trinajst, a jih je bilo nekaj več.

Druga naša patrulja je medtem na mostu čez razbremenilnik Pšate na Gorenjski cesti

v Mengšu postavila že drugo barikado, ki so jo vojaška vozila prav tako prebila in nadaljevala pot proti Brniku. Nadaljnji razplet dogodkov pa je bil opisan v prejšnji številki Slamnika.

Kaj bi vi, gospod komandir Matjašič, ob tej priložnosti sporočili bralcem Slamnika?

Čeprav so nas mnogi civili s svojo prisotnostjo na bojiščih in okoli njih pri naših akcijah zelo ovirali, lahko rečem, da je bilo ljudstvo in milica ter teritorialna obramba eno. Ker smo

napad armade pričakovali, smo že pred usodnim in zgodovinskim 26. junijem vpoklicali precej rezervnih miličnikov, še več pa takoj po napadu. Tako nas je bilo okrog sto. Vse je bilo treba prehraniti. Pri tem so se odlično izkazali domačini povsod, kjer so akcije potekale. Posebej je treba pohvaliti nekatere gostince, ki so nam kar sami na položaje vozili čaj, brezalkoholno pijačo, pa tudi alkoholne ni manjkalo, a je nismo uživali. S prehrano prav tako nismo imeli težav. Vsega je bilo dovolj. Ljudje so sami prihajali in spraševali kako in s čim nam lahko pomagajo. Tako lahko rečem, da je bilo ljudstvo z nami.

Ali so vendarle bile tudi izjeme, vprašam Maksa?

Tako kot povsod, so bile izjeme tudi v vojni za samostojno Slovenijo. Zgodilo se je, da nam sicer bogat zasebnik v sili ni dal na razpolago avtomobila. Hvale vreden pa je primer, ko je mojster zasebnik z gradbeno mehanizacijo takoj zjutraj po napadu prišel na postajo milice in prosil, naj mu dovolimo, da bi se s svojimi stroji postavil v barikado v Trzinu. Ne bom ga imenoval, povem pa lahko, da ni bil Slovenec ampak Srb. Naj kar tu še dodam, da tudi številne govornice, ki so se širile na račun priseljencev z juga, niso bile resnične, ampak povsem izmišljene.

Delo delavcev postaje milice tako redno zaposlenih kot rezervistov in seveda tudi teritorialcev je bilo v teh dneh preizkušnje težko in odgovorno, mnogi so bili po 24 ur na dan na nogah, na barikadah v Trzinu, Mengšu in Dragomlju.

Ali bi, gospod komandir, na rob boja v Trzinu še kaj dodali?

Rad bi, da bi Slamniki vsem, ki so nam v težavnih razmerah med vojno kakorkoli pomagali, prinesel zahvalo. Občanom sem se za pomoč že zahvalil na seji občinske skupščine, ker pa zahvala morda le ni prišla do vseh, izkoriščam priložnost, da vam jo na dom prinese naš zelo brani Slamniki.

V prihodnji številki Slamnika pa več o delu domžalskih miličnikov.

STANE STRAŽAR

JAMARSKÉ NOVICE

Tečaj Mladi jamar

V jamskem domu na Gorjuši je že od spomladi tačaj Mladi jamar, ki se ga udeležuje več učencev višjih razredov osnovnih šol. Tečaj vodijo domači jamarji. V okviru tečaja so si ogledali tudi več zanimivih podzemskih jam. Pravi jamarški krst pa so doživeli v vodni jami pod cerkvijo Sv. Andreja na Moravškem. Vrhpoljski gasilci so iz sifona izčrpali vodo, da so jamarji skupaj z naraščalniki mogli priti v jamo in po opravljeni akciji iz nje. Ob zaključku prvega dela tečaja so si ogledali še več kraških jam na Primorskem krasu. V zimskem času bodo jamarji pripravili še en tečaj. Mlade, ki jih veseli raziskovanje skrivnostnega podzemeljskega sveta, vabimo,

naj se jim pridružijo. Prijavite se lahko pri predsedniku na Kovičevi cesti 19 v Domžalah ali po telefonu 711-832.

Prijeten izlet v Prekmurje

Društvo za raziskovanje jam Simon Robič Domžale je za svoje člane in prijatelje društva, ki jim pri njihovem delu največ pomagajo, v soboto, 12. oktobra pripravilo prijeten izlet v Prekmurje. Z Globoturjem avtobusom so se odpeljali proti Mariboru, kjer so si poleg znamenite gotске stolnice in okrog štiristo let stare vinske trte ogledali tudi pred kratkim odkrit spomenik škofa Antona Martina Slomška. Nato nas je pot vodila po lepem sončnem Prekmurju vse tja do Bogojine, kjer smo si ogledali Plečnikovo mojstrovino, tamkajšnjo župnijsko cerkev. Seveda tudi prijetelega kopanja in dobre večerje v Moravcih nismo zamudili.

S. S.

ŠE ENKRAT O GRADU V PRAPREČAH

Kaj nam pomeni kulturna dediščina

O odkritju ali bolje rečeno uničenju ostankov »gradu« v Sp. Praprečah smo v Slamniki lahko že brali (9. 5. in 16. 5. 1991). Bralce pa utegne zanimati, kako se je zadeva iztekla oz. kaj je ukrenil Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju, ki je zadolžen za reševanje takih problemov. Pojasnilo sicer pošiljamo s prejšnjo zamudo – nekaj je temu krivo delo na drugih lokacijah, nekaj pa tudi vojna.

Travnik na terasi med potokom Radomljo in vasjo Sp. Prapreče imamo v evidenci arheoloških lokacij od leta 1986, ko je bila opravljena arheološka topografija Črnega grabna. Takrat je pozornost zbudilo bogato ljudsko izročilo o gradu, ki da je nekdanj stal tu, o njegovih lastnikih in njegovem propadu. Seveda je bilo jasno, da nimamo opravka z gradom v ožjem pomenu besede, saj je lokacija za srednjeveški grad prelahko dostopna, grad iz

mlajših obdobjih pa bi vsekakor moral pustiti sledi v pisanih zgodovinskih virih. Jedro izročila je, da je tu pač stal neki objekt. Glede na lego smo predpostavljali, da gre za ostanke antične (rimske) stavbe.

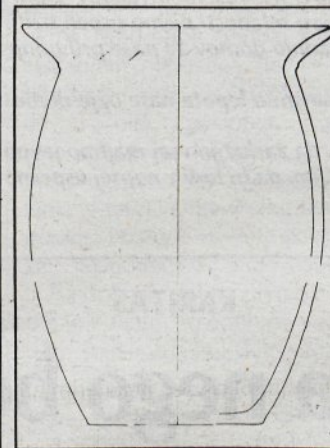
Dilema je bila razrešena letos spomladi, žal z domala popolnim uničenjem kulturnega spomenika. Dne 25. 3. 1991 nas je – kdo drug kot neutrudeni Stane Stražar – obvestil o tem, da je rinež izravnal večji del lokacije in da je bilo ob tem

opaziti ostanke zidov. 26. 3. 1991 smo skupno opravili terenski ogled in se obenem z lastniki dogovorili, da bo zavod opravil arheološko sondiranje. Ker smo prav takrat dokončevali delo v Kranju, smo kopati pričeli šele 16. 4. Raziskave so trajale do 29. 5., močno nas je motilo slabo vreme. Na izravnanem delu travnika smo lahko odkrili in očistili le še ostanke dveh daljših, pravokotno se križajočih zidov, pri katerih je bila ohranjena le še najgloblja vrsta kamena. Očitno smo bili v večjem delu sonde že pod nekdanjim pohodnim nivojem, zato nam ni uspelo izluščiti ostankov tlaka ali česa podobnega in tudi najdbe so bile temu primerno skromne. Velika večina jih izvira iz ostankov vodnjaka, ki smo ga odkrili prav zadnji dan izkopavanja. Na podlagi nekaterih tipičnih oblik lončenine in železnega ključa lahko stavbo datiramo v 2. stol. n. št.

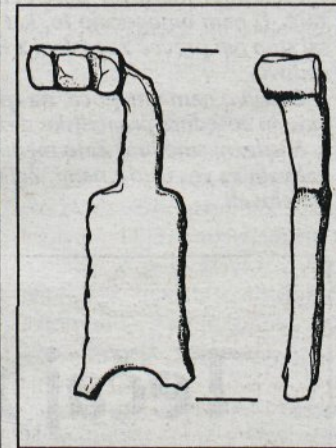
Po vsem sodeč, je bila dokaj velika in je obsegala večji del terase nad nekdanjim močvirjem ob potoku Radomlji. Nekaj odlomkov votlih opek za oblaganje sten dokazuje, da je bila opremljena tudi s centralno kurjavo. Očitno je torej tu v 2. stoletju stala t. i. villa rustica. To so bile podeželske vile, samostojne gospodarske enote, ki so navadno obsegale cel sklop stavb in prostorov, od bivalnih do skladiščnih in predelovalnih in so pri nas navadno dosegale velikost ca. 100 x 100 m. Predstavljale so sedeže velikih zemljiških posestev in so se – kot tu – navezovale na prometne poti. Na naši lokaciji se ostanke zidov nadaljujejo še pod nepoškodovani del travnika, tudi tam pa verjetno dosegajo le skromno višino, saj vedo ljudje povedati, da so njihovi predniki prav

od tu vozili kamenje za gradnjo starih stavb, zlasti cerkve sv. Luke. Ob tej priložnosti bi želel opozoriti na pereč problem varstva arheološke dediščine pri nas. Opažamo namreč, da so ljudje sicer precej zavzeti za odkrivanje arheoloških lokacij, za njihovo varstvo pa le toliko časa, dokler ni prizadet njihov interes – pa če je še tako skromen. V domžalski občini smo tako

preprosto odpravili. Vsekakor sivojevrstni način »dokončne rešitve« problema! Menim pa, da je bilo že s prenekanterim posegom na terenu dokazano, da arheološka izkopavanja niso tak bav bav za investitorja, kot navadno mislimo. Vedno se najde tak način dela, ki je sprejemljiv za obe strani. S povečano skrbjo za najdbe in s pravočasnim obveščanjem lahko preprečimo

Lonc iz praproškega vodnjaka je visok 25,5 cm

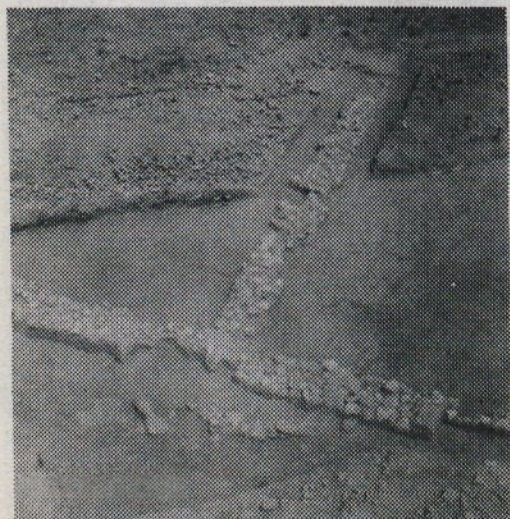
Železni ključ

enega od načinov v kulturnem siromašenju naše dežele. Tudi arheološki spomeniki so del narodne kulture, ki nas bogati in legitimirajo pred svetom.

MILAN SAGADIN

Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju

Ker je originalno poročilo o izkopavanjih v Praprečah na poti do Slamnika izgubljeno, je prijazen Milan Sagadin za objavo poslal kopijo in slike. Hvala!

Stikalische ostankov obeh zidov

Zidovje pred končnim čiščenjem

Grad Zalog pri Moravčah

(3 nadaljevanje)

Graščina je seveda imela tudi svoj vodnjak. V štirinajst metrov globokem vodnjaku ni nikoli zmanjkalo vode, niti v najhujši suši. Vodnjak je bil okoli dvajset metrov pred grajskim obzidjem, in je s svojim lično izklesanim obodom iz moravškega peščenjaka krasil in dopolnjeval čelno stran gradu z obzidjem in lipami pred njim. Vodo so zajemali z vedrom na vreteno. Po vojni, ko je Zalog dobil vodovod, so vodnjak opustili, obod in vreteno odstranili in ga v nivoju zemlje tako prekrili, da bi ga bilo v sili možno uporabljati.

Grajski ribniki

Že bežen pogled na tri nekdanje graščinske ribnike, vzbudi sum, da niso naravni ampak umetni. Najbolj zgovoren dokaz za to je še sedaj dobro viden opuščeni kamnolom peščenjaka v gozdu na južni strani. Izdelke iz moravškega peščenjaka najdemo daleč naokoli, kar kaže, da so morali biti tudi veliki kamnolomi. Sarkofage iz tega peščenjaka najdemo tudi v Križevski vasi na zasavski strani, na Trojanah kot v Ljubljani in drugod. Torej so že Rimljani uporabljali in lomili ta peščenjak, saj se da lepo oblikovati.

Iz leta 1520, ko so zidali znamenito cerkev v Crn grobu nad Škofjo Loko, je ohranjena pogodba, da mora zidarski mojster Jurko kamenje obdelati v Moravčah, ključarji pa so bili dolžni poskrbeti za prevoz. Če so torej moravški peščenjak vozili tako daleč kot je Škofja Loka, so iz njega postavili tudi vsa zidana poslopja v okolici. Pozneje so kamnolom trikrat zajezili in tako so nastali grajski ribniki, ki jih ima sedaj ribiška družina.

Huda nesreča pri podiranju

Pri podiranju tistega dela gradu, ki je pri obnovi po potresu leta 1895 ostal zunaj grajskega kompleksa, se je leta 1926 pripetila huda nesreča. Podrl se je težak obokan strop in pod seboj pokopal delavca Antona Bizilja-Stefana iz Krašc (rojen 1889, umrl leta 1963). Bizilja so sicer rešili živega izpod razvalin, a je zaradi prepozne zdravniške pomoči nastala zastrupitev. Roko so mu morali amputirati.

Zaloški mlin in žaga. Na Valvasorjevi sliki zaloškega gradu sta desno spodaj narisani dve vodni pogonski kolesi z lopaticami, stavba pa je delno zidana delno lesena. Mlin je torej v Valvasorjevem času, pred 300 leti že obratoval. O tem, kako star je zaloški mlin lahko samo ugibamo; prav tako ne vemo, kdaj so poleg mlina postavili še žago. Leta 1821 je tu mlet in najbrž tudi žagal Valentin Berdajs, ki je bil rojen leta 1788. Žaga in mlin sta zaloškemu gradu pripadala do 24. avgusta 1904, ko ju je tedanji lastnik Franc Povše iz Ljubljane prodal posestniku in mlinarju Antonu Klopčiču v Zalogu št. 53. Po njegovi smrti ga je leta 1921 podedovala vdova Frančiška in ga po ženitni pogodbi leta 1925 izročila drugemu možu Valentinu Vehovcu iz Vodici pri Limbarski gori.

Kolikor so stari ljudje pomnili, je imel mlin zmeraj štiri pogonska vodna kolesa in tri pare mlinskih kamnov za belo in črno moko ter smelino, četrto kolo pa je poganjalo stope. Zaradi prestavitve Drtiščice so leta 1965 mlin opustili, žago pa so že leta 1943 preuredili na električni pogon in še obratuje.

Zaloški grad v ustnem izročilu. Stari ljudje so pripovedo-

vali, da je imel zaloški graščak včasih celo svojo vojsko in je z njo hodil ropat na Turško. Navadno se je vračal z velikim plenom celo z jetniki. Zapiral jih je v temnice, od koder se jih je malo vrnilo. Nekoč naj bi zaloški graščak na Turškem zajel lepo Turkinjo in njenega očeta. Turkinjo je vzel za ženo, ki mu je rodila otroka, njenega očeta pa vrgel v ječo. Vsem, tudi hčeri je prepovedal, da bi mu nosili hrano. Hčer ga je smela samo obiskovati.

Ko je graščak na velikem lovu gostom pripravil imenitno

gostijo pri kateri je bila tudi Turkinja kot strežnica in je lahko vsakdo zastavil po eno uganke, je to dovolil tudi njej. Dodal je, da ji izpolni kakršnokoli željo, če uganke ne bo nihče uganil. Uganka je bila kratka: Moj oče, moj sin, moje matere mož. Ker je ni nihče uganil jo je sama razložila: Osvobodite mi očeta, ki je še živ v temnici, kjer sem ga dojila kot svojega sina. Graščak, ki je na njenega očeta že pozabil, jim je velel naj gredo pogledat. In ko so ga privedli je besedo držal in oba osvobodil.

Na nekem drugem roparskem pohodu se je graščak na Grmačah ozrl nazaj na Zalog in rekel: Prelepa Moravska dolina, če se vrnem, boš vsa z zlatom pokrita. Nekateri pa so vedeli povedati, da je dejal: Čakaj moj grad, če se vrnem, te bom vsega z zlatom prekril. Ker je grad propadel, je očitno, da se graščak ni vrnil.

Pravijo, da je zaloški graščak izbiral med tremi lokacijami za svoj grad, na Pogledu, na Vahthenberku in v Zalogu. Nazadnje se je odločil za Zalog.

STANE STRAŽAR

Kapelo sv. Janeza v Tustanju obnavljajo

S sredstvi, ki so jih namenili Občinska skupščina Domžale in republika Slovenija ter lastnik Pirnat, so pred dobrim mesecem začeli obnavljati kapelo sv. Janeza Nepomuka v Tustanju.

Dela vodi Zavod za naravne in kulturne dediščine Kranj. Tako je utrditev in obnovo zidov prevzel gradbeni mojster Pelko z Bleda, ki je strokovnjak za sanacijo starih poslopij. Pred leti je tovrstna strokovna dela opravil pri grobeljski cerkvi. Poleg tustanjske kapele obnavlja sedaj tudi cer-

kev na Homcu in menda nekeje v Kamniku.

Tako kot v Grobljah, je tudi v Tustanju najbolj zahtevno delo pri kupoli. Ves les, ki naj bi nosil kupolo z Jelovškimi freskami, je povsem preperel in je nevarno, da se vse poruši. Vso preperelino bodo previdno odstranili in kupolo utrdili in zapolnili z drugim gradbenim materialom.

Novo ostrešje, staro je bilo povsem dotrajano, sta izdelala brata Jože in Franc Planič – Kolkolj z Vrhpolja in Sevar iz Ja-

voršice. Les in še kaj drugega pa sproti po potrebi nudijo Pirnatovi, ki za kapelo tudi sicer skrbe.

Skriljevo kritino ali škalco kot pravijo domačini, so že dobili iz Avstrije. Če bo ugodno jesensko vreme bo, vsaj tako upajo domači, kapela do zime pod novo streho.

Potem šele bodo prišla na vrsto zahtevna restavratorska dela, če bo seveda ostalo še kaj denarja. Kapelo z motivi sv. Janeza Nepomuka, ki je tustanjski graščinski zavetnik, je na začetku svoje umetniške poti poslikal najboljši baročni slovenski slikar Franc Jelovšek iz Mengša. Če bo šlo še naprej vse tako kot sedaj, bo pred uničenjem ohranjen tudi ta dragocen kulturni spomenik v Tustanju.

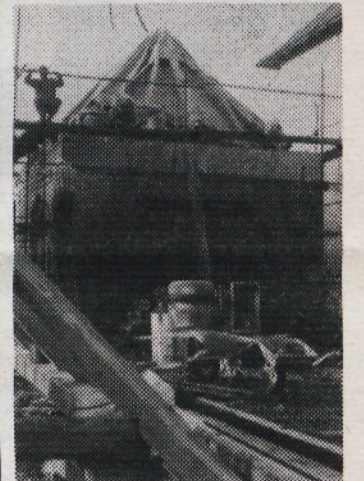
S. S.

Tri baročne plastike z gradu Zalog so v gradu Strmol na Gorenjskem

Ob kmečkem dnevu v Moravčah so si gostje ogledali grad in kapelo v Tustanju

NAŠE SREČANJE

Štefka Brodar

Ob spremljanju vsega dogajanja v okviru kmečkega dne v Moravčah človek nikakor ni mogel mimo Štefke Brodar, prijazne domačinke, katere pomoč je bila zlasti dobrodošla oz. lahko bi zapisali kar obvezna pri pripravi razstave vsakovrstnega peciva. Štefka Brodar je namreč tista, ki vodi delo kmečkih žena iz Moravske doline in vedno najde čas za pogovor, za lepo prijazno besedo tako sodelavkam kot obiskovalcem.

Doma z Limbarske gore

Štefka Brodar je doma z Limbarske gore. Vse njeno življenje je povezano s kmečkim delom, ki jo spremlja od zgodnje mladosti. »Pa saj sem tudi najbolj zdrava, ko delam,« se v pogovoru nasmeji mladostna stara mama, ob kateri na Zgornji Dobravi živita sin in hči, njene oči pa so še posebej živahne, ko spregovori o svojih štirih vnukih in štirih pravnukih.

»Pri Makovc« na Zgornji Dobravi, kjer na osem hektarjev veliki kmetiji danes gospodari njen sin Vladimir, si je skupaj z že pokojnim možem ustvarila prijeten dom, kjer ni nikoli manjkalo veselja in rož.

Grenki spomini, vendar...

V sprehodu skozi njeno življenje se ustavi v dneh vojne, s katero so povezani grenki

spomini, saj se Štefka še danes večkrat vpraša, kako je zmogla prenesti teror okupatorja, ki jo je zaradi njenega dela zaprl in obsodil na osem let zapora, od tega 18 mesecev strogega zapora, ki ju je moja sogovornica preživela v Begunjah in v ženski kaznilnici Aichah, ki je bila podružnica zloglasnega Ravensbrücka. Pretepalci so jo, da bi na njej zaman iskali košček nepoškodovane kože, a je vzdržala, preživela in se vrnila v svojo ljubo moravško dolino.

Ceprav o teh grenkih spominih ne govori rada, ve, da so del njenega življenja, ki je del naše zgodovine narodnoosvobodilna vojna, ki jo po njenem mnenju, bilo vseh nekaterim ali ne, ni mogoče kar tako pozabiti. Ljudje so trpeli: žrtvovali svoja življenja in tega ne smemo pozabiti.

Štefka je kot nekdanja interniranka dobila tudi majhno borčevsko pokojnino, s katero je življenje lažje, saj danes človeku pride vse prav. Je tudi članica ZZB NOV, kjer je tudi aktivna.

Naša vas je vas rož

Kot pravi, je rada dobre volje, v veseli družbi in tega ji na Zgornji Dobravi zanesljivo ne manjka. Prijetna vas, kjer je še tako slaba hiša lepa, saj je povsod polno rož, imajo vaško lipo, pod katero se radi zbirajo domačini. Poletni večeri so naj-

lepši. Po dnevih, polnih dela na kmetijah, prisluhnejo petju čričkov in ptic, spregovorijo o vsakdanjem delu, o križih in težavah, ki jih nikoli ne zmanjka, o zadovoljstvu, ki sledi dobro opravljenemu delu. Radi so skupaj in razumejo se.

Zgornja Dobrava ni velika, pa raste, saj se mladi v zadnjih letih odločajo in ostajajo v njej in ob pomoči staršev gradijo nove domove. Mlade družine in otroški vrišč so tudi doma in Štefka si le želi, da v prihodnje ne bi bilo nič drugače.

Na domačiji je sin Vladimir, ki pa je ob tem zaposlen še v Termitu, njegova žena pa dela v obratu INDUPLATI, v Pečah. Pridna sta, delata na kmetiji, pomoč mame Štefke je več kot dobrodošla. Zlasti vesela je svojih vnukov in pravnukov, ki imajo mamo Štefko radi in jo bodo kot navadno razveselili zlasti ob božiču, ko bo praznoval 72. rojstni dan.

Njena strašno pridna dekleta

Moja sogovornica dobro skriva svojih 72 let. To je že treba povedati. K temu je po njenem največ prispevalo delo, ki je njen najzvestejši spremljevalec, pa družba njenih strašno pridnih deklet, ki jih je »prevzela« za Francko Štefan, Marinko Uštar in Mari Peterka. Govoriva o nekdanjem aktivu kmečkih žena, ki pomembno prispeva k pestrejšemu življenju kmečkih žena na tem koncu. Kot pravi, se jih združuje nekaj čez 50, tako kot povsod drugod, pa je aktivnih nekaj manj. Povezuje jih delo na kmetiji, kjer so vse po vrsti

pridne gospodinje in dobre delavke, ki pa najdejo ob družini in delu na kmetiji še čas za prijetno druženje v okviru nekdanjih aktivov. Pozimi se srečujejo v izobraževalnih oblikah, kjer zvedo marsikaj koristnega za vsakdanje delo na domačijah, poleti ob delu, ki ga nikoli ne zmanjka, najdejo čas, pa tudi denar, za pripravo razstave, ki je iz razstave rož in ročnih del, prešla v razstavo peciva, na kateri je letos sodelovala celotna regija.

Štefka ima kot predsednica seveda največ dela, pa nič ne »jamra«, delo ima rada in ve, da mora biti opravljeno. Kot sama pravi, so punce strašno pridne in prepričani smo lahko, da tudi v prihodnje ne bo nič drugače. »Brez skrbi,« se smehlja in z očmi zadovoljno spremlja odobravanja obiskovalcev, ko si ogledujejo razstavo peciva, ki bi jo težko pripravila še tako dobra slaščičarna.

Kmetu je bolje, a se bojim...

»Po kmetih se je včasih kar dobro tolklo,« je odločna Štefka Brodar, »sedaj je bolje, vendar tudi zato, ker smo kmetje navajeni delati.« Z novimi časi je zadovoljna, vendar jo malo skrbi, da novi davki ne bodo preveč obremenili kmečkih domačij. »Človek ima vedno skrbi, kako bo jutri, in to je v kmetijstvu, kjer smo vse prevečkrat vse spravili na tla, potem pa začinjali znova, slabo.« Zato upa, da tokrat ne bo tako. Našim vodilnim zaupa, verjame, da bodo znali zadeve urediti tako, da bomo tudi v prihodnje živeli v zadovoljstvu, predvsem pa v miru, kar je njena največja želja.

Zdravja in miru

Ko jo povprašam, kaj pogreša, pravi, da nič, saj ima vse, le da ji zdravje služi, pa bo že šlo. Dela, ki njenemu

zdravju najbolj koristi, in bo zmanjkalo, se smeji in je zadovoljna. Miru si želi, saj je tudi njo vojna pretresla, še zlasti, ker jo na prejšnjo vežejo grenki spomini.

Omeni še, da poje tudi v Pevskem zboru moravških upokojencev, kjer je vedno veselo, da je rada v prijetni družbi, da ima Zgornjo Dobravo rada čez vse, in upa, da bo razstava uspela. Pa sva spet pri najinem začetku, pri razstavi, ki jo je Štefka tudi med najinim kratkim pogovorom spremljala z enim očesom.

Bil je prijeten klepet, predvsem zaradi prijazne sogovornice, ki danes zanesljivo že razmišlja, kako bo s svojimi strašno pridnimi puncami v letu 1992. Kako bi le drugače, kot pridno, zato veliko zdravja, Štefka Brodar!

NEVA VOJSKA

Štefka Brodar in njene pridne sodelavke so tudi letos pripravile razstavo dobrot.

DOBER DAN, SOTESKA

Vas, ki je vsak dan večja in mlajša

Dober kilometer od Moravč, na križišču, kjer desna cesta zavije proti Negastrnu, sva z Milanom Brodarjem, tajnikom KS Moravče, zapeljala levo po novi asfaltirani cesti skozi Sotesko, vasico na poti proti Sv. Mohorju, ki je znana turistična točka na tem koncu naše občine.

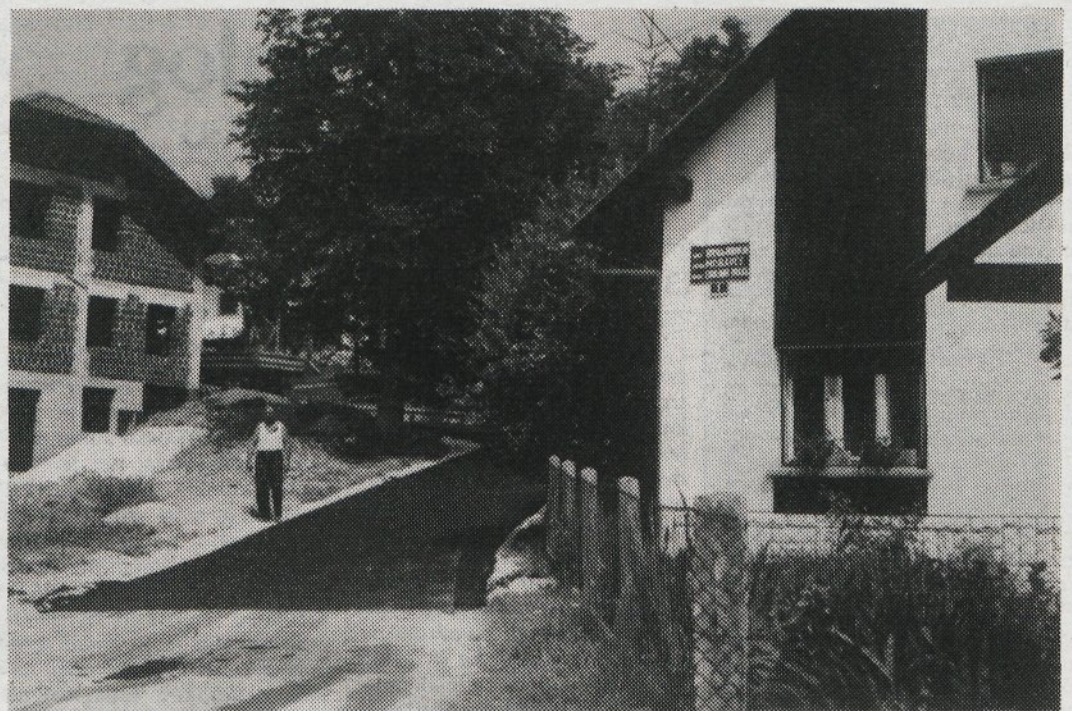
Na prvi pogled je Soteska skoraj takšna kot večina vasi na našem podeželju. Lepo urejene hiše, sem ter tja kakšna starejša domačija, ob skoraj vsaki gospodarska poslopja, kokoši, ki brskajo okoli hiš, psi, ki se ob prihodu neznancev trgajo z verig, urejena dvorišča in veliko

projekt, skupaj z obrtnikom Zemljanom opravili zemeljska dela, pri asfaltiranju je priskočila na pomoč občina, pesek je iz domačega kamnoloma. Ceste so si najbolj želeli, saj kot je povedala ena izmed sogovornic, jo je bilo včasih kar sram, ko jo je naključni popotnik sredi vasi, kjer je bila cesta bolj podobna blatnemu kolovozu kot cesti, spraševal, če se gre tod na Sv. Mohor in če je cesta tudi naprej tako slaba. Neurejeno odvodnjavanje, neurejena meteorna kanalizacija, ki pa so jo uredili že pred leti, sta terjali davek v obliki lukenj, prahu ter blata in spravljala v slabo voljo njene uporabnike.

iz Negastrna, niti malo nima cene, za kakršno ga v mestu kupujejo. Kdaj bodo rešili tudi ta problem, ne vemo povedati. Življenje v vasi je prijetno.

Pomagajo si ob večjih delih, želja po boljši povezavi z dolino pa je združila vse. In ko jih sprašuješ, kaj jim pomeni asfaltirana cesta, pravijo preprosto: VSE.

Domačije: pri Urbaniji, pri Ovinkarju, pri Štefanu, pri Bištanu, pri Kopaču, pa pri Kugovih in kdo vse bi še našteval domača imena, so del Soteske, ob katerih rastejo novi domovi, ki zagotavljajo, da bo soteska še

Soteska pri Moravčah

SLAVKA URBANIJA – Življenje v Soteski je prijetno, predvsem pa je precej lažje, kot je bilo včasih. Pri nas je bilo sedem otrok. Živeli smo

skromno, te skromnosti smo se navadili in nas že malce boljše razmere razveselijo. In boljše danes zagotovo je. Človek ne sme preveč pričakovati, pa je

potem zadovoljen z vsem, kar pride. Sama sem zadovoljna, tako z možem kot z otroki. Lepo se razumemo in kot kažejo novogradnje, tudi drugje ni nič drugače. Soteska se širi, asfalt pa jo je polepšal.

ANTON MAJDIČ, ml. – Po tiho smo o asfaltu skozi vas govorili že dalj časa, letos pa smo se opogumili. Asfaltiranje ceste nas je združilo. Oblikovali smo gradbeni odbor, se dogovorili, koliko bo dal vsak, pomagali tudi s prostovoljnimi deli, pa je šlo. Hvala vodstvu KS Moravče za pomoč in spodbudo. Brez pomoči in razumevanja Petra Janežiča, prejšnjega predsednika Sveta KS, Milana Brodarja, tajnika, in Janeza Učakarja, delegata iz naše KS, ne bi šlo. Sedaj čakamo le še telefon, pa morda malo več javne razsvetljave.

MAG. FRANC CAPUDER – Življenje v vasi, kot je Soteska, zahteva medsebojno razumevanje in sodelovanje, saj brez tega ne gre. Zadovoljni smo, le nad načrtovalci prostora se jezimo. Nezazidljiva območja določajo sredi vasi, ko pa vemo, da si mladi radi, če je le priložnost za to, zgradijo novi dom blizu domačije. Predlagam, da se vasi zaokrožujejo, kmetijska zemljišča pa ostajajo zunaj njih. Povezava z dolino se mora s prometne varnosti nujno izboljšati.

ANDREJ GREGORIČ – V Soteski nam ne manjka veliko. Še nekaj telefonskih priključkov, nekaj svetilk javne razsvetljave, pa bo tudi naša vas v celoti urejena. Dolgoročno danes ni mogoče načrtovati skoraj ničesar, počakati je potrebno leto ali dve, pa bomo videli, kako bo. Morda bi razmišljali, da bi vsake toliko časa tudi v našo vas postavili kontejner za kopenske odpadke, da bi bilo okolje še lepše.

JOŽE VAVPETIČ – Sem edini obrtnik v Soteski in širim svoj obrat NEON ART (proizvodnja svetlobnih cevi in teles), v katerem bodo sprva našli kruh trije delavci – domačini, kasneje, če bodo razmere dopuščale, bi jih bilo lahko tudi 10. Seveda bo morala družba pokazati več razumevanja, pa tudi finančne pomoči, ki je doslej skoraj ni bilo. Možnosti za obrt sicer v Soteski prav veliko ni, prav pa bi prišlo vsako delovno mesto, saj sedaj domačini odhajajo v večini v TERMIT, ali še dlje.

VERA VOJSKA
Fotografije MILAN BRODAR

Anton Majdič

Slavka Urbanija

Anton Majdič, ml.

Mag. Franc Capuder

Andrej Gregorič

Jože Vavpetič

roč. Zunaj vasi pa obdelane njive in polja, kjer kmetje hitijo pospravljati poljske pridelke. Jesen se namreč posavlja, zemlja si želi počitka. Pri drugem, natančnejšem sprehodu po vasi ugotoviš, da so ena izmed značilnosti Soteske novogradnje. Kar precej jih je, z njimi se srečuješ ob vsakem drugem pogledu. Vesel in zadovoljen si lahko. Mladi ostajajo doma, ostajajo v Soteski, kjer je mir, kjer je prijetno okolje, kjer ni domačije, kjer ne bi imeli »tamladih«.

Največ besed je v zadnjem času deležna nova asfaltirana cesta. Nekaj metrov več kot tristo je je, ponosni so nanjo, saj so sami največ prispevali, da jo imajo. Naročili in plačali so

Ko domačine sprašuješ, v čem je razlika v Soteski pred desetletji od Soteske danes, so najbolj gostobesedni, ko teče beseda o tem, da je danes življenje tudi v tej vasi bistveno lažje. Ročnega dela skoraj ni več, kmetije, kjer imajo pri vsaki kakšnega na »šihu« v dolini, so opremljene s kmetijskimi stroji, ob katerih pridne roke delajo, ampak delo je lažje. Na njivah najdeš skoraj vse, kar potrebuje domačija, največ je koruze, v hlevih pa živina, največ goveda, prašičev je le za domačo potrebo. Ob tem pa ne pozabijo povedati, da so kmetijski pridelki še vedno podcenjeni, da mleko, ki ga po mlečni cesti v Moravče vsak dan odpelje Stane Kunaver

lepša in mlajša živele tudi jutri, pojutrišnjem.

ANTON MAJDIČ – Cesta je velika pridobitev za našo vas. Po sedemintridesetih letih dela v TERMITU si kot upokojenec pravzaprav ne želim ničesar, le malce več zdravja bi mi resnično koristilo. Rad delam, postorim, kar morem in zaradi boleznih tudi smem. Včasih so bile v Soteski same kmetije, kmečka dela smo opravljali z voli, kasneje s konji. Danes so v vasi le traktorji, je moderna mehanizacija, delo je lažje, vendar samo s kmetijo ne gre, zato je od vsake hiše kdo v službi. Drugega skoraj ne pogrešam.

Nova cesta do Dvorij

Prebivalci Dvorij si na pobudo Sreča Vidergarja, ki je dal tudi največ zemljišča, delajo novo cesto. Stara je bila speljana skozi vas po sredi dvorišč, kar je bilo večkrat, kadar so kaj več vozili, zelo neprijetno.

Nova cesta poteka po zavrteh. Spodnjo plast ceste so utrdili s kamenjem, ki so ga tod okoli naruvali ob melioraciji.

Cesto bodo morali nasuti še s peskom in bo prevozna. Vaš-

čani Dvorij upajo, da bodo v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Moravče kmalu dobili tudi asfaltno prevleko od Elektrovoda skozi vas do moravške ceste.

STANE STRAŽAR

Še nedokončana nova cesta v Dvorjah

TUDI V LAZE PO ASFALTU

Življenje je stkano iz majhnih stvari

»Življenje je stkano iz majhnih stvari in ena izmed takih majhnih, za krajane Laz pa največja stvar, je današnja otvoritev ceste v vas Laze,« je poudaril Marjan Cencelj, predsednik gradbenega odbora ob otvoritvi ceste v Laze, ki je bila del letošnjih praznovanj krajevnega praznika KS Dob.

V svojem govoru se je vrnil v zgodovino, obudil spomine na prve začetke modernizacije ceste proti Sv. Trojici in nenehno poudarjal, da so za vse, kar se je na tem lepem koncu naše občine zgradilo, največ prispevali domačini, vendar brez pomoči širše družbe, brez razumevanja občine in podjetij ne bi šlo. Zato se je vsem, ki so kakor koli prispevali k razvoju teh območij, iskreno zahvalil.

Z otvoritvijo ceste je vas Laze v letošnjem letu postala zadnja v Krajevni skupnosti Dob, ki jo je s centrom povezal asfaltni trak. Domačini so se resnično potrudili in začetek poti v vas zaznamovali z domačim kozolcem in leseno klopjo, ki že pričata, da so krajani te majhne vasi gostoljubni ljudje, kar so dokazali tudi ob otvoritvi ceste.

Pohvalil jih je tudi mag. Ervin Anton Schwarzbartl, župan domžalske občine, ki se je strinjal, da mora občina tudi v prihodnje namenjati skrb razvoju vasi. Dobski župnik Miha Žnidar pa je cesto blagoslovil, ob tem pa poudaril, da so vaščani pridni in vztrajni ljudje, ki kljub nekaj slabi povezavi z dolino niso obupali. Vsem, ne le uporabnikom ceste v Laze, je zaželel srečno in varno pot. Ljuba Pavloviča, direktorja Gozdnega gospodarstva, so domačini zaprosili, da je posadil lipo, ki bo še pozne rodove spominjala na prve dni mlade republike Slovenije.

Bogat kulturni program, v katerem ni manjkalo recitacij, glasbe in plesa, je popestril nedeljsko popoldne, ki se je na željo domačinov z vrsto prijetnih srečanj nadaljevalo v noč.

Voda v Poljane

Konec septembra so poprijeli za delo tudi v Krajevni skupnosti Češnjice – treba je bilo namreč skopati (malo s strojem, malo pa ročno) skoraj 500 metrov vodovodnega jaška, ki bo zdravo pitno vodo pripeljal tudi v Poljane, majhno vasico v tej naši najmanjši krajevni skupnosti. Več kot četrtina vseh živčih prebivalcev se je udeležila delovne akcije, ki pa se bo žal zaradi pomanjkanja finančnih sredstev potegnila tudi v prihodnje leto. Manjkata namreč še zbiralnik in črpališče. Po zagotovilih izvajalcev in financirjev naj bi bilo vse skupaj narejeno zgodaj spomladi v prihodnjem letu.

Na vrsto je prišlo tudi nadaljevanje rekonstrukcije in asfaltiranja ceste Blagovica–Češnjice, ki so jo v lanskem letu začeli na meji z občino Kamnik. Letos nadaljujejo. Na malce manj kot kilometru ceste naj bi letos opravili vsa zemeljska dela, spomladi pa pride asfalt. To pa še ni vse, saj naj bi v skladu s programom krajevnega samoprispevka v naslednjem letu za rekonstrukcijo ceste nadaljevali. Če bo občina malce bolj razvezala moščiček, naj bi bil končno asfaltni trak iz Češnjic potegjen do doline – do Blagovice, ki bi tako končno le prišla do prvega kilometra asfalta. Verjemite ali ne, Krajevna skupnost Blagovica ima doslej od nekaj 10 kilometrov cest le 100 metrov asfalta!

Predsednik na obisku

Jože Lenič, predsednik Izvršnega sveta Skupščine občine Domžale, je s sodelavci v septembru obiskal Krajevno skupnost Dragomelj–Pšata in se z vodstvom pogovoril o problematiki, ki je tudi na tem območju naše občine ni malo.

Po ogledu križišča ob vhodu v Dragomelj, kjer KS načrtuje rekonstrukcijo javne razsvetljave, ki bo zagotovila boljšo preglednost in večjo prometno varnost, je sledil ogled cerkve in pokopališča v Šentpavlu, kjer premajhno pokopališče terja razširitev. Načrtujejo pa tudi izgradnjo mrliške vežice. Projekti so že skoraj pripravljene, prve konkretne poteze pa na vrsti v letu 1992.

Pot do Gasilskega doma Pšate je iz Dragomlja varnejša, saj so s sredstvi, zbranimi s krajevnim samoprispevkom, v letošnjem letu zgradili pločnik ter tako pomagali zlasti šolarjem, da je pot do šole varnejša. Pa še en pomemben korak je bil narejen. Ob tem je Komunalno stanovanjsko podjetje zamenjalo tudi ponekod že dotrajane cevi vodovoda, ki pa bo tudi v prihodnjem letu zahteval kar precej sredstev. Ugotavljajo namreč, da obstoječi cevododi ne zadoščajo, da je vode premalo za vsakdanjo rabo, da težav zaradi premajhnih količin v primeru požarov niti ne omenjajo. Žal so praktične izkušnje grenke in jih ne želijo več. Obljubljeno je, da bo celovita rekonstrukcija vodovodnega omrežja v obliki zanke pomenila rešitev tega problema tako za občinski center kot za Dragomelj. Da le ne bi predolgo čakali, si želijo Dragomljani in Pšačani.

Predstavili so tudi program za leto 1992, ki v ničemer ne odstopa od programa krajevnega samoprispevka. Planirajo nadaljevanje preplastitve ceste, kjer bodo morali več razumevanja pokazati tudi lastniki parcel ob cesti, radi bi tudi kanalizacijo, nadaljevali bodo s širitvijo pokopališča, modernizacijo javne razsvetljave in na prvem mestu obnovo vodovodnega omrežja. Opozorili so še na potrebno sanacijo vaške smetiščne jame, predlagali, da Skupščina občine Domžale čimprej obravnava poročilo o skladiščenju jadrskih odpadkov na njihovem območju, zahtevajo pa tudi prijaznejšo varianto izgradnje avtoceste, ki bo močno vplivala na nadaljnji razvoj KS Dragomelj–Pšata.

To je skoraj vse. Skoraj pa zato, ker se še ne ve, koliko bo denarja v letu 1992, od tega pa je odvisno vse. Pripravljenost krajanov je, tudi vodstvo dobro pelje in računa, da ne bo nič slabše tudi v prihodnje.

Franc Barlič, novi predsednik

Na zboru krajanov, ki je bil sredi oktobra 1991 v prostorih Kulturnega doma v Blagovici, je bila glavna točka dnevnega reda: Izvolitev novega predsednika Sveta KS Blagovica. Dosedanji predsednik Milan Florjančič je zaradi osebnih vzrokov odstopil.

Vodstvo KS je postopek evidentiranja novega predsednika začelo že v lanskem letu, vendar skoraj nihče od kandidatov ni želel prevzeti funkcije. Povedali so, da so že doslej preveč obremenjeni, da pa delo v KS, kakršna je Blagovica, zahteva kar precej prostega časa, potov, pa tudi znanja. V Blagovici namreč vse delajo prostovoljno. Predlagani kandidat Franc Barlič je dobil soglasno podporo, prisotni, dvorana je bila skoraj premajhna za vse, pa so ga podprli tudi v njegovem predlogu, da svet sestavi iz ljudi, ki so pripravljene najprej uresničevati že sprejete plane celotne krajevnne skupnosti, v drugi vrsti pa se zavzemati vsak za svoj kraj.

V razpravi so krajanji tudi opozorili na nekatere boleče probleme, izmed katerih omenimo predvsem problem večnamenskega prostora v Osnovni šoli Blagovica. 94 otrok namreč nima niti najosnovnejših prostorov za telovadbo, zato se skupaj s svojimi učitelji kar bojijo dni, ko ne bo več mogoče telovaditi zunaj. Pričakujejo, da se bo problem rešil, hkrati z njim pa bi morala občina več skrbni nameniti tudi vzdrževanju cestnega omrežja, saj kot je bilo povedano v razpravi, nekatere domačije na tem koncu nimajo urejenih niti najmanjših pogojev za dostop do posameznih domačij.

Novo vodstvo tudi v Moravčah

Mag. Franc Capuder, dipl. ing. gr., zaposlen v Zavodu za raziskavo materiala in konstrukcij v Ljubljani, iz Soteske pri Moravčah je novi predsednik Sveta Krajevnne skupnosti Moravče. Izvolila ga je nova Skupščina KS Moravče, ki jo vodi Ivan Vidic, zasebnik iz Dol pri Krašcch.

Svet se je že nekajkrat sestel, na eni izmed prvih sej pa se je poslovil tudi od prejšnjega predsednika Petra Janežiča, ki je izrazil pripravljenost, da tudi v prihodnje sodeluje pri delu v KS, obenem pa se je zahvalil članom sveta za izkazano pozornost in jim zaželel veliko uspeha pri njihovem delu.

Zakaj stavkamo?

Že vse leto potekajo pogajanja med sindikati zdravstvenih delavcev in vlado o urejanju razmer v zdravstvu.

Zdravstveni delavci smo opozarjali na kritične razmere v zdravstvu. Glede na pomen zdravstva smo zahtevali obravnavo in reševanje teh problemov v skupščini. Ne gre samo za osebne dohodke zaposlenih v zdravstvu, kot neustrezno prikazujejo mediji, temveč za osnovne pogoje poslovanja, ki so tako mizerni, da so dobavitelji medicinskega materiala zaradi prezadolženosti zdravstvenih zavodov ustavili dobave.

Npr.: Iz tedna v teden se otepamo s pomanjkanjem osnovnih materialov: razkužila, niti za šivanje ran, sterilne rokavice, ki so potrebne za neoporečno opravljeno delo, cepiva, v določenih ustanovah je problem nabave PVC vreč za odpadke; to so majhne stvari v primerjavi z bolnišnicami, ki pa v svojih programih potrebujejo veliko dražja sredstva za diagnostiko in zdravljenje (npr. umetni kolki, spodbujevalci srčne akcije, zelo draga zdravila za rakave bolnike, itd.)

Stavkovne zahteve

1. Podpis kolektivne pogodbe, ki bi nam omogočila delo v normalnih razmerah in za katero bi bili ustrezno plačani.

2. Dvig sramotno nizkih osebnih dohodkov v zdravstvu in socialnem skrbstvu.

3. Ohranjanje delovnih mest – govori se o prekomerni zaposlitvi v zdravstvu.

4. Vrnitev ugleda zdravstvenim poklicem. Ker z novo zakonodajo stopamo v kapitalizem in se ugled meri po zaslužku, kjer je vsako delo posušeno ovrednoteno, je sramotno, da smo zdravniki daleč pod nivojem dohodkov frizerjev, avtomehanicov, krojačev, celo OD čistilke v boljše stoječih podjetjih je primerljiv z osnovnim OD zdravnika.

5. Odstop ministrice za zdravstvo – g. Boh njenega pomočnika – dr. Košir in podpredsednika IS – g. Malešič, ker v svojem mandatu niso uspeli zadržati nivoja zdravstvenih storitev in bili gluhi za opozorila o kritičnem stanju v zdravstvu. Nič ni bilo, kljub obljubam, narejeno na področju nove zdravstvene zakonodaje. Med stavko so pokazali izredno nekoristen odnos do stavkovnega odbora in vseh stavkajočih, ter posredno do vseh uporabnikov zdravstvenih storitev v R Sloveniji.

Morda res še nismo socialno ogroženi kot trdi gospa ministrica, vendar menimo, da naši dohodki še zdaleč ne kažejo pomembnosti, ki nam jo določa družba.

V skupščinskih materialih občine Domžale so bili objavljeni osebni dohodki v družbenih dejavnostih v občini Domžale. Ta prispevek se je pojavil tudi v novem informativnem časopisu »To je to«, kjer bodo ti zneski v naslednji izdaji ustrezno korigirani in komentirani. Vztrajno se namreč pojav-

ljajo zneski brutto, javnost pa to sprejema kot netto zneske. Podani so zneski npr.: za srednjo medicinsko sestro – ravno tista, ki je v tistem mesecu veliko dežurala, zdravnika, ki je poleg dežurstev opravil še veliko hišnih obiskov, zobozdravnika, ki je obenem mentor in specialist, višje medicinske sestre, ki opravljajo delo na terenu, itd.

Še zdaleč pa to ni ustrezno vrednotenje našega dela, če

zdravstveni zavodi v tržni ekonomiji, kjer za nabavo materiala sledi plačilo po tržni ceni.

Za ilustracijo še nekaj podatkov:

V osnovni dejavnosti in zobozdravstvu, ki se opravlja v Zdravstvenem domu Domžale, predstavljajo bruto osebni dohodki in prispevki približno 70% stroškov, ostalih 30% pa so stroški sanitetnega materiala, zdravil, kurjave... in amortizacije. Iz republiškega proračuna

so se za l. polletje pokrivali osebni dohodki delavcev v zdravstvu, ki so bili za 24% nižji glede na državno upravo. Te osnove so se uskladile šele od julija 1991 dalje.

Še nekaj primerjav za konec: Proračunska sredstva za zdravstvo so se v l. 1991 glede na poretko leto povečala za več kot 35%, do ZD Domžale pa bo »prikapljalo« le za 13% več sredstev (nakazila so neredna, odvisna pač od priliva iz proračuna) pri tem pa so se materiali, ki se uporabljajo v zdravstvu, podražili v devetih mesecih za 98% glede na preteklo leto, določeno dinamiko pa imajo tudi osebni dohodki, v gospodarstvu, s katerimi naj bi se zdravstvo usklajevalo.

Vsak komentar je nepotreben in ostane nam samo še čudenje, da ni vse še slabše, kot je.

STAVKOVNI ODBOR
ZD DOMŽALE

KOMENTAR

(Ne)premišljene stavke ali nepremišljeno državniško ravnanje

Tudi če odmislimo vse negativne posledice, ko stavkajo osnovnošolski učitelji in zdravstveni delavci, se ne moremo ogniti dejstvu, da so stavkajoči nastopili v nepravem času: samostojni Sloveniji so namesto čestitk vrgli polena pod noge. Če so stavkali učitelji, ki so v veliki meri iz vrst opozicije oziroma stare vladajoče strukture, še nekako razumemo, toda kaj pa zdravstveni delavci? Ali se osnovnošolski učitelji res vedno in povsod pohvalijo s kvaliteto pouka, preden začno dvigati roke za višji osebni dohodek? Ali ne obstaja nevarnost, da bodo učenci, ki so bili ali so še naravnost prisiljeni v stavkanje, uporabljali stavkovne metode svojih učiteljev z nepripravljenostjo na tekočo snov? Še poglabljati že tako načeto krizo avtoritete? To je tvegano dejanje.

In zdravstveni delavci? Prav gotovo je njihova služba najodgovornejša ali med najodgovornejšimi. Zdravnika tudi potrebujemo ljudje vseh nazorov, če ne prej, pa takrat, ko nam bo napisal mrliški list. Pravijo, da zdravstvo te dni ni stavkalo zgolj zaradi (nizkih) osebnih dohodkov, ampak predvsem zaradi podcenjujočega

odnosa do zdravstva tudi danes, ki pa ga se seveda ne kaže le z nizkimi osebnimi dohodki. Sicer pa tudi zdravniki v stavkovnih dneh menda ne razlikujejo najbolj med pojmom ex iustitia in ex caritate.

Stavke v prihodnje, da ali ne? Vsekakor naj imajo pogovori, čeprav izsiljeni, obvezujočo prednost pred stavkami, ki naj bi izkrojile samo brezizhodno politiko. Stavkajoči iz vrst Demosa glede na trenutne okoliščine, ko smo pravkar odmrzili 25. in 26. junij, bolj ali manj, pljujejo v lastno skledo, stavkajoči iz vrst opozicije pa med drugim brčkone ne morejo skriti zavisti, da je samostojna Slovenija izbojevala zlasti Demosova koalicijska, rekel sem: zlasti, čeprav je tudi sama opozicija za samostojno Slovenijo.

Ukor predsednikom stavkovnih odborov? Morda pa ne vedo, da iz kamna ne moremo napraviti sira, če kamen te možnosti ne vsebuje. Komentar ni potreben. Sicer pa: kaj poročajo o stavkajočih ljudje brez služb, ki živijo tako rekoč »iz rok v usta«? Gospodje stavkajoči, samostojna Slovenija si je zaslužila drugačne čestitke.

IVAN KEPIC

primerjamo dolžino študija (10 semestrov), staž, podiplomsko izobraževanje od 12 do 24 mesecev, specializacija 3 do 4 leta in tekoče spremljanje strokovne literature.

Medicina je v svetu veda, kjer se stvari najhitreje spreminjajo.

Težave v pridobivanju finančnih sredstev za poslovanje Zdravstvenega doma Domžale so prisotne že več let, še bolj pa so prišle na dan v letu 1990, ko se je zbiranje sredstev za zdravstvo preneslo v republiški proračun po enotni prispevni stopnji in se porazdeljuje zdravstvenim zavodom po zelo vprašljivi kriterijih. Javnosti pa je tudi znano, da se namenska sredstva za zdravstvo porabljajo ne namensko za druge namene.

Izračun potrebnih sredstev izhaja iz števila »priznanih kadrov«. Objavljen je bil podatek, da je v zdravstvu prek 3000 »nepriznanih kadrov«. Ni pa bilo pojasnjeno, kakšna so bila merila (razen proračunskega primanjkljaja) za določitev teh presežkov, ker so bili normativi za določitev potrebnega števila zaposlenih v zdravstvu tisti čas šele na stopnji osnutka. Korak naprej je bil v l. 1991 narejen v poenotenju »stroškovnik« (t. i. kalkulativen element cene zdravstvenih storitev) zdravstvenih zavodov, ki pa nima drugih kvalitativnih razlik, ker izhaja iz nezadostnih sredstev proračuna za to dejavnost, ne upošteva pa tega, da poslujejo

Tako bo proračun (če ne bo drugače zaradi stavke) za priznane kadre pokrival osebne dohodke v višini:

	I. polletje 1991		leto 1991	
	bruto	neto	bruto	neto
snažilka	4.368,00	2.621,00	6.415,00	3.849,00
administrator	6.351,00	3.810,00	9.326,00	5.596,00
sr. med. sestra	7.562,00	4.537,00	11.105,00	6.663,00
viš. med. sestra	9.948,00	5.969,00	14.609,00	8.764,00
zdravnik	12.702,00	7.621,00	18.652,00	11.191,00
specialist	13.803,00	8.282,00	20.270,00	12.162,00

1) za izračun neto OD je uporabljen količnik 0,60

2) OD se povečajo za 10% iz naslova minulega dela in 2% za posebne pogoje dela.

Za pravilno informacijo navajamo za iste profile še podatke o izplačanih OD v prvem polletju v ZD Domžale:

	neto OD v I. polletju (brez dodatkov)
snažilka	4.791,00
srednja medicinska sestra	7.689,00
višja medicinska sestra	8.877,00
zdravnik	12.092,00
specialist	13.202,00

Osebni dohodki so se v juliju znižali še za 10%, v avgustu in septembru pa so bili na višini I. polletja.

Dežurna služba (nedeljska, praznična, nočna) in hišni obiski zdravnika se opravljajo zunaj rednega delovnega časa. Zaslužki za dežurstvo so naslednji:

	urna postavka/neto		
	nočna dežurna	nedeljska dežurna	hiš. obisk
zdravnik	100,00	111,40	97,40
sestra	62,90	70,00	
šofer	66,90	74,40	

Dežurstvo je pripravljeno opravljati le manjše število zaposlenih.

Jasno je:

– da se osebni dohodki zdravstvenih delavcev v proračunskih sredstvih resnično usklajujejo enako kot za druge uporabnike proračuna, vendar šele od julija 1991 dalje

– da izplačani osebni dohodki v ZD Domžale presegajo »pokrite«, kljub temu da v letu 1991 ni nobenega povečevanja

osebnih dohodkov in le ti že občutno zaostajajo za primerljivimi profili v gospodarstvu,

– da so se sredstva za materialne stroške in amortizacijo dejansko prelivala v izplačilo osebnih dohodkov, ker osebni dohodki sicer niso edini in glavni motiv zdravstvenih delavcev, so pa eden od pogojev za kvalitetno delo.

Sociala na razpotju in v težavah

Socialni problemi, s katerimi se srečuje mlada slovenska država, so vsak dan večji, na trenutke imamo celo občutek, da postajajo neobvladljivi. Pomenijo lahko tudi veliko nevarnost, saj nam nikakor ne uspe strmo padajoče krivulje življenjskega standarda obrniti navzgor. Pri vsem tem pa postaja zelo pomembna pravičnost pri razdelitvi bremen krize. In tu velja opozoriti na to, da država še vedno ni sprejela prepotrebne socialnega programa. Vse te pomanjkljivosti, z neurejeno zakonodajo

s tega področja vred, se boleče kažejo tudi pri delu javnega zavoda CENTRA ZA SOCIALNO DELO v Domžalah.

Z dejavnostjo Centra se je prisiljeno soočiti vse več ljudi, kajti njihovo delovanje pokriva človekovo življenje od rojstva (paketi za novorojenčke, nezakonski otroci) do smrti (pokrivanje stroškov pogreba). Poudarek pri njihovem delu je na družini in otrocih. Pokrivajo pa celo paleto postopkov, s katerimi država pomaga socialno ogroženim: od otroških dodat-

kov, enkratnih in začasnih pomoči, preživetine, pomoči pri plačevanju stanarin. Urejajo pa tudi nekatera bolj vsebinska vprašanja: prestopništvo mladoletnikov, delo z zaporniki, delo z duševno in telesno prizadetimi mladino, urejanje medsebojnih razmerij ob razvezi, določanje skrbnika mladoletnikom, rejništvo, posvojitve, delo s starejšimi občani. Pri urejanju vseh teh je država postavila jasna in natančna pravila in postopke, po katerih mora to potekati. Tu si ne morejo privoščiti delati po domače, saj potekajo postopki pred sodišči, izdajajo se odločbe, kriteriji in merila so zakonsko določena... V tem je tudi velika razlika od različnih karitativnih in prostovoljnih oblik pomoči. Takšne hvalevredne dejavnosti sicer lahko dolgoročno zelo pomagajo državi pri razreševanju socialne problematike, ne morejo pa postati edina oblika, s katero država ureja to področje.

Ko smo se odpravili na pogovor z direktorico Centra ga. Vlasto Rozman, so bili sredi stavke, saj tako kot tudi mnogi drugi delavci družbenih dejavnosti prejemo enako visoke OD že od lanskega novembra, kritično pa je tudi pokrivanje materialnih stroškov. Problem je, da kot dejavnost še vedno

nimajo standardov in normativov za svoje delo, in ni pravih meril, kako prikazati količino svojega dela. Enota – poštopek – je lahko rešena in urejena zelo hitro in rutinsko, nekateri postopki pa so zapleteni, zahtevajo tudi po več deset pogovorov, iskanje strokovnih mnenj drugih institucij. Vendar so takoj poudarili, da je problem njihovega delovanja še veliko širši. Njihove zakonsko določene obveznosti postajajo vse obsežnejše, še posebej od

aprila dalje, ko morajo vse zadeve peljati v skladu z zakonom o upravnem postopku, ki je uvedel nove, bolj zapletene postopke. Ob vsem tem pa je splošno družbeno stanje (vse več stečajev, nezaposlenih, begunci), ko tudi družine, kjer sta zaposlena oba starša, ne morejo več pokrivati stroškov, vzrok zato, da njihovo pomoč išče vse več ljudi. In nenazadnje ne ukvarjajo le s postopki, ampak s človekom in njegovo stisko. Ker so preobloženi z upravnim delom, imajo vse manj časa za pogovor, svetovanje, pomoč in neposredni stik.

Takšna psihološka pomoč je včasih veliko pomembnejša kot dajanje drobtinic v obliki tolarjev, saj so stiske ljudi, ki ostajajo brez dela, ali pa tehnološki viški, zelo velike. Ljudje bi radi delali in zaslužili, njihov cilj pa je tudi naučiti ljudi razreševati

svoje probleme, še preden do njih pride. Zato so z velikim upanjem zastavili nekatere preventivne oblike dela, še posebej z mladimi. Imajo redna srečanja in pogovore z osnovnošolci in srednješolci, z učitelji. In zna se zgoditi, da bo prav to delo prvo na udaru zaradi pomanjkanja denarja.

Na koncu lahko rečemo, da je Center, ki naj bi bil kraj za pomoč človeku v stiski, tudi sam v veliki stiski. Nikakor ne čutijo pravega razumevanja za svoje delo, občina se jih otepa kot neobdajateba. In to tista občina, ki je kot podaljšana roka države prva dolžna poskrbeti za urejeno in usklajeno socialno politiko, pomoč človeku v materialni ali duševni stiski. In to ne le volontersko, pač pa tako, kot to delajo povsod v urejenih družbah, ki jih imamo tako radi za zgled.

CVETA ZALOKAR-ORAŽEM

Šolski stavki na rob

Med ljudmi se širi krilatica, da učitelji »štrajkajo« v svoj dvakrat letno – spomladi in jeseni. Tisto, kar je v ljudski govornici res, je gotovo to, da razmere v šolstvu že dolgo niso urejene. Najprej je vrelo v srednjem šolstvu, potem po fakultetah in zdaj prekipeva v osnovnem šolstvu. In ker je za ljudi univerza, srednja in osnovna šola vedno le šola, vmes pa se vrine še kak protest dijakov, ki nočejo zaključiti šolanja improvizirano, je skleda, ki diši po šoli in »štrajkih«, do vrha polna.

Jesen prinaša muhasto vreme, muhasti pa so bili v četrtek, petek in vse tja do ponedeljka, 14. oktobra, tudi delavci vseh osnovnih šol, glasbene šole in poslovne skupnosti teh šol v naši občini.

Sole niso s stavko opozorile samo na slab gmoten položaj, ampak tudi na kopico neurejenih zadev, ki imajo svoj izvor v zakonu o plačah, ki še ni sprejet, sistematizaciji delovnih mest, ki še ni opravljena, da se spornih standardov in normativov niti ne omeni.

Res je, da v pogovorih okoli slabih plač omenjajo učitelje in njihove plače. So pač nosilni poklic na področju vzgoje in izobraževanja. Na šolah pa so tudi drugi delavci, ki s svojimi osebnimi dohodki životarijo. V tej stavki so tokrat izstopali delavci šol, ker je bila stavka njihova, toda pridobitve so enako deležni tudi drugi zaposleni na področju negospodarstva, četudi niso stavkali.

Tisto, kar delavce šol pri tem najbolj moti, je to, da vsaka oblasna garnitura v svojem mandatu kot po nekem pravilu šari po šolstvu do te mere, da se na koncu ravnatelj, učitelji in tehnično osebje ukvarjajo z vsem drugim bolj kot s šolskim delom, čistočo in tehnično brezhibnim delovanjem šol.

Na to temo se je predsednik Izvršnega sveta občine slikovito izrazil v pogovoru z novinarjem časopisa Delo, dne 15. 10. 1991, ko je dejal, da podaljšano bivanje, krožki in interesne dejavnosti ne morejo biti stvar stavekovihtev, ker so stvar politike. Seveda ne morejo biti, vendar le do tistega trenutka, ko standardi in normativi dajejo jamstvo za normalno kadrovsko politiko šol. Ko pa so standardi in normativi muhe enodnevnice, ki jih eden ustoliči, drugi pa prav s tako zagnanostjo podere – potem socialnega miru in normalnega delovnega utripa ne more biti.

Se pred enim letom je bil priznan normativ za čistilko 600 m² površine; vključeno je bilo tudi čiščenje oken. Na njem je slonelo zaposlovanje čistilk. Od avgusta letos je ta normativ 1200 m². Na obzoru so rigorozni odpusti. S tem pa se bo, hočeš nočeš, moral ukvarjati tudi sindikat. Podobno je tudi z odpustom delavcev, ki so bili zaposleni v podaljšanem bivanju. To pa so stvari, ki sindikat živo zadevajo in ta ne želi biti servis za blažitev posledic, ki so rezultat kvazi strokovnih odločitev, te pa skoraj vedno so, če ima vmes prste politika.

Politika šole ne zanima. Po svojem osnovnem poslanstvu so to, kar v izvirnem pomenu šola (grško shole) pomeni. To pa je čas, ko se v miru posvetiš učenju in intelektualnemu delu.

DANIJEL BEZEK

Prireditve za obnovo cerkve sv. Andreja

Soseščani podružnične cerkve sv. Andreja pri Moravčah so 8. septembra pri gasilskem domu v Krascah pripravili prav prijetno kulturno in družabno prireditev, dobiček pa so namenili za obnovo cerkve.

Pri cerkvi, z okrog 600 let starim gotičnim prezbiterijem in najbrž prav toliko starimi freskami, že nekaj let potekajo ob-

novitvena dela. Med pomembnejšimi deli je gotovo drenažna kanalizacija za osušitev zidovja. Da bi lahko nadaljevali s fasadnimi deli, so se odločili za prireditev. V kulturnem programu so nastopili moravški pevci, gospod Viktor Primožič je orisal umetnostno zgodovinski spomenik cerkve sv. Andreja. Nastopili pa so tudi drugi. Ansambel Na sončni

strani AIP je igral vitezov. Kraški gasilci so odstopili prostor, moravški klopi in mize. Pri prireditvi sta precej pomagala trgovsko podjetje CEDAM in domačin Danilo Cerar. Tako so s sodelovanjem soseščanov in seveda vseh tistih, ki so se prireditve udeležili, za obnovo stare cerkve pridobili okrog 53.000 tolarjev.

S. S.

FRANCE CERAR Epigrami

Poletno-počitniška

Slamnik išče urednika, stiska s tem pa je velika. Urejenost, snov, oblika – vse to bralce le še mika.

Še migamo

Na Vzhodu KP sedemdeset let je »migala«, po želji ljudskih množic končno je »odmigala«. Pri nas pa vztrajni smo in le – ŠE MIGAMO, na tuje situacije odločno se – požvižgamo.

Prodaja se čistilec

Napredek naj moderen bo, napreden, PRODAJA SE ČISTILEC pa napis je zmeden. ČISTILEC ZA V ČISTILNIK KUPI SI ČISTILO, tako naj po slovensko bi se govorilo.

Radomeljska centralistična idila

Kot tanki na jugu, ki ljudstvo strašijo, tu avtomobili se v pločnik tiščijo, pol-caji pa spanje pravičnega spijo, za red in za pešca pa nič ne nardijo?

Nov pločnik

Škrjanški nov pločnik nam cesto je »zožil«, prekratek, prezek po svoje zakrožil; ventil vodovoda pod pločnik je skrit, ob rabi – asfalt bo pač treba razbit'.

KONCERTI GROBLJE 91

V znamenju Gallusa in Mozarta

Dvajsetletnica festivala KONCERTI GROBLJE in 230-letnica, kar je freskant Franc Jelovšek končal svoja dela v grobeljski cerkvi, sta bili obeleženi letos nadvse slavnostno, pa čeprav nemirni časi koncem junija tudi festivalu niso prizanesli, tako da je bil en koncert prestavljen na prihodnje leto, eden pa na jesen, vse druge pa so izvedli po načrtu.

Od 18. junija do konca oktobra se je tako zvrstilo devet koncertov, na katerih so nastopile tri domače skupine – Komorni orkester Domžale-Kamnik z dirigentom Tomažem Habetom in solistom, klarinetistom Jožetom Kotarjem ter Domžalski komorni zbor s Komornim orkestrom Domžale in dirigentom Karlom Leskovcem, Dekliški pevski zbor kulturnega društva Domžale z dirigentom Karlom Leskovcem pa je bil

uvrčen v program kot najboljši dekliški zbor na festivalu v Celju pred dvema letoma.

Od slovenskih umetnikov so nastopili stalni gost festivala pianist Aci Bertoncelj z avstrijskim violinistom Andreasom Reinerjem, dirigent Janez Bole s komornim zborom Slovenski madrigalisti in Camerata Labacensis – Komorni orkester RTV Slovenija z dirigentom Markom Letonjo in mlado oboistko Tanjo Petrej.

Mednarodna zasedba je bila tokrat zelo dobra. Poleg že omenjenega violinista Andreasa Reinerja so nastopili urugvajski kitarist Baltazar Benitez, Salzburški instrumentalni solisti in vojvodinska pianistka, ki živi in deluje na Dunaju, Jasminka Stančulova.

Letos je Gallusovo in Mozartovo leto, zato je bila programska usmeritev posvečena tema dvema skladateljema, to pa je seveda zagotavljalo veliko dobre glasbe.

Festival so finančno podprli poleg ustanovitelja Skupščine občine Domžale še pokrovitelji festivala Biro M. Gorenjski glas in Gallusov sklad ter pokrovitelji posameznih koncertov – Tosama, Ljubljanska banka Domžale, Papirnica Količevo, Kemostik, Napoleon International, A-S Domžale, Kemis Radomlje, Gospodarski vestnik, Ljubljanska banka Ljubljana in Helios Domžale. Nastop Tanje Petrejeve pa je bil pod pokroviteljstvom Rotary cluba Ljubljana.

Lahko tudi rečemo, da je bil obisk koncertov zelo dober, če

vemo, da so bile v letošnjem letu kulturne prireditve zaradi težavnih življenjskih razmer velikokrat slabo obiskane. V Groblje je prišlo okrog 800 poslušalcev, kar pomeni povprečno približno 90 na koncert.

Vsekakor najboljši obisk pa je doživel kitarist Baltazar Benitez, saj so cerkev napolnili skoraj do zadnjega kotička. Med obiskovalci smo srečevali tudi znana imena iz slovenskega kulturnega, političnega in gospodarskega življenja, nekateri so prišli celo večkrat.

Festival je odprl kulturni minister dr. Andrej Capuder, med poslušalci pa smo poleg njega srečali še našega župana Antona E. Schwarzbartla, predsednika domžalskega Izvršnega sveta Jožeta Leniča, ljubljanskega župana Jožeta Štrgarja,

tenorista Jurija Rejo, skladatelja in umetniškega direktorja Slovenske filharmonije Iva Petriča, direktorja Kompara Janeza Pergarja, direktorja Avstrijskega inštituta dr. Feliksa Bistra, direktorja Centra za turistično propagando pri Gospodarski zbornici Slovenije Rudija Tavčarja in še mnoge druge znane osebnosti. Vseskozi so festival spremljali

tudi mediji in večino koncertov so ocenjevali priznani slovenski glasbeni kritiki.

Dva koncerta, Slovenske madrigaliste in Camerata Labacensis je snemala tudi slovenska televizija in si ju bomo še letos lahko ogledali na malih ekranih.

Organizacijo letošnjega festivala je izvedla agencija Gallus Carniolus iz Lukovice.

TOMAŽ BOLE

Baltazar Benitez, kitarist, v Grobljah

GUSARJI V MENGŠU

Literarni večer na ladji

Na začetku oktobra je bil v Mengšu v pododruju Kulturnega doma, literarni večer, na katerem je pisatelj Ivan Sivec predstavil svojo najnovejšo pustolovsko knjigo z naslovom Gusarji na obzorju: Odvija se na otokih Vis, Brač in Pala-gruža, opisuje ribiško epopejo žilavih viških ribičev in vingo-gradnikov, v ospredju pa je ljubezen med Kristofom in Anko.

rektor Kmečkega glasa Boris Dolničar, literarni urednik Andrej Blatnik in vodja domžalske knjižnice Cveta Zalokar-Or-

žem. Med potniki – bilo jih je toliko, da jih je moralo na ladji nekaj tudi stati – so bili tudi

predsednik občinske skupščine mag. Ervin Anton Schwarzbartl, delničarja Mengrosa, ki sta plovbo podprla – gospod Rožman in Trampuž – ter seveda tudi predstavniki Krajevne skupnosti, s podpredsednikom Jožetom Vahtarjem in tajnikom Daretom Ogrincem na čelu. Da je bilo razpoloženje res pravo morskno, sta poskrbela s čudovito sceno dipl. arh. Anton Benda in neutrudni Peter Krušnik.

Na ladji sta bila tudi dva izjemna potnika: Žiga, ki je imel komaj šest tednov, in pisateljeva mama, ki jih ima skoraj osemdeset. Da je takšna predstavitev vznemirjala vse na ladji, pove tudi podatek, da so potniki postavili veliko vprašanj. Pokrovitelja predstavitev sta bila Mengros in Krajevna skupnost, poleg Knjižnice Domžale. Ugotovila sta, da takšne plovbe v Mengšu še ni bilo.

K. Š.

Gusarji na obzorju v Mengšu

Pisatelj Sivec se je za dve uri oklical za kapitana in popeljal ob prijetni glasbi in luči, ki sta bila v rokah Slavka Piška ml., občinstvo na sredo Jadrana. Za pomoč so mu bili dramski prvak, nosilec Borštnikovega prstana Boris Kralj, in z dalmatinsko pesmijo Oktet bratov Pirnat, v oporo pa tudi umetniške slike z Visa ladijskega fotografa Vida Repanška. O nastajanju knjige in o veliki branosti Sivčevih del so spregovorili tudi di-

LEVSTEK ZLATKA

V tujini

Odprem svojo skrinjo spominov, so smeh v njej in jok in ljubezen, kot igra sta žalost in pesem in misel se vrača domov.

Nekje je dežela domača, kjer svojo sem živel mladost in z znanjem premagal norost, tja želja se stalno mi vrača.

Slovenija, draga dežela, nate me veže spomin, v mislih pred hišo stojim, kjer mati me moja dojila.

V tujini svoj kruh služim si, brez doma, se prazen zavedam, ob skrinji spominov posedam in kruto usodo preklinjam.

PO DOMAČE PRI REPANŠKU

Na VII. tekmovanju spet Vrtnik

Kaže, da se je medobčinsko tekmovanje ljudskih godcev že dobro prijelo, saj je letos v tekmovalnem delu sodelovalo kar dvajset godcev iz obeh občin, domžalske in kamniške. Strokovna komisija, ki ji je letos predsedoval glasbenik Vital Ahačič, podpredsednik pa je bil Franci Lipičnik, je imela sorazmerno težko delo, kajti prijavilo se je veliko najboljših tekmovalcev, kar je dvignilo nivo tekmovanja, razlike pa so bile na vrhu minimalne.

nagrade ZKO Domžale in Kamnik (poleg pisnih priznanj tudi knjižne nagrade in lične majolke ter še celo vrsto praktičnih nagrad – prva je bila tudi letos kitara Melodije Mengeš), prijazno razpoloženje pod Repanškoviimi kostanji na Homcu pa so ustvarili ljudski godci že dve uri pred tekmovanjem in tudi še pozneje – s spontanimi igranjem in izkazovanjem veselja. Prireditev, ki jo pripravljajo

ZKO Domžale (s tajnikom Matjažem Repnikom), ZKO Kamnik (S tajnikom Tonetom Ftičarjem) ter Gostilna Repanšek (z Vidom Repanškom na čelu), je v celoti uspela; to je tudi posebej poudaril Božo Matičič, predstavnik ZKO Kamnik v svoji sklepni misli. Prireditev je izredno kvalitetno vodila Metka Volčič, za dobro počutje do poznih večernih ur pa je poskrbel ansambel Nagelj, ki je moral kar štirikrat zaigrati Repanškovo himno Pod starimi kostanji.

Tekmovanje bi moralo biti sicer ob koncu junija, vendar je bilo zaradi vojne prestavljeno na september, drugo leto pa spet na svidenje ob koncu junija.

I. SIVEC

O, domovina, ti si kakor zdravje

Moja domovina je pod Triglavom. Zelo jo spoštujem in jo imam rad. Je moje zatočišče, kjer se počutim varnega.

(JANEZ)

»O domovina« pomeni mir, svobodo, veselje; »zdravje« pa to, da si poln moči v svoji domovini.

(BLAŽ)

Meni domovina pomeni predvsem dom.

(INGRID)

Lepo je, če je mir in svobodni in lepo živimo v svoji domovini. Prav toliko nam pomeni tudi zdravje.

(ŠPELA)

Domovina je res kakor zdravje, ker je tako dragocena.

(JASNA PAL)

Če ne bi imeli svoje domovine, bi se počutili bolne, nesrečne.

(MARTINA)

Mislím, da je domovina nekaj, kar mora imeti vsak narod. To je kakor zdravje, kar ima vsak človek najraje.

(JASNA)

Če ni zdravja, nam je težko. Tudi brez domovine ne moremo živeti. Kje bi živeli, če ne v domovini? Našega slovenskega jezika tudi ne bi bilo.

(DARJA)

Domovina je nekaj lepega, kjer živimo in se učimo. V moji domovini ne sme biti vojn in sovraštva. Mora biti lepa, čista in zdrava. Gozdovi in travniki ne smejo biti onesaženi.

(MATEJ)

V Sloveniji živijo ljudje, ki si ne želijo vojne – torej mirni ljudje.

(BORIS)

V naši domovini živijo veseli ljudje.

(ROBI)

Domovina – zdravje. V obojem se skrivajo kultura, običaji in navade, kar ljudi zadovoljuje in oživlja iz roda v rod.

(LUKA)

Naša domovina je tako lepa in zdrava kakor nebena. Ne bomo nesramni ali hudobni drug do drugega. Bodimo predvsem prijatelji!

(MARJETKA)

Vsi učenci 6. b razreda OŠ Radomeljske čete Preserje

Med počitnicami...

Pouka je bilo konec in že sem se veselila dni, ki jih bom preživela na taborjenju v Nomenju.

Zjutraj smo se zbrali pred šolo. Vsi smo bili natovorjeni z nahrbtniki, saj je bilo treba od doma prnesti veliko opreme za desetdnevno taborjenje. Kmalu je Marko pripeljal kombi, ki je bil last taborniškega odreda Mlinski kamni. Kombi je bil majhen, tabornikov pa

veliko. Razdelili so nas v več skupin. Na srečo sem bila v prvi skupini, kajti tam je bila tudi moja prijateljica Darja. Med vožnjo smo se veliko pogovarjali ter tu in tam tudi zapeli.

Končno smo prispeli v Nomenj. Kombi je ustavljal na makadamski cesti zraven jase. Šotori so bili že postavljeni. Tisti trije, ki naj bi spali skupaj, so izbrali enega od enaindvajsetih šotorov. Navdušeno smo se vselili vanje. Ta dan mi je zelo hitro minil in mrak se je začel spuščati na zemljo. Zbrali smo se ob tabornem ognju in zapeli. Po pesmi Dan je šel smo ob desetih odšli v šotore. Prvo noč ni mogel nihče zaspati zaradi navdušenja. Drugi dnevi in noči so potekali še veliko bolj zabavno...

NADJA OŽEGOVIČ

Lepega poletnega dne smo se odpravili oči, sestra, stric, sestrična in jaz na Lipanjski vrh.

Sestrična je skakala za jagodami, midva z očijem pa sva se bolj ozirala za planinskimi rožami. Ni minilo pol ure, že smo sedeli pred Bohinjsko kočjo. Po kratkem počitku smo nadaljevali pot. Ker je imela sestrična težave s čevlji, ki so se ji neprestano odvezovali, so ona, stric in sestra zaostali.

Z očkom sva kmalu prisopihala na vrh. Navdušena sva bila nad prelepim razgledom, nato sva načela sendviče. Za nama so prišli še drugi trije. Skupaj smo pomalicali. Del naše skupine se je zatem spustil k Bohinjski kočji, očka in jaz pa sva se odpravila še na Debelo peč.

Ta pot je bila veliko bolj naporna. Tu in tam sva pozdravila nekaj hribolazcev. Prišla sva na vrh. Razgled je bil sicer imeniten, a če si pogledal na dno prepada, te je kar zmrznilo. Nisva imela veliko časa, zato sva se napolnila h kočji. Šele tedaj sem začutila, kako me boljijo kolena.

TANJA PREŠEREN

Srečno »absolventje« male šole!

Jutro nakazuje lep, sončen dan. Okvirček na koledarju prestavim na drugi september, kar mi dokazuje, da je konec počitnic in da se z današnjim dnem začne novo šolsko leto, ki za prvošolce pomeni prelomnico v njihovem dosedanjem življenju. Ta dan pa ni pomemben le za

prvošolce, težo tega dneva čutim tudi jaz, ki sem kot vzgojiteljica pripravljala malošolarje – (seveda skupaj z njihovimi starši in okoljem) na ta pomemben korak. Nekaj zadnjih let prakticiram, da se jim tega prelomnega dne pridružim na njihovi šoli. Ker pa vodim vzporedno dva oddelka v dveh KS,

se moram vsako leto pač odločiti, da obiščem otroke le na eni šoli. Ker sem se lani odzvala povabilu z osnovne šole Josip Broz Tito iz Jarš, se bom letos odpravila na osnovno šolo Edvarda Kardelja v Trzinu. (Slika in nekoliko daljši tekst je poslala Lili Jazbec)

Utrinki iz življenja OŠ Venclja Perka

V novembru preteklega leta je na šolo prispel razpis Mestnega sekretariata za raziskovalno dejavnost, kulturo in šport iz Ljubljane z naslovom Zaupajmo v lastno ustvarjalnost. Vabil nas je k raziskovalnemu delu.

Navdušenje za delo je bilo veliko. K delu smo pristopili igranje, vendar je ta igra kmalu postala resna, pri nekaterih učencih že pravo raziskovalno delo. Rezultat tega dela je bilo 9 raziskovalnih nalog, ki smo jih poslali v strokovno oceno.

Najboljše naloge so bile predstavljene na srečanju mladih raziskovalcev 17. in 19. maja v Ljubljani. Naši učenci so predstavili štiri skupinske in tri posamezne raziskovalne naloge. Avtorji vseh nalog so bili nagajeni z nazivom Srebrni mladi raziskovalec. Najboljši izmed njih – Angel Čibej, Urban Poljak, Aljaž Gerbec, Aleš

Meglič, Matjaž Gorenc, Martin Šala in Bor Kosmač pa so se z mentorico Sonjo Kračman udeležili še nagradnega izleta v Salzburg in München z ogledom Nemškega muzeja 11. in 12. oktobra letos.

V vse naloge so učenci vložili veliko truda, delovnih ur in vztrajnosti. Seveda so med delom marsikdaj potrebovali spodbudo in pomoč, ki so jim jo nudili starši in mentorji.

Predstavitve svojih raziskovalnih nalog za širšo javnost so učenci pripravili tudi v matični šoli, vendar so se vabilu odzvali le starši učencev, mentorji in delavci šole.

Glede na pripravljenost za delo in uspehi, ki smo jih dosegli, je razvidno, da je tak način dela z nadarjenimi učenci dober in si ga še želimo. Ali nam bo »čas, v katerem živimo«, tako delo še omogočal? Entuziazem, na katerem sloni, počasi kopni!

Sonja Kračman

KULTURNI DOGODEK V MENGŠU

Slovenski oktet za šolo

Ob svoji 40-letnici nadvse uspešnega delovanja je ena naših najboljših, tovrstnih pevskih skupin, podarila svoj koncertni program tudi Osnovni šoli Mengeš ob njeni 195-letnici. Poslušati Slovenski oktet od blizu in v živo je seveda izjemen užitek, ki ni bil dan vsakomur, kajti Slovenski oktet je pač več nastopal zunaj naše domovine kot doma, saj je bila njegova prvinska naloga, da je ponesel slovensko pesem in nasploh védenje o Sloveniji v svet. To je opravljal štiri desetletja nepretrgoma, zato ni odveč dodati, da gre res za pravega slovenskega ambasadorja še iz časa, ko smo o svoji državi lahko samo sanjali.

V Mengšu se je koncert odvijal na večer pred iztekom moratorija. Pred Kulturnim domom je v ta namen igrala tudi Mengeška godba. Koncert je Slovenski oktet izvedel v dvorani brezhibno, na visoko kvalitetni ravni, z izbrano pevsko literaturo, tako da smo ga lahko spoznali v vsej njegovi razsežnosti. Občinstvo je bilo izredno

navdušeno in hvaležno za to pozitivno potezo Slovenskega okteta, za katero imata največ zaslug član SO Igor Zierfeld in njegova žena, ki je pedagoginja na Mengeški osemletki.

Pred začetkom koncertnega

programa je nekaj prijaznih besed povedal ravnatelj Branko Lipar, ob koncu pa Mengeški župan Janez Per, vmes je kulturni večer obogatil še dramski igralec Andrej Kurent s svojim kvalitetnim nastopom.

V Mengšu je torej minil v prijetnem razpoloženju takšen kulturni dogodek, ki ga bomo še dolgo pomnili. In upajmo, da je bil dosežen tudi drugi del namena, da se je nabralo vsaj nekaj sredstev za razširitev Mengeške šole, kajti Slovenski oktet je nastopil zastonj prav v ta namen.

I. SIVEC

Tiha pota Andreje Peklaj

V Likovnem razstavišču Domžale je bila v organizaciji Knjižnice Domžale v torek, 15. oktobra odprta zanimiva razstava barvnih fotografij iz cikla **Tiha pota fotografinj Andreje Peklaj**.

Fotografinja, ki živi v Mengšu, je uveljavljena umetnica – fotografinja, ki je za svoja dela prejela že številna priznanja na domačih in tujih tekmovanjih. Je članica Kulturno umetniškega društva Dr. Ljotz Kraiger, Univerzitetnega

kliničnega centra in Društva slovenskih oblikovalcev. Razstavljala je že v mnogih slovenskih krajih, tako samostojno kot na skupinskih razstavah.

Kaj povedati o njenih fotografijah, ki so pravo doživetje za tistega, ki si jih ogleda. Zato, ker iz njenih fotografij odseva nekaj več, nekakšna posebna toplota in energija, kar pogotuje tudi izbira motivov, vzeti iz narave, pokrajine, ki živi. Narava je nekaj najlepšega in popolnega in tisti, ki se odpre, da išče v njej neposreden stik,

Dvoje obnovljenih znamenj v Pečah

Sliki obnovljene Banturjeve kapelice in Mihačevega križa v Pečah je uredništvu z daljšim zapisom poslal Slamnikov dopisnik Jože Novak z Vrhopolja.

se približa dogovorom o mislu, o življenju. In Andreji Peklaj je to uspelo.

V njenih fotografijah je prisotna lirčnost, a tudi baladnost in zasanjanost slovenske pokrajine, in ob tem tudi slovenskega človeka. Vse to spremlja avtorica tako v melanholični jeseni, zrelem poletju ali vzkipevajoči pomladi. Glavne poudarke posameznim, v fotografijo ujetim trenutkom, dajejo sonce, meglice, samotna drevesa, voda in nebo z oblaki. V naravi se srečujeta življenje in smrt najbolj neposredno.

Za fotografije Andreje Peklaj bi lahko rekli, da so sodobne impresije, utrinki, ki sledijo tradicijo slavnih slovenskih impresionistov: Jame, Jakopiča, Groharja in Sternena. Tako kot oni, tudi umetnica izpoveduje predanost in ljubezen do slovenske zemlje in pokrajine. Kajti samo tisti, ki jo neizmerno ljubi, v njej lahko poišče takšne motive in prizore.

Na otvoritvi razstave je z glasbo, ki je nastala ob doživljanju fotografij Andreje Peklaj, nastopil glasbenik Lado Jakša. Obiskovalci smo bili tako pričre nekakšnemu multimedijem dogodku. In tudi zaradi velike povezanosti vsega najlepšega, kar lahko izpoveda fotografija in glasba, smo odhajali domov napolnjeni z novo energijo in toplino.

Zanimivo razstavo si lahko ogledate do 29. oktobra vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 19. ure, ob sobotah pa od 10. do 12. ure v Likovnem razstavišču.

CVETA ZALOKAR-ORAŽEM

Slovenska hiša v Radomljah

Turistično društvo Radomlje z nemajhnim ponosom vabi Slovenke in Slovence v Radomlje, kjer si bodo pri gospodu Otonu Svetlinu, ustanovitelju podjetja Slovenska hiša, lahko ogledali pravo SLOVENSKO KMEČKO HIŠO.

Pa ni moj namen niti želja, da bi ta sestavek izvenel samo kot turistična reklama, ampak bi rada opisala, kakšen vtis in prijetno razpoloženje zbudi ta domačnost in po ljudskem izročilu opremljena stara slovenska domovanja.

Gospod Svetlin je že od majhnih nog rad rezbaril, slikal na platno in ustvarjal, potem pa ga je življenjska pot prek gostinske šole peljala po očetovi želji, da je odprl gostilno Stari Kovač na obnovljeni domači kovačiji. Ker pa je ustvarjalnost moto in smisel njegovega življenja, je že za gostilno in disko vso opremo in rezbarije izdelal sam. Pri tem se mu je porodila ideja o izdelavi originalne slovenske kmečke pohištva. Z vztrajnim obiskovanjem muzejev, iskanjem knjig o kmečkem izročilu, starih slik in razglednic se je dokopal do neprecenljivega znanja.

Podjetje Slovenska hiša nudi poleg posameznih kosov pohištva tudi kompletni inženiring opreme ene sobe ali celotne hiše, gostinskih objektov, pa tudi opremo kmečkih turizmov. Kmečka soba, ki rabi hkrati kot razstavni prostor in prodajna ga-

lerija, nudi Slovincu res enkratni užitek. Kamnita kmečka tla se lepo ujemajo z umetno izrezbljanimi težkimi lesenimi vrati, lesenim stropom, lesenimi vtičnicami in stikali, kmečko pečjo s klopjo, mizo s stoli in omarami. Ponudba opreme je popolna – dopolnjena s skledniki, stenskim omaricami, zibelkami, skrinjami, urami, prti, prtički in zavesami. Poleg opreme so na voljo tudi darilne možnosti, in sicer prikupne nabožne slike, vaze, poličke, oljne svetilke, svečniki, panske končnice, ure, ipd.

Vsi izdelki so narejeni na novo iz novega in starega lesa, lesa kozolcev ali starih podov, ki je sicer črvin, vendar primerno obdelan in ima tako seveda svoj pravi čar.

Še posebej so na ogled vabljeni ljubiteljski izdelovalci raznih predmetov kulturne dediščine, saj obstajajo resne možnosti za sodelovanje.

Prepričana sem, da bodo slovenske gostilne in kmečki turizmi, ki bodo opremljeni po Svetlinovem inženiringu in z njegovo opremo, ponudili turistu prijeten občutek, da je v Sloveniji. Lepo bi bilo, ko bi tudi na naših mejnih prehodih imeli na vidnem mestu predstavljeno tako slovensko kulturno dediščino kot tudi možnosti nakupa slovenskih originalnih spominov.

Morda tudi ta čas ni več tako daleč, do takrat pa vabljeni v Radomlje. Zlatka Levstek

Dvanajst stanovanj, pošta, prostori za PTT centralo, okrepčevalnica, več prodajal – vse to v »lepotici« sredi Moravci. Bo v njej tudi banka, sprašujejo domačini?

DOBRODELNA PRIREDITEV V DOMŽALAH

Bodimo srčni, podajmo si roke, Slovenci!

Občinski odbor Slovenske kmečke zveze – Ljudske stranke Domžale in Klub mallega nogometa Domžale sta v začetku oktobra v domžalski hali Komunalnega centra skupaj z vrsto sponzorjev pripravila kulturno zabavno prireditev pod naslovom **BODIMO SRČNI, PODOJMO SI ROKE, SLOVENC!**

Ni bila tradicionalna veselica, ne ples, ne kulturna prireditve, temveč se je, za začetku prireditve opozorila napovedovalka Betka Štuhej, večina stvari dogajala spontano. Tako nastopajoči in prisotni v dvorani so lahko sprostili svojo ustvarjalnost, saj se je vse dogajalo, dopolnjevalo in organiziralo sproti, zdaj. Za začetek so obiskovalce poskušali ogreti pevci pod vodstvom Staneta Habeta, citrarka Tanja Zajc, ki se je zbranim predstavila v novejši, razširjeni zasedbi, vmes smo prisluhnili tudi ansamblu Svetlin, za katere napisano le, da so v Števerjanu prejeli

nagrado kot najmlajši. Ne pretiravamo pa tudi, če napišemo, da je zelo obetajoč ansambel.

Spregovorila sta tudi predstavnika organizatorjev: Osim Ružnič, ki se je vsem zahvalil, obenem pa pohvalil Domžalčane kot pridne in podjetne ljudi, ter Janez Hribar, predsednik Slovenske kmečke zveze – Ljudske stranke v naši občini, ki je zaželel vsem prijeten večer, obenem pa poudaril tudi humanitarni namen prireditve. Dekleta in fantje, ti so bili v manjšini, so predstavili modne izdelke znanega modnega kreatorja Ivana Debevca iz Mengša, v finalu pa se je z »nevesto« pokazal tudi sam kreator. Za oči prijetno, za žep najbrž malce manj, za lačne in žejne želodce pa so vmes skrbeli pridni predstavniki Karitas. V dvorani je zadišalo po pečenem biku, s katerim si se srečal ob svojem prihodu v halo. Po zatrjevanju organizatorjev je bil težak skoraj pol tone, mesa je bilo 250 kg, pa so ga mesarji Mesne industrije Zalag (brezplačno) obdelali; porabili so

več kot meter drv. Blizu 200 kg oglja, vse skupaj pa požlahtnili še s pečenima jagenjkoma, darilo Ovčarske skupnosti Tuhinj.

Za manekeni so nastopili fantje iz ansambla Krt. Ti so bili sploh največkrat pred sceno, ki je bila ozaljšana s kmečkimi orodji, najbolj je zbuvalo pozornost staro rešeto, na zgodovino pa so spominjali Univerzalovi slavniki, ti so bili rdeča nit prireditve. Poskrbeli so tudi za glasbeno spremljavo najbolj znanega gosta prireditve pevca Edvina Fliserja, ki se je pokazal mimogrede, med nastopajočimi pa omenimo tudi znanega podokničarja. Dekleta iz kluba Zupan iz Mengša, same dobre harmonikarice, so kljub igranju pesmi Žena naj ne bo doma, dokazale, da poleg treh vokalov lahko podpirajo še četrtega – glasbenega. Iz Mengša je bil tudi komorni zbor ZVON, ki je zapel nekaj slovenskih narodnih, gospa Marija Schwarzbartl, tajnica občinske KARITAS pa je skupaj s svojo gostjo iz republiške

organizacije predstavila pomen in dosedanje delo te dobrodelne organizacije in povabila vse, da z njo sodelujejo.

Eden izmed viškov prireditve je bilo plezanje znanih alpinistov Silva Kara in Janeza Jegliča po umetni steni, nič manj »dramatično« pa ni bilo tudi kramljanje Jurija Berlota, podpredsednika Skupščine občine Domžale (pri tem mu je pomagal Ciril Smrkoli) z znanimi in manj znanimi gosti. Namesto običajnega vpraševanja in odgovarjanja smo bili pričre medsebojnemu pogovoru, v katerem je Jože Lenič skušal izvedeti (zaman) od Toneta Peršaka, kdaj bomo od republike dobili kaj obljubljenega denarja). Anton Tomazič je priložnost izkoristil za krajšo javno razpravo o prihodnem denarju republike lovenije (prisotni so bili za LIPO), mladi kmet z Velike Lašne je pristavil svoj piskrček v obliki ponudbe kvalitetnih drv za mizo, gost s Hrvaške Siniša Križanec, čigar življenjsko delo je obnovev podobnega gradu kot je Krumperk, pa

se je zahvalil za vso pomoč, ki jo Slovenci nudimo njegovemu narodu. Bolj kot z besedami se je s pesmijo in igranjem na kitaro izkazal prvak mlade kmečke stranke Marjan Podobnik.

Vmes je bil seveda ples, nekaj presenečenj za obiskovalce, srečolov in še enkrat nastop harmonikaric Zupan in ansambla Svetlin, ki ga je okreplil zmogovalec med harmonikarji Rok. Pred koncem prireditve, ko je svoj meh raztegnil tudi junak knjige »Goddec pred peklo« Franc Flere, je nastopajočim spregovoril tudi Ivan Kopic in največ pozornosti namenil dragocnosti, ki si je želimo vsi: MIRU.

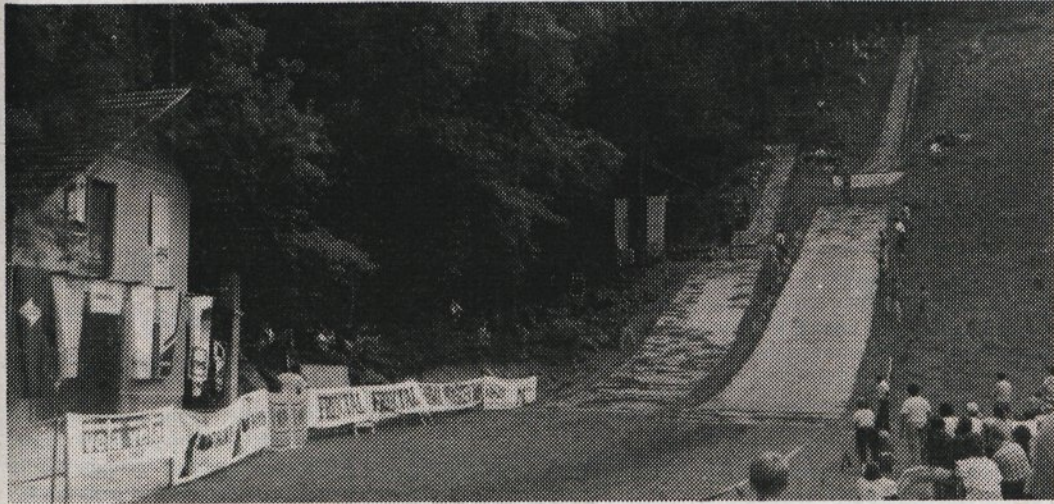
In kaj je povedal Jurij Berlot, eden izmed glavnih organizatorjev: »Prireditve Bodimo srčni, podajmo si roke. Slovenci je bila poizkus naše organizacije, da tudi tako poizkušamo vzpostaviti boljše, intenzivnejše družabne odnose, saj je prijetno druženje eden od pomembnih elementov kvalitete življenja. Ob tem smo

želeli predstaviti tudi delo naše občinske organizacije KARITAS, ki jo vsi najbrž ne poznamo prav dobro. Prireditve je bila spremljana s kar nekaj težavami, vendar smo uspešno prebrodili začetno tremo, k čemur so veliko prispevali sponzorji in pa brezplačno delo. Pogrešali smo razumevanje med sindikati za prodajo kart. Vese! smo tudi zato, ker smo vsi sk... bogatejši za spoznanje, da se je v Domžalah zgodilo nekaj novega, tiho upam, da ne zadnjic.«

Prireditve, ki ni bila niti veselica, niti ples, niti kulturno-zabavno srečanje, je bila pa poizkus nečesa novega v Domžalah, je v vsakem od prisotnih pustila svoj odmev. Kakšen, ve najbolj vsak zase, najbrž ne v vseh enakega, saj smo ljudje različni in smo prireditve tudi različno sprejemali. Potrudili so se vsi: organizatorji in nastopajoči in s prireditvijo dokazali, da je rezultat sodelovanja politične stranke in športnega društva prijeten sobotni večer.

Državni prvenstvi na smučarski skakalnici v Ihanu

Prizadevni člani ihanskega smučarskega skakalnega kluba so na svoji 22-metrski, s plastiko obloženi skakalnici, orga-

nizirali dve državni prvenstvi. Če jim je pri prvem tekmovalstvu ponagajal dež, pa je bilo pri drugem vreme sončno in prav prijetno.

V nedeljo, 15. septembra, so se pomerili veterani – nekdanji najboljši skakalci. Najstarejši med njimi je bil Vinko Kunstelj z Vrhnik. Triinpetdesetletni Kunstelj je menda zadnji skaka-

Maček iz Smučarskega kluba Idrija in tretji Miha Rihtar iz domačega ihanskega smučarskega skakalnega kluba. Ihanci, tako skakalci, kot tisti, ki so svoj prosti čas namenili gradnji skakalnice s plastično prevleko, so bili bratje, ki so jim bilo zelo veselo. Obe prvenstvi je vodil Franek Trefalt.

Ob tej priložnosti se je Smučarski skakalni klub Ihan, ki je dotlej deloval v okviru ihanskega smučarskega kluba, povsem osamosvojil. Novi klub ima seveda tudi svoj program. Člani bi zlasti svo-

jim mladim tekmovalcem radi omogočili čimboljše možnosti za redne treninge in hkrati pridobili čimveč mladih članov-pionirjev. Hkrati prosijo starše, naj svojim otrokom omogočijo, da se bodo vključili v skakalni šport. Vabijo vas, da se ob torkih ob 15. uri skupaj s svojimi naraščalniki oglasite pod skakalnico, dogovorili se boste o vsem, o opremitvi in treningu.

Ihanski smučarski skakalci in vodstvo kluba se vsem za pomoč pri organizaciji prvenstev in gradnji skakalnice lepo zahvaljujejo.

Smučarski klub Termit Moravče

Naši mladi skakalci so se v okviru ljubljanske regije udeleževali tekmovalstva za pokal Elektrotehne in letnih republiških prvenstev, kjer so prav tako dosegali lepe uspehe. V kategoriji pionirjev do 11. leta je Uroš Peterka na ihanski skakalnici osvojil naslov slovenskega prvaka. 11. mesto je dosegel Franci Cerar. Še večji uspeh so dosegli v Ravnah na Koroškem. Na prvenstvu pionirjev do 13. leta je Primož Peterka osvojil naslov slovenskega prvaka, njegov brat, že omenjeni Uroš Peterka, pa je bil 6.

V Ravnah je bilo tudi ekipno prvenstvo do 11. leta. Termitova ekipa, od lanske je ostal samo Uroš Peterka, se je uvrstila na drugo mesto, prva pa je bila ekipa iz Velenja. V naši ekipi so skakali Janez Vesel, Franci Peterka, Uroš Peterka in Franci Cerar.

Pri Sv. Miklavžu nad Grmami gradimo Termitovci 80-metrsko skakalnico, v Moravčah pa načrtujemo in pripravljamo gradnjo 40-metrške.

Fante iz Moravč in okolice, letnike med 1982 in 1985, vabimo, da se vključijo v smučarski šport. Vabimo tudi starše, naj svojim otrokom omogočijo, da se vključijo in se pomerijo v smučarskem športu, saj je to tudi šport naše mlade slovenske države. Fantje pridružite se nam!

Natančnejše informacije lahko dobite pri predsedniku kluba Branku Novaku v Kraščah, lahko tudi po telefonu 731-192.

S. K.

JESENSKI KROS 1991

Dekleta druga v Sloveniji

V Mariboru je v organizaciji Atletskega društva TAM Maribor sredi oktobra potekal KROS OBČINSKIH REPREZENTANCIJ ZA POKAL ZAVAROVANICE MARIBOR, ki se ga je po tradiciji udeležila tudi ekipa naše občine.

Jesenski občinski kros je bil izbirno tekmovalstvo, s katerega se je več kot 40 mladih atletin in atletov udeležilo državnega prvenstva v krosu. Zlasti uspešne so bile mlade tekačice, ki smo jih v našem glasilu že predstavili, saj so z dobrimi uvrstitvami prispevale, da so bila dekleta v skupnem seštevku druga (skupaj z Mariborčankami), takoj za ekipo občine Velenje.

Največ sta k zmagi prispevali VESNA MALOVRH, ki je premagala vse svoje nasprotnice in pri starejših pionirkah A osvojila zlato medaljo, ter ŠPELA KRŽAN, ki je bila med starejšimi mladinkami bronasta. Omenimo še uspešen tek B-jane Vojska, ki je bila v najmlajši kategoriji pionirk četrt, ter Jasne Paladini, ki je bila v isti kategoriji deseta, uspešna je bila tudi Vesna Sovinc, bila je

pri starejših pionirkah B peta, pomembne točke v končno vsoto pa je prispevala tudi mlajša mladinka Karmen Horvat, ki je bil deveta.

K dobri uvrstitvi naše občinske reprezentance pa so prispevale tudi: Mateja Čuk, Polona Kveder, Darja Kokalj, Petja Orehek, Karmen Jerič, Milena Spremo, Nina Robnik, Mojca Krnc, Simona Paternoster, Ljiljana Horvat in Mateja Žekar.

Fantje so bili tokrat slabši kot dekleta, saj so v skupni uvrstitvi dosegli 8. mesto, kar je v skupnem točkovanju celotno ekipo naše občine postavilo na 5. mesto. Najuspešnejša sta bila Marko Bračič, ki je bil med starejšimi pionirji B osmi ter Klemen Avbelj s sedmim mestom med mlajšimi pionirji B.

V skupni seštevku pa so točke prispevali tudi: Marko Slatnar, Nikola Gala, Aleš Sedelšek, Robert Čanžek, Rok Pančur, Simon Dekleva, Boštjan Brnot, Marko Trdin, Igor Zupančič, Danijel Forjan, Sandi Halb, Primož Svetina, Damjan Korošec, Boštjan Vidmar, Iztok Vrhovnik in Jure Volčini.

Vsem tekmovalcem iskrene čestitke!

ŽENSKA KARAVANA S KOLESI PO PETI CELINI

Korajžne babnice po Avstraliji

III. nadaljevanje in konec

Sreda, 17. april. Prvi dan počitka po sedmih dnevih kolesarjenja. Pri zajtrku se spoznamo z lastnikom motela, g. Domazetom, prijaznim Dalmatincem. Že ob deveti uri pa nas čaka naš zvesti spremljevalec, ki nas spremlja na ambasadu.

Srečanje z ambasadorjem je natanko takšno, kot smo si ga že predstavljale po branju njegovega ljubeznivega pisma. Za slovo smo mu obljubile, da bomo našemu »ta glavnemu« v Svilanitu povedale, da ste mu ponudili pomoč pri prodaji naših izdelkov v Avstraliji. Posli, posli in naš Svilanit je bil kar naprej opevan pri prodaji naših izdelkov v Avstraliji. Toda ne le zaradi brhkih in krhkih kolesark, pač pa tudi zaradi izdelkov in nekaj lepih primerkov, ki smo jih imele s seboj. To je bil za nas eden najlepših dni, ki smo jih preživele v Avstraliji.

Četrtek, 18. april. Osmi dan kolesarjenja od Canbera do Goulburna v dolžini 100 kilometrov. Pot v Goulburn je zelo prijetna, najmanj »up and down«, zadnjih 30 kilometrov pa nam je zopet pomagal že stari znanec veter v hrbet. Še posebno imenitna je bila danes malica, saj smo si za prijeten enourni postanek izbrale mesto pod krošnjami evkaliptusa. Pa še večerja tega dne je bila po-

sebna, saj smo v restavracijah segale po dobrotah, kolikor nam je želoled in srce dalo, le za osem avstralskih dolarjev.

Petek, 19. april. Deveti dan kolesarjenja od Goulburna do Woollongonga v dolžini 143 kilometrov. Presenečenje, presenečenje... Čakamo obljubljeni »samo dol...« proti morju!! Čakamo in dočakamo le 13 kilometrov slavnega spusta, zopet v čudovitem objemu džungle. Kaj si narava tam daleč vsega ne privoščiti! Gore pa džungla, oboje hkrati, avstralsko gorje, s katerega se vidi morje... To spoznanje nam tudi lajša naporno pot tega dne, ki se 25 kilometrov pred ciljem spremeni v asfaltno džunglo, v kateri je polno drvečih »zveri« na kolesih, da nam strah jemlje sapo. Na cilju smo zato zelo srečne, trma in vztrajnost tega dne pa sta bili bogato poplačani s srečanjem v SD Planica. Obžalovali so naš skorajšnji odhod iz njihovega mesta, saj pravijo, da bi v Woolongongu imele kaj videti. Škoda, morda čez deset let, ko se vrnemo...

Sobota, 20. april. Deseti oz. zadnji dan kolesarjenja od Woollongonga do Sydneya v dolžini 82 kilometrov. Začetek nadvse »hud« - pet gorskih vzponov, da se »šika«! Kar naenkrat smo bile v predmestju Sydneya in tam pri Tempi bridge počakale Terezo Friškovec, mlado simpatično znanko,

ki je doma iz maminega Mengša. Debeli dve uri sta bili dovolj, da smo se pripravile na srečanje pri družini Friškovec. Gospa Francka se je kar preveč potrudila pri pogrnjku, za katerim se je vsakemu požeruhu podrl pošten kupček!! To je bil zelo lep večer.

Nedelja, 21. april-sreda, 24. april. Vse je v Sydneyu minilo v znamenju srečanj s Slovenci. Obiskale smo SD SYDNEY, kjer so še posebno ponosni na lovsko sobo in trofeje. Od tam smo odhitele še v SD TRIGLAV, mlado društvo, ki je bilo prej pod okriljem SD SYDNEY. Na koncu obiska pri zadnjem, sedmem društvu v Avstraliji, lahko mirne duše zapišemo, da Slovenci vzorno gojijo svojo »slovensko bit« in da so bili našega obiska povsod zelo veseli, saj smo jim natrosile veliko vesti iz domačih logov in polno veselja. V ponedeljek smo si ogledale Sydney поблиže. Odpeljale smo se proti pristanišču, ki je ohranilo staro podobo, preurejeno v najdražje restavracije in butike. V neposredni bližini je prečudovita znamenita opera. V obliki školjke je res prekrasna in nenavadna in je v knjigi rekordov zapisana kot sedmo čudo sveta. Opera so gradili kar štirinajst let, odprla pa jo je kraljica Elizabeta. Zraven nje je veličasten jeklen most, v času gradnje (leta 1932) z največjim lokom na svetu - prek 1100 metrov. Ogledovale smo si

Sydney z značnega parka, kjer kar nismo mogle odtrgati pogleda, tako smo ga občudovale. V torek smo se še zadnjič po telefonu javile prek radijske postaje in se zahvalile za vso prijaznost in toplino, ki smo jo doživale med Slovenci. Slovo je bilo neizbežno; to smo si želele, pa tudi JAT-ovci so nehali štrajkati že pred dnevi. Šalo na stran, a zadnji objemi Avstralije, ko smo se peljale proti letališču, so bili nekam trpki. Naše letalo je poletelo natanko ob uri, nekaj po dvanajstih, se po enourni vožnji ustavilo v Melbourneu in nato po isti poti kot smo prihajale, se tudi vračalo. Z nočjo je prišlo spoznanje, da je tudi naše potovanje zašlo s sončnim zahodom. Bilo je čudevito in hvala vsem, ki so nam pomagali. Na brniško letališče smo prileteli 25. aprila. Bilo je okoli poldneva in znašle smo se v pravih, slovenskih objemih... Ekipo so sestavljale: Mari Perčič, Zinka Zore, Ivana Skamen, Marta Štebe, Nataša Brolih, Andreja Hribovšek, Katarina Rožman, Mojca Korošec in mehanik Franc Židan.

»Glavni sponzorji našega potovanja so bili: JAT, Kompas, Pivovarna Union, Svilanit ter Alprem. Seveda se za pomoč zahvaljujemo tudi drugim manjšim sponzorjem,« sta v pogovoru z menoj dejali Katarina Rožman in Ivana Skamen.

GREGA RIHTAR

Čevljarstvo še ne bo izumrlo

Ne, to kar bom napisal, ne bo EPP, s kakršnim nas TV Slovenija vsak večer spravlja v slabo voljo, čeprav se malo nagiba k podobnosti.

Mož, ki sem ga vzel na piko in bom nekaj rekel o njem, bi bolj sodil v rubriko »Nedeljca« »Znanec iz sosednje ulice«. Toda ne. Ker ga je Miran Sattler v svoji rubriki že zdavnaj predstavil, tudi to odpade.

Preostane le še naš, domžalski, Slamninarski naslov in geslo: »Dobro dan, naš občan«. Pa se - žal, tudi tu zatakne. V to rubriko so že prej, v stari oblasti in tudi v sedanjih, smeli pisati samo poklicni izbranci, obdani s posebno milostjo, vse drugo pa je šlo v koš. Pa smo preživeli.

Kdo ne pozna mojstra, čevljarja Toneta Godca, ki že vrsto let vodi Ekspres popravilnico čevljev v Domžalah. Pod stopnicami Napredkove veleblagovnice delata s sinom Ervinom ekspres usluge čevljarstva stroke številnim strankam iz naše občine in veliko tudi od drugod, ki so vse, od prve do zadnje, z njihovim delom na moč zadovoljive.

Zdaj bosta obrat razširila in odprla novo popravilnico v SPB, to je nasproti Veleblagovnice. Črna hiša pa bo zaradi njihovega prijetnega lokala prav gotovo dobila toplejši in svetlejši ton.

K Tonetu smo radi hodili na pogovor, sedel na barski stolček pred njegovo delovno mizo. Ne samo jaz. Cel bataljon nas je, ki smo imeli možnost in srečo, da smo Toneta obiskovali in ga motili pri delu. Motiti se sicer ne da, rad pa se pogovarja, medtem, ko dela za hip ne odloži.

Moja mama so znali veliko starih ljudskih pesmi, pa so me v otroštvu naučili tudi to, ki jo najbrž zaradi prijateljstva s čevljarjem Tonetom še danes brundam: »Šuštar nam oče poveda, da se nisem mogel nagledati. Če sem bil preveč drzen, da sem stikal po policah, mi je Korozev oče zagrozil, da me bo s »knefro«. Tega čevljarjevega pripomočka sem se bal. Enkrat me je res malo ošvrknil. Ko pa mi je sosed, Jakob Jože, naredil prve boksa- ste šolne, sem bil nepopisno srečen. Kako so bili lepi. Seveda nisem znal ne hoditi, ne stati, nič. Gledal me je ves svet, tako sem mislil.

Čevljarstvo Goddec se v Domžalah torej širi in prav je tako. Čevljarjev je vedno manj. Dobrih, prijaznih in uslužnih pa celo. To je dober poklic, za tistega seveda, ki se za-

veda, da tudi en dinarček ne pride sam od sebe. Za še tako majhno flinko kot so ženske pete, ki jih je, centimeter velikih, največ, je treba imeti potrpljenje, spretnost in znanje. Treba jih je obrniti sto in sto, pa gre.

Tone Goddec se zna in rad pogovarja o vsem mogočem. Najraje pa o kulturi, ker sam sodeluje že dolgo pri mengeškem pevskem zboru, pa o športu. Ve za vse rezultate od blizu in daleč. Politiko pozna, da malo kdo tako. Malokatera prireditelj gre mimo čevljarja, da se je ne bi bil udeležil. Potem pa se je o čem pogovarjati. No, pa tudi moške traparije se pogovarjamo. Pa o babah. Kakšni dedci pa bi bili, če nas ne bi zanimala tudi ženska vprašanja.

Kar precej nas je, ki si podajamo barski stolček pri Godčevemu očetu in sinu. Človek jih z užitek gleda, kako delata brez prestanka in z velikim veseljem. Zabahno je, če pride kaka mamca od daleč, vsa ponižna in boječa vprašat, če se dajo takšni ali drugačni »škarpeti«, ki so še »čisto dobri«, popraviti. In če Tone potem, ko čevljev mojstrsko pregleduje in obrača, na vsem lepem s kleščami odtrga podplat, pa še drugega, kar je znak, da bo čevlje popravil, mamca smrtno prebledi. Pa tudi lepe gospe ne ostanejo ravnodušne, če se jim to zgodi. Mi, hudobneži, pa se pri tem zabavamo.

Godčeva firma je solidna z visokim ugledom, ker se vsa leta natančno držijo roka popravila. Nikoli nihče ne pride zastoj, da ne bi dobil popravljenih čevljev. Tone ima dobro človeško lastnost, da se lahko upre številnim skušnjavam. Nič koliko nas je, da ga prijateljsko povabimo na kavo ali kaj drugega. Pa povabilo skoraj vsakemu odkloni. Pa mu ne zamerimo, ker vemo, da njegova delavnica ne bi bila to, kar je. Le redki so, da se jim odzove. Če je dobre volje, pa tudi sam povabi.

No, zdaj bomo hodili tudi v novo Godčevo popravilnico. Našli jo bomo v drugi pasaži Stanovanjske poslovne bloka. Pritegne nas velika imenitna slika v izloženem oknu, ki predstavlja motiv iz čevljarjevega življenja.

V pogovor, ki pravi, da je šuštarjeva žena vedno bosa kot kovačeva kobila, pa ne verjamem. Godčevih žena, ne sinove, ne očetove, še nikoli nisem videl bosih, pa jih večkrat vidim. Zato verjamem Tone-tovi soprogji Bredi, ki pravi, da večkrat poje tisto:

*Čevljarja bom vzela,
bom zmeraj vesela,
bo šolne templjal,
na srce mi pihljaj.*

Oba Godčeva čevljarja obljubljata, da bosta zdaj, ko bomo svobodno in lepše živeli, žal pa tudi manj jedli, ker ne bomo imeli, delala luknje na pasovih, da si jih bomo lahko zasogovali - brezplačno. Hvala.

Andrej Zajc

DVAJSET LET ŠD KRAŠNJA

Tek za krof

V vrsti prireditve ob 20-letnici dobrega dela Športnega društva Krašnja je bila druga nedelja v oktobru, tako kot že pet let doslej, rezervirana za TEK ZA KROF, ki se ga je letos udeležilo 99 tekačev, največ doslej.

Vreme je bilo kot nalašč za tek, proge vzorno pripravljene, razpoloženje tekmovalno in praznično, pokali in plakete pa vabljuje za vseh enajst kategorij, vsak izmed tekačev pa zmagovalcev dveh oz. nekaj več kot osem kilometrov kar precej težavne proge.

Pred startom sredi Krašnje, ki s prireditvami Športnega društva Krašnja živi in v njih tudi sodeluje, je vse tekmovalce pozdravil in jim zaželel srečno Marjan Štrukelj, predsednik društva, nato se je začelo. Zagrizen tek, v katerem so sodelovali vsi, od najmlajših, ki se sploh niso sedli v šolske klopi, do starejših rekreativcev, ki vedo, kaj je skrb za zdravo telo, se je začel. Po Krašnji je šlo hitro, po vzpenjalnici se cesti proti Kranjem Brdu malce počasneje, na vrhu prve vzpetine pa so se pionirji in pionirke ter njihovi malce starejši mladinci ločili od »pravih« tekačev ter se po gozdni poti napotili do cilja, kjer jih je pristrčno pozdravila zbrana množica. Rezultati, ki jih je pomagal računati Atletski klub Domžale, njegovi tekači so dobili tudi pokal za najštevilnejšo udeležbo, so bili kar kmalu znani in na prizorišču sredi vasi so odmevala imena in priimki najboljših. Vsi po vrsti so obljubljali, da drugo leto spet pridejo. Pridejo, pretečejo in se posladkajo z imenitnim krofom, ki jih poleg druge pomoči prispeva glavni pokrovitelj RESTAVRACIJA KONŠEK TROJANE. Organizator ji izreka iskreno zahvalo.

Pa na kratko še o rezultatih: najstarejša udeleženka je bila HELENA ŽIGON iz ŠD Ježica, najstarejši udeleženec pa MARTIN ZUPANČIČ iz Ljubljane, posebne pozornosti

sti je bil deležen IVICA BRAČ s Hrvaške, sicer pa so medalje prejeli:

DEKLETA

1978 in mlajše: 1. Mirsada Ružič (Rudar Trbovlje), 2. Petja Orehek, 3. Jasna Paladin (obe AK Domžale)

1976 mlajše: 1. Malči Jovančič (AK Rudar Trbovlje), 2. Vesna Malovrh (AK Domžale) 3. Urška Pevec (AK Rudar Trbovlje)

do 25 let: 1. Špela Kržan, 2. Karmen Hrovat (obe AK Domžale), 3. Mateja Drobne (AK Rudar Trbovlje)

od 25 do 35 let: Veronika Bohinc (Mesarstvo Krušič), 2. Sonja Udovč (ŠD Krašnja)

nad 35 let: 1. Heda Kotar (Iskra Trbovlje), 2. Magda Menegaliija (Duplje), 3. Marija Vencelj (Hobi Sentvid pri Stični)

FANTJE

1978 in mlajši: 1. Klemen Avbelj (AK Domžale), 2. Luka Drole (OŠ Stična), 3. Uroš Zupan (Rudar Trbovlje)

1976 in mlajši: 1. Marko Bračič, 2. Nikola Gala, 3. Aleš Sedelšak (vsi AK Domžale)

do 25 let: 1. Marjan Čebin, 2. Lovro Petrin (oba AK Rudar Trbovlje), 3. Ivica Barač (Pokračka poljana)

od 25 do 35 let: Lado Urh (Kavarna Veronika Kamnik), 2. Lado Kveder, 3. Martin Kemperle (oba Zlatarstvo Banič)

od 35 do 45 let: 1. Lojze Malnar (Timola Mengeš), 2. Lojze Čarman (Partizan Litija), 3. Radovan Skubic (Slovenijašport)

nad 45 let: 1. Franc Kocjančič (AK Kočevje), 2. Maks Stopar (Slušno prizadeti Ljubljana), 3. Anton Vencelj (Hobi Sentvid pri Stični).

Vsem sodelujočim, zlasti pa Ladu Urhu, ki je postavil nov rekord proge, 8500 m z višinsko razliko 264 m je pretekel v času 29:22,00, in organizatorju iskrene čestitke!

Vesetje vodnikov po uspešnem vzponu. Čaka nas še zahtevne sestop.

Kratek počitek na Konjskem prevalu pod Triglavom.

TABOR MO PD DOMŽALE

Še medved se je prestrašil

Deset let je že, ko smo v Mladinskem odseku Planinskega društva Domžale začeli organizirati letne in zimske tabore. Vzrokov je bilo več: eno in dvodnevni izleti nam niso več zadoščali, v prijetni družbi smo želeli več časa prebiti v gorah in nenazadnje je v spanju pod šotori tudi nekaj romantike. Tako so se rodili letni tabori in po deset lepih dni smo preživeli v Bohinju, v Logarski dolini, na Jezerskem, v Završnici in letos tudi na Pokljuki.

Gladek poraz Domžalčank

APIS : INDUPLATI DOMŽALE 83:59 (46:33)

Dvorana Tabor v Mariboru, 30 gledalcev, sodnika Pukl in Kovačič (oba Maribor).

APIS : Jelen 8 (2:2), Šuen 7 (1:4), Stubla 20 (5:5), Štefek 10 (2:2), Skerbinjek 32 (5:7), Novak 4, Šporar 4

INDUPLATI DOMŽALE: Rožič 4 (2:4), Muc 4, Žagar 16 (2:5), Pirnat 8 (2:2), Gala 2, Repnik 25 (6:6)

Košarkarice Apisa je v 1. kolu vodil bivši igralec Maribora Branko Lah. Že v 4. minuti so Mariborčanke po odlični igri Skerbinjekove in Jelenove vodile z 12 točkami prednosti. Tudi v drugem polčasu so gostiteljice nadaljevale z zanesljivo igro, kajti gostje iz Domžal jim niso segle po igri do kolen.

Tako so igralkice Apisa prednost do konca tekme samo še povečevale.

Drugo mesto Janeza Pintarja

Slovenski dirkači z motorji, med njimi je bilo največ članov AMD Domžale, so izkoristili dirko za avstrijsko državno prvenstvo na dirkališču Zeltweg za sodelovanje s številnim zastopstvom, hkrati pa so se tudi neuradno srečali nekateri avstrijski in slovenski motociklični delavci.

Na sestanku je tekla beseda o sodelovanju v letu 1992, predvsem o skupnem državnem prvenstvu Avstrijcev, Madžarov, Čehov in Slovkov in pa Slovencev. Na dirki je od naših tekmovalcev dosegel

Derbi pripadal Heliosu

DERBI PRIPADAL HELIOSU

HELIOS : MICAN MARCUS 101:98 (50:46)

Telovadnica OŠ Vencelja Perka v Domžalah, brez gledalcev, sodnika Kamnikar (Črnomelj) ter Počotnik (Slovenske Konjice).

HELIOS: Mičunovič 27 (6:6), Žirovnik 11 (7:9), Brodnic 28 (4:5), Škrjanc 12 (1:4), Radovič 2, Todorovič 15 (5:8)

MICAN MARCUS: Mahovič 30 (12:13), Božič 2, Krašovec 14 (2:3), Rizman 22 (4:7), Jagodnik 2, Šantelj 24 (8:13), Bursič 4.

Že na začetku letošnjega ligaškega tekmovanja v košarki sta se srečala finalista končnice lanskega prvenstva v SKL (Micom Marcus se je prej imenoval Koper). Domžalčani so odigrali tekmo v prazni telovadnici brez gledalcev, ker so morali odslužiti kazni iz končnice lanskega prvenstva v SKL. Gostitelji so se predstavili z Mičunovičem in Todorovičem, medtem ko so se Koprčani predstavili z novim branilcem Rizmanom (prej Cibona). Tekma je bila v prvem polčasu zelo izenačena. Prvi strelec lanske SKL Brodnic je prvič iz igre zadel šele v 11. minuti, kar je bilo pod pričakovanji. Na presenečenje gostiteljev pa se Šantelj v prvem polčasu ni razigraval. Srečanje se je odločilo v drugem polčasu, ko je trener Gorjan poizkusil s tremi branilci Brodnicom, Žitnikom in Mičunovičem. Najvišjo prednost so domači igralci dosegli pri rezultatu 76:57 - 19 točk. V finišu tekme so se gostje sicer približali, vendar zmage igralcev Heliosa niso mogli ogroziti.

Pri članih zmagal Lekan

Septembra je bilo v Ihanu tekmovanje v rokanju, na njem je nastopilo 121 tekmovalcev in tekmovalk iz 12 slovenskih in hrvaških klubov v 10 kategorijah. Tekmovanja so se udeležili tudi reprezentanti v biatlonu. PD

REZULTATI: mlajši pionirji 3 km:

1. Majzel (Olimpija) 2. Rodman (Kranj), 3. Gričar (Olimpija); starejši pionirji 4 km: 1. Vagaja (Dol), 2. Berginc (Vrhnika) 3. Primože (Dol), 4. Ditmer (Ihan), 5. Batič (Vrhnika); mlajši mladinci 8 km: 1. Kavka (Dol), 2. Govekar, 3. Grašič (oba Kranj); starejši mladinci 10 km: 1. M. Poklukar, 2. J. Poklukar (oba Gorje), 3. Torkar (Bled); člani 10 km: 1. Lekan (Dol), 2. Zupan (Gorje), 3. Gros (Kranj); rekreativci do 40 let 8 km: 1. Kavka (Induplati), 2. Urnkar (Mengeš), 3. Štivec (Rijeka); mlajše pionirke 3 km: 1. Dermota, 2. Brišar, 3. Lotrič (vse Olimpija), starejše pionirke 4 km: 1. Žibert (Kranj), 2. Kezele, 3. Briški (obe Delnice); ženske 4 km: 1. Paternoster (Dol), 2. Seljak, 3. Markič (obe Kranj).

Uspeh menseškega namiznega tenisa

V oktobru je TVD Partizan Mengeš izvedel prvi pregledni turnir učenk in učencev prvih, drugih tretjih in četrtih razredov.

REZULTATI - učenci 1. in 2. razred: 1. Habjan (Mengeš), 2. Kolarič (Kovina), 3. Rožman (Mengeš), 4. Agrež (Vesna), 3. in 4. razred: 1. Pervinšek (Kovina), 2. Deželak (Trbovlje), 3. Veber (Mengeš), 4. Leģiša (Preserje); učenke, 1. in 2. razred: 1. Pavlič (Rakek), 2. Pečkaj (Logatec), 3. Frol (Mengeš), 4. Metez (Ilirija).

Zmagala dvojica Hribar in Marinkovič

Na igriščih Spin centra in TENTEJEN je bilo odprto prvenstvo delavcev Ministrstva za notranje zadeve Slovenije v tenisu pod nazivom Police Open 91. V lepem vremenu in v dobri organizaciji domžalske Postaje milice je nastopilo več kot 40 dvojic.

REZULTATI - finale: Hribar, Marinkovič : Škrlec, Jankovič 7:5, 6:2, za 3. mesto: Polanc, Es: Podvršič, Režek 2:6, 6:2, 6:2, 5. Zajc-Plahovnik, 6. Bračič-Gorišek, 7. Siročnič-Kreutz, 8. Kankaraš-Matevžič.

Prepričljiva zmaga Medveda

Na nogometnem igrišču v Domžalah je bilo šesto letošnje tekmovanje v okviru lokostrelskega Američan rounda, ki šteje za slovenski pokal. Nastopilo je 70 tekmovalcev in tekmovalk iz 14 slovenskih klubov. Pokrovitelj lokostrelskega tekmovanja je bila Farma iz Ihana.

Zmaga in drugo mesto bratoma Peterka

Na skakalnici s keramično smučino v Guncljah je SD Dolomiti (skakalna sekcija) organiziralo tekmovanje za pokal Elektrotehne za pionirje do enajst in trinajst let. Izkazala sta se brata Primož in Uroš Peterka, saj sta osvojila drugo oz. prvo mesto v svojih kategorijah. Tekmovanje so izvedli ob 15-letnici kluba, udeležilo pa se ga je 55 pionirjev.

GREGA RIHTAR

Turnir v Blagovici

V nedeljo, 22. septembra 1991, je bil v Blagovici odigran turnir v košarki, na katerem so sodelovale tri ekipe. Sam turnir morda niti ne zasluži te besede, saj je bilo bolj kot igranje košarke pomembno, da se v tako majhnem kraju, kot je Blagovica, odvija dejavnost, ki je poživila nedeljsko dopoldne.

Zmagala je ekipa Napredka iz Domžal, ki je za osvojeno prvo mesto prejela lep pokal, drugouvrščena ekipa Vošč ter tretji Blagovčani pa so se morali zadovoljiti z diplomama in praktičnimi nagradami. Turnir res ni privabil veliko gledalcev, so pa bili med njimi taki, ki so redki ali sploh niso obiskovalci igrišča. To pa je že velik uspeh.

Turnir so organizirali nekateri po-

samezniki, delno je pokroviteljstvo prevzela Krajevna skupnost Blagovica, z njim pa smo mladi želeli delno izraziti tudi svoje nezadovoljstvo, saj prihajajo jesenski in zimski dnevi, nikjer v Blagovici pa ni primerne prostora, v katerem bi se mladi rekreirali, športno udeleževali, pa tudi zabavali.

Želeli bi telovadnico, ki je bila že večkrat obljubljena, vse pa kaže, da je prav kmalu ne bo. V krajevni skupnosti je veliko solarjev, mladih, ki bi se tudi pozimi želeli ukvarjati s športom. Če pa najosnovnejših športnih objektov ni, če ni drugih možnosti, potem se preneka ter predajajo pijači. To pa je že eden izmed večjih problemov, ne le Blagovice, temveč sedanje družbe. FRANCJI CERAR

Udeleženci košarkarskega turnirja v Blagovici, ki je poživil nedeljsko dopoldne.

Alpinistična in plezalna šola

Alpinistični odsek Planinskega društva Domžale je v oktobru pričel z alpinistično in plezalno šolo. Vodita jo izkušena alpinistična inštruktorja. Šola bo vsebovala plezalne ture po Kamniških in Julijskih Alpah, slovenskih plezalnih centrih ter na umetni steni v dvorani Ko-

munalnega centra v Domžalah. Prijave sprejemamo do 15. novembra t. l. in sicer osebno vsak četrtek ob 19. uri v pisarni PD Domžale, Domžale, Kopalniška 4 (ob bazenu) ali pismeno na isti naslov.

Vabljeni! Alpinistični odsek PD Domžale

OŠ Vencelja Perka proti košarkarjem

Morda se bo komu izmed rednih bralcev tega časopisa zdelo neskrupno, vendar se nam zdi v okviru tematike tega članka pomembno ponovno navesti nekatere podatke o dejavnosti košarkarskega kluba Domžale. V svoji dolgoletni zgodovini je klub z dobro organiziranostjo in strokovnim delom dosegel številne uspehe v vseh starostnih kategorijah. Svojo dejavnost je razmahnil po vseh osnovnih šolah v občini, tako da je v delo vključenih prek 600 igralcev košarke. Vse naštetje daje klubu vlogo vodilnega športnega kolektiva v občini in enega vodilnih košarkarskih klubov v Sloveniji.

Po izgradnji osnovne šole Vencelj Perko se je sedež kluba in njegova celotna dejavnost preselila iz Hale komunalnega centra v to šolo. Selitev so narekovala predvsem boljše možnosti treniranja in obsejnejšega dela. V tem času, odkar klub deluje v OŠ Vencelj Perko, se je na čelu šole zvrstilo več ravnateljstev. Z vsemi smo vzdrževali precej dobre odnose in vse tekoče probleme reševali sprazumno. Razlog temu je bilo njihovo splošno razumevanje vloge športa v družbi, kakor tudi njihova zadovoljiva sposobnost urejanja konkretnih razmer na šoli. Pri tem je bila in je še nujno

razumeti, da je ta telovadnica največji in glede možnosti najboljši športni objekt v občini. To dejstvo so imeli v mislih že njeni načrtovalci, čeprav je na drugi strani res, da sta čas in razvoj športa to njihovo zamisel presejala.

Tako smo sedaj ena redkih občin v Sloveniji, ki nima javnega športnega objekta z ustreznimi značilnostmi. Vendar pa je to obsežna problematika, o kateri nameravamo bolj natančno spregovoriti ob drugi priložnosti. Tukaj želimo opozoriti na sedanje razmere, v katerih moramo opravljati svojo dejavnost, in so za nas skrajno kritične. Predvsem so se zaostrele s prihodom ravnatelja Marijana Stoparja in v zadnjem času postajajo nevzdržne. To se kaže v tem, da imamo izredne težave s prirejanjem naših tekmovalcev, medtem ko nam je vstop v telovadnico med počitnicami v drugih, pouka prostih dneh, onemogočen. Nadaljnja težava je nefunkcionalnost prostorov, kot so garderobe in stranišča, ki so zaradi vandalskega obnašanja učencev neuporabni oziroma uničeni. Poleg tega so tu še težave z ogrevanjem in osvetljevanjem. Vse to je odsev nesposobnosti vodstva, da bi to uredilo. Zlasti pa ravnatelju zamerimo njegovo nezaupanje ali celo sovra-

štvo do našega kluba in njegovih posameznih predstavnikov. Doživljamo podcenjevalen odnos, za kar ni mogoče najti obrazložitve. Poleg tega protišportnega razpoloženja gre tudi za povsem določene obtožbe na račun kluba, za povzročanje materialne škode v objektu. Za vso škodo, ki ni majhna in je v takem obsegu ni mogoče zaslediti v nobeni drugi šoli, so torej krivi košarkarji.

Za to ne presenečajo ravnateljeve izjave, da je njegova največja želja, naj čimprej odidemo iz »njegov« šole. Zaimek »njegov« uporablja namenoma, saj stalno oviranje naše dejavnosti z zapiranjem vrat telovadnice in izmišljevanje raznih zadržkov daje vtis, da gre za privatno šolo. Glede škode moramo še poudariti, da nima ravnatelj proti nam nobenih dokazov, medtem ko imamo mi več strani dolg zapisnik izjav o škodi, ki ga je podpisal hišnik šole; to škodo so odkrili določeni čas pred začetkom naših treningov. Pomenljiv pa je tudi podatek, da ni ravnatelj v vseh letih našega delovanja v šoli niti enkrat obiskal kluba in si ogledal naše delo.

S tem problemom se upadamo že več let, sodu pa je izbila dno ravnateljstva odločitev v prejšnjem tednu

po kateri med stavko odpadejo v celotnem šolskem objektu tudi vse druge dejavnosti, čeprav niso vezane na usluge učiteljskega kadra. Prepričani smo, da je to skrajno brezobziren odnos do nas in športa v celoti. To bo imelo tudi posledice za naš klub, saj npr. ženska članska ekipa ni odigrala tekme 2. kola I. slovenske košarkarske lige in jo je morala odložiti na naslednji teden.

Glede na vse povedano želimo ne samo seznaniti javnost, temveč vplivati tudi na občinske organe, da v okviru svojih sedanjih, predvsem pa prihodnjih pristojnosti, v skladu z novo zakonodajo s tega področja, zagotovijo optimalno dosegljivost objektov v javni lastnini, kakršne so tudi telovadnice osnovnih šol. Ta dostopnost naj torej ne bo odvisna izključno od subjektivnega pojmovanja splošnih družbenih potreb s strani posameznika, pač pa naj o tem odločajo različni dejavniki, ki imajo pri tem kakršenkoli interes. Po drugi strani pa je potrebno zagotoviti, da bodo na vodilnih položajih na tako odgovornih mestih kot sta vzgoja in izobraževanje, kompletni in za okolje sprejemljivi strokovnjaki.

KOŠARKARSKI KLUB DOMŽALE ANDREJ SVETLIN

Cicibanove planinske stezice

Mladinski odsek PD Domžale že skoraj 10 let izvaja akcijo **CICIBAN PLANINEC**, ki jo je Mladinska komisija pri Planinski zvezi Slovenije namenila vsem predšolskim otrokom in tistim, ki prvo leto sedijo v šolskih klopeh.

Namen akcije je zagotoviti in omogočiti najmlajšim zdravo življenje, seznanitev z naravo in druženje z vrstniki. To dosežemo z organizacijo izletov in planinskih taborov. Vsako drugo soboto v mesecu se odpravimo na izlet v bližnjo in daljno okolico, poleti pa organiziramo večdnevno planinsko taborjenje. Izlete vodimo mladinski planinski vodniki, ki smo usposobljeni za vodenje otrok. Večkrat se nam na izletih pridružijo tudi vzgojiteljice iz VVO. Vsak otrok, ki se vključi v našo akcijo, prejme dnevnik RINGA RAJA, kamor zapisuje ali riše vtise z izletov. Akcija ima tudi tekmovalno naravo, saj otrok z določenim številom izletov prejme posamezne znake in simbole CICIBANA PLANINCA.

Akcijo še posebej name-

njamo otrokom, ki niso vključeni v VVO, ampak so v varstvu svojih babic. Na naših izletih se igramo, učimo otroških pesmic, pogovarjamo o temah iz Cicibanovih planinskih uric in odkrivamo neznani svet gora. Vse to počnemo v razigranem in prijetnem okolju vrstnikov.

Spoštovani starši!

Naša akcija je brezplačna. Če ste se odločili vključiti svojega otroka, vas vabimo in prosimo, da izpolnite priloženo prijavnico in jo pošljete na naš naslov. Za vse, ki se boste vključili v našo akcijo, pripravljamo spoznavni večer. Ogleдали si bomo nekaj diapozitivov iz naših prejšnjih izletov, predstavili bomo tudi projekt cicibanovih planinskih uric, vi pa boste imeli priložnost spoznati nas, vodnike. Pričakujemo vas v torek, 12. novembra 1991 ob 19. uri v sejni sobi doma ZTKO v Domžalah. Pridite skupaj z otroki.

Vodniki Mladinskega odseka Planinskega društva DOMŽALE

PRIJAVNICA

Za akcijo **CICIBAN PLANINEC** prijavljam svojega otroka:

Ime in priimek: .....

Naslov: .....

Datum in kraj rojstva: .....

VVO: .....

S to prijavo se obvezujem, da bom prijave za izlete pošiljal pravočasno, v roku, ki je napisan na prijavnici za izlet. Se tako bomo lahko zagotovili dovolj veliko spremstvo vodnikov na izletih.

Podpis staršev: .....

KNJIŽNICA DOMŽALE

Dragi otroci, spoštovani starši!

Knjižnica Domžale bo tudi letos skušala organizirati v okviru LUTKOVNEGA ABONMAJA več lutkovnih predstav, namenjenih najmlajši publiki. Prva nas bo obiskala znana slovenska lutkarica JANA STRŽINAR. Svoje lutkovne pravljice je izdala tudi v knjigah in prav gotovo ste že slišali za Povodnjaka in Makovega škrate, Kapljico... Domžalske otroke bo razveselila s predstavo ZALJUBLJENI ZMAJ, in sicer v sredo, 6. 11. 1991 ob 17. uri.

Stržinarjeva vključuje v svoje pravljice bajeslovna bitja (zmaje, čaravnice, škrate, vile, povodnega moža), sama oblikuje lutke in v predstave aktivno vključuje tudi otroke.

Lutkovna pravljica ZALJUBLJENI ZMAJ govori o zmaju Janu, ki se zaljubi v simpatično čaravnico Karlino. Zaživita skupaj, pojeta in plešeta ter pozabita na vse dolžnosti. Zmanjka jima hrane, čaravnica pozabi vse čaravnice, začneta se prepirati. Vsega je kriva Karlina, zato mora zbežati. Jan pa jo kmalu začne pogrešati, zato... Konec pa si raje pridite pogledat v knjižnico.

Starši, podarite svojim otrokom pravljico doživetje.

ALARMNE NAPRAVE svetujem in montiram.

Zastopam firme **Spekter, Elmer, Orvel**, program **Piranha**.

Naslov: Alovič Safet, Loka, Na ulicah 32, Mengeš, tel. 739-519.

Mali oglasi

Ugodno prodam 40 novih salonitnih plošč, 40 x 60. Hribar, Mengeš, Medvedova 4 (ob razbremenilniku Pšate).

Obrtniki, knjigovodske storitve za vas opravlja knjigovodski servis. V prostorih Obrtnega združenja Domžale, Vir, Šaranovičeva 21. Vsak dan od 16. do 18. ure.

Garsonjero, opremljeno, v Mengšu oddam. Šifra: »Na Glavarjevi«

Pomagam pri težavah z osnovnošolsko in srednješolsko angleščino. Telefon 722-266, Romana.

V Domžalah ali njeni okolici najajem opremljeno enosobno stanovanje ali garsonjero. Telefon 724-291.

Inštruiram matematiko in kemijo za osnovne šole. Telefon 722-110, Mateja.

Poceni in hitro do znanja francoščine in igranja na synthesizer. Telefon 714-165, Nika.

Prodajamo mladiče - mati kokeršpanjel, oče terier. Naslov: Kidričeva 10, Domžale, telefon 722-056.

Študentka inštruiraa osnovnošolce ter matematiko, jezike in tehnične predmete za srednjo šolo. Telefon: 713-838

INŠTRUIRAM angleščino za osnovne in srednje šole. Telefon: 771-996

ODDAM v najem kmečko hišo za vikend. Vse po dogovoru. Naslov: Feliks Anžin, Dobeno 10, 61234 Mengeš, telefon 737-470

INŠTRUIRAM matematiko, fiziko in osnovne elektrotehnik. Telefon: 738-662

ODSTOPIM prosto telefonsko številko za kraje Mengeš, Topole, Loka, Dobeno. Naslov: Feliks Anžin, Dobeno 10, 61234 Mengeš, tel. 737-470.

ŠPORTNE NOVICE

Domžalčani spoštovanja vreden nasprotnik

Športna dvorana na Planini v Kranju, 300 gledalcev, sodnika Sabljč in Schulz (oba Ljubljana).

Triglav: Ceranja 23 (2:2), Tušek 12 (2:2), Tadič 8 (1:2), Bošnjak 8, Šubic (1:2), Jeras 8 (2:4), Mitič 15 (2:4).

Helios: Mičunovič 8, Žirovnik 25 (5:7), Brodnik 31 (6:6), Škrjanc 4 (2:2), Zemljčič 2, Radovič 6 (2:2), Todorovič 14 (4:5), R. Trifunovič 9 (1:2).

V drugem kolu SKL napovedane derbija zaradi slabe igre Kranjčanov tako rekoč sploh ni bilo. Domžalčani so bili med vsem srečanjem veliko boljši nasprotniki.

Gostje so takoj na začetku povedli z desetimi točkami razlike, tri minute pred koncem prvega polčasa pa so imeli že kar 19 točk naskoka. Gostje tudi po odmoru niso popustili. Razliko so stalno povisevali, saj se je sredi drugega polčasa povečala na 29 točk. Gostitelji so tokrat povsem razočarali, imeli slab odstotek meta na koš, manjkalo pa jim je tudi požrtvovalnosti. Tako je zmaga povsem zasluženo pripadla Domžalčanom, ki so s prvo zmago v gosteh in drugo nasploh, napovedali boj za visoko mesto v letošnjem ligaškem tekmovanju.

G. R.

TVD PARTIZAN JARŠE

Karate sekcija

Vabi nove člane, članice, pionirke in pionirje v svoje vrste. Oglasite se v stari OŠ v Jaršah - vsak torek in četrtek od 19. do 20. ure. Lahko se vključite v različne programe za

vse starostne kategorije. Čakata vas glavni trener Ivica Mršič, 1. dan, ter Petra Marinšek, 2. KYU, pomočnica trenerja. Pridružite se nam!

Vse občane ponovno obveščamo, da lahko vse v zvezi z objavljanjem in dopisovanjem v glasilu »Slamnik« urejajo v prostorih Skupščine občine Domžale na Ljubljanski cesti 69/1 v sobi št. 47.

The Center for English Language AC'CENT on Language d.o.o. Ljubljanska 36 DOMŽALE 61230

Telefon: 061/712-658, pon.-sob.: 9.-12. ure

CVETLIČARNA CIKLAMA Trzin, Ljubljanska 15

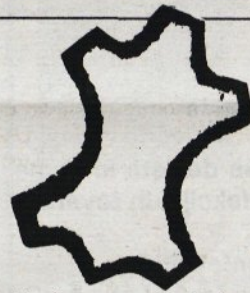
Delovni čas: vsak dan od 8.30 do 19.30 ob sobotah od 8. do 14. ure

Prisrčno vabljeni!

OBVESTILO

Uradne ure Družbenega pravobranilca samoupravljanja Domžale so od 1. oktobra 1991 dalje vsako sredo od 15. do 19. ure na Kolodvorski ul. 8 v Domžalah

Informacije dobite v Sekretariatu Skupščine občine Domžale, telefon 721-320.

Strojenje krzna

USNJARSTVO VAVPETIČ

Triglavska ul. 24, Radomlje
Tel.: 727-015 ali 727-243

Nudimo vam naslednje usluge:

- strojenje vseh vrst kož
- odkup kož, primernih za strojenje v krzno
- prodaja govejega, telečjega in ovčjega krzna

Obratovalni čas vsak delavnik od 8. do 17. ure in ob sobotah od 8. do 12. ure.

EKO-AGRAL, d.o.o., vas ob nedeljah vabi na AVTOSEJEM V TENIŠKI CENTER TEN-TEN DOMŽALE.

USTANOVILI smo tudi borzo uslug, predmetov in idej. Naši nas boste nad sodiščem v Domžalah, v prostorih »Klub nasmeħ«. Telefon: 712-129.

Napredek Domžale Trgovsko gostinsko podjetje p.o.

napredek domžale

POGLEJTE! IZBERITE! KUPITE!

Vse za jesen in zimo za vas, vašo družino in vaš dom.

Ugodna potrošniška posojila ● prodaja r... čeke.

KJE? Veleblagovnica, VELE trgovini ŠPORT in SUPER N, trgovine BARVE LAKI, KOVINAR, KURIVO in mini blagovnica ZARJA v Mengšu.

ZŠAM DOMŽALE – avtošola Domžale, Ljubljanska 87

organizira tečaj CPP brezplačno, vsak prvi ponedeljek v mesecu za kategorije ABC – E. Vse ostale informacije dobite v pisarni ZŠAM Domžale Ljubljanska 87 vsak dan od 8.–10. in popoldan v ponedeljek, sredo in petek od 16.–18. ure, ali po telefonu 713-180. Se priporočamo!

Po končanem teoretičnem delu se vožnja prične takoj na vozilih JUGO45, R5, Golf in tovornjak s prikolico.

ZŠAM DOMŽALE

ZAHVALA

Za nesebično pomoč mojemu sinu **Yantulayu Camari** v strašni noči vojne vihre se iskreno zahvaljujem družini KMETIČ iz Trzina, ki mu je nudila zatočišče, sveža oblačila, hrano in posteljo.

Beseda HVALA je premalo za gospo EMO, ki je s svojo odločnostjo, dobro organizacijo in nasvetom kot mati lastnemu otroku poskrbela za telesno in duševno počutje mojega šestnajstletnega sina, ki ne bi bil rad heroj, ampak čisto navaden srednješolec in košarkaš.

Gospa EMA KMETIČ, za vašo odločnost in korajžo ste si zaslužili, da se vaše ime zapiše z velikimi črkami.

Hvala vam!

Antonija Camara

Monesa

Odslej tudi v Domžalah:

- M** – modne novosti za mlade
- O** – oblačila za močnejša dekleta in dame iz naših znanih konfekcijskih tovarn
- N** – novosti v pleteni konfekciji
- E** – enkratni modni dodatki
- S** – »spitzhosen« in »leggings« – hlače za vse velikosti
- A** – atraktivna oblačila v škotskem vzorcu

Monesa

torej za vse starosti in velikosti,

od oktobra dalje na Ljubljanski cesti 76, v trgovskem centru (SGP).

Trgovina MONESA je odprta vsak dan od 9. do 19. ure in v soboto od 9. do 12. ure.

VABILO na predstavitev problematike podjetniškega centra – inkubatorja

TEMA: Predstavili bomo obliko pospeševanja podjetništva s pomočjo podjetniških centrov (inkubatorjev), stanje in uspehe v svetu in v Sloveniji. Predstavili bomo razloge in obliko uvajanja takega pospeševanja podjetništva v občini Domžale in novosti, ki so že uvedene.

VABLJENI: Obrtniki, zasebni podjetniki, inovatorji, zaposleni, brezposelni, študentje, dijaki in tudi predstavniki zainteresiranih podjetij in institucij.

KJE: Obrtna zbornica Domžale, Vir, Šaranovičeva 21, Sejna soba.

KDAJ: Četrtek, 7. november 1991 od 18.00 do predvidoma 20.00 ure.

ORGANIZATOR: Obrtna zbornica Domžale in IS SO Domžale.

OPOZORILO: V decembru bomo organizirali strokovna predavanja na temo preverjanja podjetniških idej in zamisli, ter izdelavo poslovnih načrtov.

SPREJMI TE IZZIV DANAŠNJEGA ČASA

in se vključite v usposabljanje za uporabo osebnih računalnikov.

Za vas smo pripravili naslednje programe:

- **WORDSTAR**
- **DOS – organizacija dela na PC**
- **računalniško vodenje poslovanja**

v malih podjetjih in obratovalnicah

- * evidenca poslovnih partnerjev
- * izdajanje in evidenca računov
- * finančno in materialno poslovanje.

ŠE JE ČAS ZA VPIS!

O KVALITETI SE PREPRIČAJTE SAMI! CENE SO KONKURENČNE!

Informacije, prijave dobite na **DELAVSKI U NIVERZI DOMŽALE, Kolodvorska 6, 61230 DOMŽALE**, na telefon (061) 711-082 in 712-278 vsak dan od 6.–14. ure, v pon. in sredo do 16.00 ure.

Prvi zasebni bencinski servis v občini Domžale je v Moravčah

1. oktobra 1991 je bil v Moravčah odprt prvi bencinski servis v zasebni lasti v naši občini. Ivan Zalokar, novi lastnik servisa, ima že veliko izkušenj, saj je prejšnji uslužbenec »Petrola«, ki mu je oddal servis v najem. Bencinski servis bo odprt vsak dan od 7. do 19. ure, ob nedeljah od 8. do 12. ure, upoštevani pa bodo tudi predlogi in pobude strank. Lahko pokličete po telefonu 731-012!

Obiščite torej bencinski servis Moravče! Postreženi boste hitro, kvalitetno in prijazno!

Vse, ki boste postali stalni kupci goriva in vsega drugega, kar lahko kupite na bencinskem servisu, kakor tudi vse, ki vas pot le občasno vodi po Moravški dolini, Ivan Zalokar prijazno vabi, da se oglasite, obenem pa vam želi varno vožnjo!

ŠE JE ČAS ZA VPIS V:

OSNOVNO ŠOLO ZA ODRASLE

(7. in 8. razred)

TEČAJE TUJIH JEZIKOV

ZA OTROKE 40-URNI

ZA ODRASLE 80-URNI

- NEMŠČINA
- ITALIJANŠČINA
- ANGLEŠČINA
- FRANCOŠČINA

TEČAJE:

- SKLADIŠČNEGA POSLOVANJA Z UPORABO RAČUNALNIKA
- VOZNIKE VILIČARJEV
- OSNOVNEGA IN OBNOVITVENEGA HIGIENSKEGA MINIMUMA
- O VARSTVU PRI DELU
- RAČUNALNIŠTVA
- STROJEPISNI TEČAJ (začetni, nadaljevalni)
- KUHARSKI
- KROJENJA IN ŠIVANJA (začetni, nadaljevalni)

BREZPLAČEN TEČAJ CPP

ZA VOZNIKE »B« KATEGORIJE

vožnja takoj, možen brezobrestni kredit.

GLASBENA VZGOJA:

- KITARA
- CITRE
- HARMONIKA
- SYNTHESIZER

CENE SO UGODNE, KONKURENČNE!

Informacije in vpis na

DELAVSKI UNIVERZI DOMŽALE

Kolodvorska 6, 61230 DOMŽALE

Tel.: 711-082, 712-278

URADNE URE: vsak dan od 6. do 14. ure,
pon., sredo od 6. do 16. ure

ZELENI VAL

ZELENI VAL, d.o.o.

Masljeva 6, Domžale (za Kurivom), telefon: 714-083

SERVIS: koles, smuči, vezi, smučarskih čevljev, t. loparjev
TRGOVINA: rabljena kolesa, smuči, vezi, smučarski čevlji, t. loparji
SMUČARJI POZOR – PRIPRAVITE SMUČI!

Sedaj je pravi čas za popravilo smuči, montažo vezi itd. Za vse usluge vam do konca meseca novembra nudimo 10% popust.
Se priporočamo!

Košarka za najmlajše!

V Košarkarskem klubu Domžale tudi letos organiziramo košarkarsko šolo. Mlade nadobudneže, fante, rojene v letih 1979, 1980 in 1981, vabimo na vadbo, ki bo potekala vsak ponedeljek in petek od 16. do 17.30 v telovadnici OŠ Vencelj Perko.

Začeli bomo v ponedeljek, 21. 10. 1991, prijavitelji pa se lahko na kraju samem ob plačilu mesečne članarine, ki znaša sedaj 50 tolarjev.

Vabljeni!

Košarkarski klub Domžale

DELAVCI PRI OBRTRNIKI IN OBRTRNIKI IZ DOMŽALSKE OBČINE

SKLAD ZA IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV PRI OBRTRNIKI, Vir, Šaranovičeva 21 a, tel.: 713-592

organizira

ZAČETNI TEČAJ RAČUNALNIŠTVA

V sodelovanju z računalniškim inženiringom MENGŠA iz Mengša bomo skušali pomagati vsem, ki za svoje poslovno in pisarniško delo potrebujete osnove znanja računalništva.

Osnovni tečaj bo trajal 12 učnih ur v predavalnici v Mengšu.

V KOLIKOR BI ŽELELI ZAHTEVNEJŠE RAČUNALNIŠKE TEČAJE, BOMO ORGANIZIRALI TUDI TE.

PRIJAVITE SE ČIMPREJ PISNO, OSEBNO ALI PO TELEFONU NA SKLADU ZA IZOBRAŽEVANJE NA VIRU.

PRIČAKUJEMO ŠTEVILČNO UDELEŽBO NA TEČAJU, KI SODI ŽE K SPLOŠNI IZOBRAZBI.

VEČ ZNAŠ – VEČ VELJAŠ

Pogrebne storitve

Kompletne pogrebne storitve za domžalsko občino naročite v času od 6. do 14. ure pri Komunalno stanovanjskem podjetju Domžale, **Domžale, Savska 34, tel. 712-097 ali 721-443** – popoldan, ob sobotah, nedeljah in praznikih ter ponoči pa direktno pri Konradu Vrbančiču, **Dob, Ul. bratov Miš 1, tel. 712-074.**

Vse pogrebne storitve so bistveno cenejše od drugih pogrebnih služb, nudimo tudi kratkoročni kredit.

ZAHVALA

Zapustila nas je naša draga mama, babica, prababica in tetra

**Filomena
Šimenc**

roj. Niederwanger

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom iz Murnove ulice za darove in cvetje. Za vso pomoč posebej hvala družini Jagodic. Lepo se zahvaljujemo tudi vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti ter gospodu župniku za opravljeni pogrebni obred in vsem pevčev.

Vsi njeni

Utišnil je tvoj glas,
obstalo je tvoje srce,
ostali so sledovi pridnih rok
in kruto spoznanje,
da se ne vrneš več.

V SPOMIN

13. oktobra je minilo dve leti, odkar nas
je mnogo prezgodaj zapustil naš
nepozabni

Janez Homar

iz Podbrezj

Zahvaljujemo se vsem, ki se ga še vedno spominjate, mu prižigate
sveče in postojite ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

Zaman je bil tvoj trud,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi mož,
oče, brat in stric

Franc Urbanija

iz Zg. Tustanja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem
za izrečena sožalja, podarjeno cvetje ter številno spremstvo na njegovi zadnji
poti. Hvala članom Gasilskega društva Vrhpolje za spremstvo in besede slovesa
ter pevcem za zapete žalostinke. Posebno se zahvaljujemo kolektivu »Market
Rape« in družini Rape za pomoč.

Še enkrat vsem in vsakemu posebej iskrena hvala.

Žaljuči: žena Ančka, hčerki Anka z možem Dragom, Marija, sinovi Franci,
Božo, Iztok, sestre in brata

ZAHVALA

V 79. letu nas je po hudi bolezni zapustila

Angela Trebušak,

roj. Suhar, s Trojan

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so darovali cvetje, svečke in
jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala
vsem, ki so darovali za cerkev in svete maše.
Najlepša hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred,
govorniku za poslovilne besede in pevcem za zapete žalo-
stinke.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 67. letu nas je zapustil naš dragi mož,
ata, stari ata, praded, brat, stric

Ferdinand Klopčič,

po domače Kuharjev Nande
s Hriba nad Ribčami

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijate-
ljem, predvsem pa sosedom, za vsestransko pomoč, izrečena sožalja,
podarjeno cvetje ter številno spremstvo na njegovi zadnji poti.
Iskrena hvala gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred,
pevcem ter govornikom Slavki Srenjšček in Cirilu Kokalju. Še enkrat
vsem iskrena hvala.

VSI NJEGOVI

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.
(narodna)

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage žene
in mami

Marije Bakan

roj. Grilj z Vira

se toplo zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili k njenemu večnemu počitku
ter njen grob okrasili s cvetjem.
Iskrena hvala kolektivom Univerzale, Induplati ter Osnovne šole Vencija Perka
Domžale, hvala tudi vsem, ki ste nam stali ob strani ter nam pomagali.
Posebej se zahvaljujemo gospodu doktorju Marjanu Novaku in gospodu
kaplanu.

Draga mami, tako zelo Te pogrešamo!

Družina Bakan

V SPOMIN

7. oktobra je minilo leto, odkar
nas je mnogo prezgodaj zapustil
naš

Janez Brojan

iz Domžal

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in sose-
dom, ki se ga spominjate.

Žena Marija

Tvoje trpljenje nam je razkrilo veličino
tvoje ljubezni in vere v življenje

ZAHVALA

Zapustila nas je naša draga žena, mama
in stara mama

Marinka Erdani,

rojena Bolka

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in
znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje in sveče
ter številno spremstvo na njeni zadnji poti. Prisrčna hvala tudi gospe
Dragici Kolenc za nadvse lepe poslovilne besede, pevskemu oktetu
bratov Pirnat za ganljivo petje in gospodu kaplanu za lepo opravljen
pogrebni obred.

Spomin na našo drago mami bo vedno drag.

Vsi njeni

ZAHVALA

Poslovlili smo se od naše mamice

Angele Kleinlercher

roj. Šubelj

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem ter Tonetovim in Marijinim
sosedom in sodelavcem za številno spremstvo na njeni zadnji poti, prelepo
cvetje, sveče in darove v korist cerkve. Iskrena hvala za ustno in pisno izraženo
sožalje. Zahvaljujemo se ženskemu in moškemu zboru Društva upokoencev
Domžale za občutno zapete žalostinke in govornici ge. Robidovi ter stobov-
skim gasilcem za častno spremstvo. Hvala g. župniku za lepo opravljen
pogrebni obred. Zahvalo smo dolžni sostanovalkam Ljubljanske 99, posebno
ge. Štefki Mazovec. Želimo se zahvaliti ge. Pepci Zavašnik za pomoč naši
mamici med boleznijo.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

Ljubil si življenje, ljubil si svoj dom,
a tiho in brez slovesa odšel si v večni dom.
V grobu mirno spiš, v domu našem je praznina,
a v srcih naših bolečina.
Nisi rekel niti zbogom,
niti roke nam podal,
neusmiljena te smrt je vzela,
a v naših srcih boš ostal.

ZAHVALA

Nenadoma nas je tragično zapustil ljubi mož,
oči, sin, brat in stric

Rudi Cerar

iz Dol pri Krašcah

Najtopleje se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja
ter darovano cvetje. Iskrena hvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani
in kakorkoli pomagali. Hvala pevskemu zboru, Godbi Moravče ter gospodu župniku za lepo
opravljen pogrebni obred. Najlepša hvala sodelavcem Iskra Magneti za darovano cvetje,
denarno pomoč ter številno spremstvo na njegovi zadnji poti, govorniku Branetu pa za lep
poslovilni govor. Še posebej se zahvaljujemo za denarno pomoč in cvetje Tosami Domžale.
Še enkrat vsem iskrena hvala!

Žaljuči: žena Zdenka, hčerka Katja, sin Matej, mama ter brat Izidor z družino

ZAHVALA

6. novembra 1991 bo minilo leto
dni, odkar nas je nepričakovano
in mnogo prezgodaj zapustil naš
ljubljeni sin in brat

Lojze Andrejka

iz Dolenj

Iskrena hvala vsem, ki z lepimi spomini skupaj z nami
pogosto mislite nanj.

Žaljučoča mama in drugi sorodniki

SUSCIPE, DOMINE, LIBERTATEM MEAM...
Sprejmi, Gospod, mojo prostost...

ZAHVALA

Umrli je naš dragi

Franci Škerjanc

iz Preserij pri Domžalah

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem za izraze sožalja, podarjeno
cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.
Posebno se zahvaljujemo kolektivu in pevcem iz Leka ter gospodu župniku za
lepo opravljen pogrebni obred, nenazadnje pa govornikom: predstavniku
Leka, predstavniku Ribiške družine in Ivanu Kepicu, soščolcu iz gimnazije
Kamnik, za tehtne poslovilne besede.

Vsem in vsakemu posebej, imenovanim in neimenovanim, še enkrat prisrčna
hvala.

Vsi njegovi

Ni več trpljenja, ne bolečine,
srce je trudno končalo svoj boj...

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi mož
in oče

Tone Kavka

iz Zaboršta

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, dobrim
sosedom ter sodelavcem za vsa izrečena ustna in pisna sožalja, za prekrasno
cvetje, za vso pomoč, ki nam je bila v veliko uteho. Posebno se zahvaljujemo g.
Štefanu Rozmanu za iskren poslovilni govor ter pevcem okteta Tosama za
ganljivo izbrane in zapete pesmi. Tonetovim solovcem iz LD Lukovica se
najlepše zahvaljujemo za organizacijo pogreba in zadnje slovo. Iskrena hvala
g. Tičarju za poslovilne besede, s katerimi je počastil spomin na našega Toneta
in njegovo delo. Hvala tudi lovčem drugih lovskih družin, ki so mu izkazali
zadnjo čast. Hvala vsem, ki ste ga tako številno spremenili na njegovi zadnji poti.

Žaljuči: žena s sinovi

V naša srca si se vpisal,
čas ne bo te več izbrisal
in čeprav spokojo spiš,
z nami še naprej živiš.

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je za-
pustil dragi mož, oče, sin, brat in stric

Branko Mihalič,

po domače Štebalov Branko iz
Drtije 39 pri Moravčah

Ob boleči izgubi našega Branka se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, cvetje ter številno
spremstvo na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala sodelavcem iz Heliosa Dom-
žale za denarno pomoč in cvetje, hvala gospodu župniku za opravljen pogrebni
obred, godbi in pevcem za zapete žalostinke ter govornikom za besede
slovesa. Posebna hvala pevcem iz Moravč za ganljivo zapete pesmi ob njegovi
žari. Vsem in vsakomur posebej, ki ste bili v dneh slovesa od našega dragega
Branka z nami, še enkrat iskrena hvala.

Žaljuči: žena Martina, sinova Boštjan in Matjaž, mama, ata, brat in sestra,
nečakinja Tamara ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

V osemdesetem letu starosti nas je
zapustil naš dragi mož, ata, stari ata
in pradedek

Jože Čokan

iz Lukovica

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se od njega poslovili,
darovali cvetje v slovo in ga pospremili na njegovi zadnji poti.
Hvala g. dekanu z Brda ter pevcm iz Lukovice. Hvala
predstavnikom lovcev, gasilcev in avto-moto društva Luko-
vica za poslovilne besede.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Umrli je naša draga mama, tašča, babica in
prababica

Rozalija Jakopič,

Jerčanova mama s Pšate 46

Ob težkem trenutku njene smrti z vso hvaležnostjo izrekamo iskreno zahvalo
vsem, ki so nam stali ob strani, izrekli sožalje in izkazali še zadnje globoko
spoštovanje naši mami.

Prav posebno se zahvaljujemo za večletno zdravniško skrb dr. Ivu Pevcu, vsem
sosedom, posebno Kristini in Lojzetu, za pomoč, obiske in podarjeno cvetje.
Zahvaljujemo se g. kaplanu za opravljen pogrebni obred in Stobljanskemu
oktetu za pesmi, zapete v njeno slovo.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem se zahvaljujemo za podarjeno
cvetje. Hvala vaščanom Pšate, ki so našo mamo pospremili k zadnjemu
počitku.

Vsem iskrena hvala!

Hčerka Majda in vsi njeni

Slamice iz slamnika

Vsi z vsem

Vsi se z vsem strinjamo, vlečemo pa različne zaključke, je bil komentar enega izmed poslancev. Pa še prav je imel. Vsi so se strinjali, da so plače premajhne, le da so bili eni za takojšnje povečanje, drugi pa bi povečanje odložili za en samcat meseček. Kaj pa je to, lepo vas prosim, proti večnosti, inflacija pa tudi ne bo večja kot 25%, ravno za toliko pa vam bomo povečali plače. Pa še bone boste dobili!

čemu javnemu zavodu odstopili kar nekaj stvari in ostalo, pa so nekateri mislili, da pod ostalo morda spada celo stavba občinske skupščine in zato niso glasovali za. Ob tem pa še ena zanimivost. Za vse neumnosti, lumparije, anomalije, deviacije, ki jih delajo, če jih delajo, jih je treba naznaniti, saj ima vsaka rit svojo palico. Samo zdaj ne vemo, katera rit, če je rit, in katera palica, če je palica...

Na pomoč, zraka!

Nekateri poslanci, izvzeti pa ne gre niti nekaterih poročevalcev, so bili sila vztrajni, ko je bilo treba hoditi k govorniški odru. Večina je kmalu ugotovila, zakaj. Ob govorniški odru je bilo namreč odprto okno, ki je nudilo edino možnost, da človek vsake toliko časa zajame nekaj svežega zraka.

Preimenovanje

Končno! Iz zanesljivih virov smo izvedeli, da se je domžalska Delavska univerza preimenovala, in sicer iz »OPEL OMEGA EXPORT« v »ALG IMPORT«. Vsaj delavcem ne bo pozimi premrzlo.

Še ena iz našega parlamenta

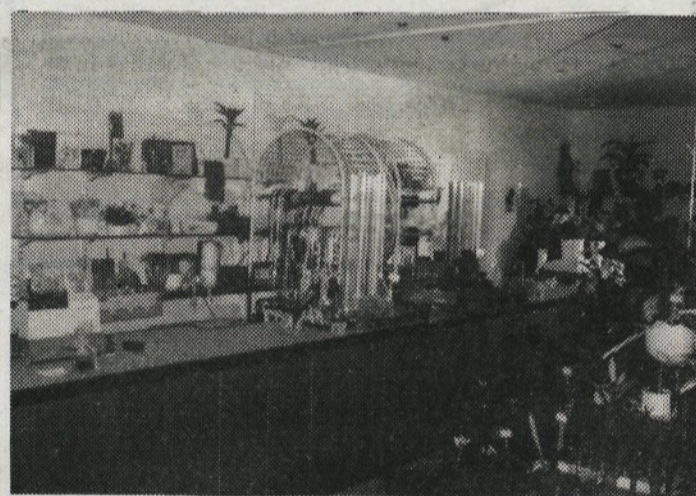
Ker nimam hrane, ne rabim žlice. Ker nimam vrta, ne rabim vrtnarja in ker nimam samoupravljanja, ne rabim družbenega pravobranilca samoupravljanja, je izjavil eden izmed delegatov.

Povabilo

Znani domžalski klub vas vabi na post prireditve pred dvorano komunalnega centra v Domžalah. V ponudbi je glavni pogreti bik na žaru.

Delajo, če delajo

Razprava se je razplamtela tudi ob točki, ko naj bi bodo-

PREDSTAVLJAMO STORITVENIKE

V Mengšu nova cvetličarna DALIA

V Mengšu so pred nedavnim odprli novo cvetličarno – Dalio. Ker v Mengšu že imamo dve cvetličarni, si lastnica ANKA DACAR prizadeva, da bi z bogato ponudbo in konkurenčnimi cenami pridobila stalne stranke. Cvetličarna Dalia na Lparjevi 4 je med tednom odprta od 9.00–19.00, ob sobotah pa od 9.00–18.00. Gospa Dacar in njena pomočnica Andreja Lanišek nudita sveže rezano cvetje, lončnice, aranžmane, žalne vence, prav tako pa vam lahko kvalitetno presadita korita. Že sedaj sprejema naročila za 1. november, obenem pa tudi vsa druga naročila. Svoje želje lahko sporočate po telefonu 738-588.

Posebna ponudba Dalie pa je darilni oddelek; ta vas bo ob pisani ponudbi kristal, okrasnih rut, šalov, spominkov, parfumov, voščilnic itd. nedvomno rešil iz zadrege, ko se boste odločili za nakup daril. Prijazni prodajalki vam bosta lahko tudi svetovali primerna darila.

Cene v Dalii so konkurenčne, cvetje pa kvalitetno, zato se čimprej oglašite v novi mengeški cvetličarni, da boste sebi ali svojim najbližjim z drobno cvetlico polepšali vsakdanjik.

Glavni urednik: Stane STRAŽAR, tel. 711-832

Glasilo izhaja v nakladi 16.000 izvodov in ga tiska Tiskarna Ljudske pravice Ljubljana.

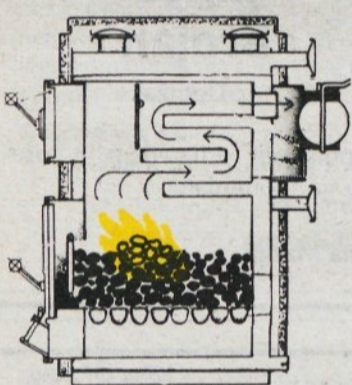
Rokopise (osmrtnice, zahvale, oglase, razpise in objave) oddajte v tajništvo predsedstva Skupščine občine Domžale, Ljubljanska ul. 69/1. Rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača.

Glasilo je na podlagi sklepa Izvršnega sveta Republike Slovenije oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodnje.

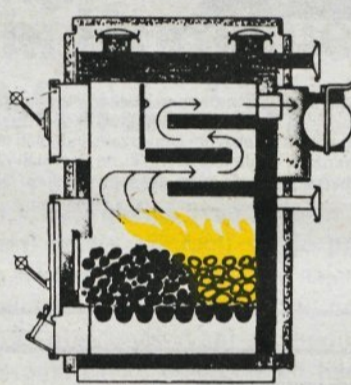
PRAVILNIM KURJENJEM VARUJEMO OKOLJE IN VARČUJEMO

K velikemu onesnaženju zraka v kurilni sezoni in veliki porabi energije, prispevajo tudi številna individualna kurišča, ki niso primerno opremljena, ali pa z njimi nepravilno upravljamo. Da bi se temu izognili, smo pripravili nekaj najpomembnejših nasvetov za pravilno kurjenje v pečeh ali kotlih na trdo kurivo.

PRAVILNO KURJENJE V KLASIČNIH (NAVADNIH) PEČEH ALI KOTLIH NA TRDO KURIVO

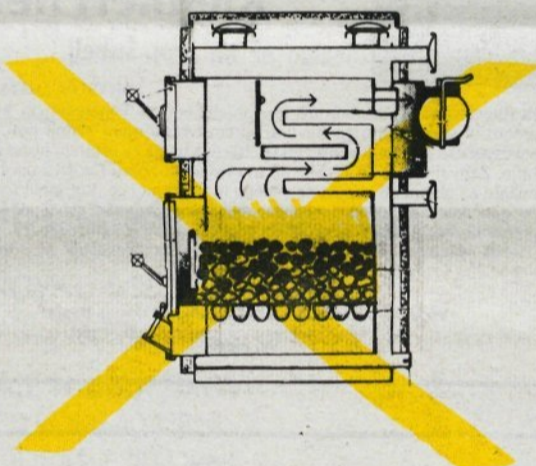

V klasičnih kotlih kurimo v kurišču, od tam pa se plini dvigajo navzgor mimo pregrad do dimnika. Pravilno kurjenje mora zagotoviti enakomerno odgorevanje kuriva. To dosežemo na dva načina. Slika 1 kaže prvi način: zakurimo na kupu premoga, ki odgoreva skladno s količino dovedenega zraka. Na sliki 2 je prikazan drugi način: zakurimo drva do žerjavice, ki jo potisnemo na eno stran kurišča, ob njej pa naložimo premog, ki odgoreva s strani skladno s količino dovedenega zraka.

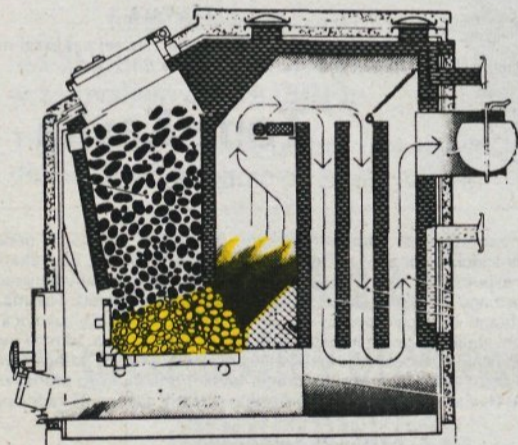

NEPRAVILNO KURJENJE V KLASIČNIH PEČEH ALI KOTLIH NA TRDO KURIVO

Slika 3 kaže nepravilno kurjenje v klasičnih kotlih. Na žerjavico smo naložili premog, ki žerjavico najprej zaduši (izkoristek kuriva je slab, **onesnaženje zraka je veliko**), potem pa zagori v celoti. Ker veliko toplote naenkrat ne potrebujemo, regulator vleka zmanjša dotok zraka v kurišče, zato se ogenj duši in spet nastanejo enake posledice: slab izkoristek kuriva, kondenz dimnih plinov že v kotlu in **onesnaževanje okolja** z ne dovolj zgorjenimi plini.

PRAVILNO KURJENJE V TRAJNOŽARNIH PEČEH ALI KOTLIH NA TRDO KURIVO

Drva ali premog naložimo v velik zalogovnik; v njem kurivo odgoreva s spodnje strani z močjo, ki jo določa količina dovedenega zraka. Plini, ki nastanejo ob gorenju, oddajajo toploto v številnih vertikalnih kanalih, zato je izkoristek kuriva zelo velik, a le ob polnem gorenju – slika 4.

- Peči in kotli na trdo kurivo imajo najboljši izkoristek in **najmanj onesnažujejo okolje** takrat, kadar kurimo skoraj s polno močjo. Zato je pomembno, da ne vgradimo naprave s preveliko močjo; to je najpogostejša napaka, še posebno je to pomembno pri trajnožarnih napravah.
- Če prenehamo kuriti, moramo ročno zapreti loputo za dovod zraka, sicer nastane preprih skozi dimnik, s čimer se ohladi kotel in z njim povezan grelnik sanitarne tople vode.
- Presek dimnične tuljave mora ustrezati višini dimnika, moči kotla in vrsti kuriva. Za deset metrov visok dimnik in kotel moči od 15 do 30kW ustreza dimnična tuljava premera 18cm za drva, 16cm za premog in 14cm za kurilno olje.

– VARUJMO OKOLJE – VARČUJMO ENERGIJO – VARUJMO

SLAMNIK

Slamnik je glasilo občine Domžale in je nadaljevalec tradicij časopisa Domžalec, ki je izhajal v letih 1925 (5 številka), 1929 (2 številki), 1934 (1 številka), 1935 (1 številka). Domžalec je izšel še v letu 1958 (1 številka), nato pa je 5. 11. 1962 pričel izhajati Občinski poročevalec in je redno izhajal vse do 21. marca 1991, ko se je preimenoval v Slamnik.

Glasilo izhaja mesečno, vsa gospodinjstva v občini ga dobivajo brezplačno.

Glasilo ureja uredniški odbor v sestavi: Stane STRAŽAR, glavni urednik ● Jurij BERLOT, Slovenska kmečka zveza – Ljudska stranka ● Matjaž BROJAN, neodvisni, ● Franc CERAR, neodvisni, ● Martin GROŠELJ, Liberalno demokratična stranka, ● Janez HRIBAR, Slovenska kmečka zveza – Ljudska stranka ● Igor LIPOVŠEK, Stranka demokratične prenove ● Ada LOVŠE, Socialistična stranka ● Cveta ORAŽEM-ZALOKAR, Stranka demokratične prenove ● Bogdan OSOLIN, Slovenski krščanski demokrati ● Milan PIRMAN, Liberalno demokratična stranka ● Janez STIBRIČ, Narodna demokratična stranka ● Matjaž VOVK, Narodna demokratična stranka